Четвер, 12 червня 2003 року. № 108 (3108)

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПЕРСПЕКТИВА

Нові родовища газу

У Харківській області на Кобзівському газовому родовищі відкрито дві нові свердловини. Їх глибина три з половиною кілометри. Якщо прогнозовані запаси родовища — 70 мільярдів кубометрів — підтвердяться, воно стане найбільшим в Україні, що відкрито за останні п'ятнадцять років. Нині харківський регіон виробляє сорок відсотків усього українського газу. Очікується, що до кінця року ця цифра зросте до п'ятдесяти відсотків. А це не тільки дешевше блакитне паливо, а й сотні додаткових робочих місць, **повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

ОФІЦІЙНО

Медаль для Голови ВР

Голові Верховної Ради України Володимиру Литвину вручено медаль, присвячену 300-річчю Санкт-Петербурга. **Як передає кореспондент УНІАН,** медаль вручив губернатор міста Володимир Яковлєв. Він наголосив, що медаль вручається згідно з указом Президента Російської Федерації Володимира Путіна. А також підкреслив, що вручає цю медаль, щоб засвідчити повагу до глави українського парламенту.

Під час зустрічі сторони обговорили питання українсько-російських відносин і наголосили на важливості їх подальшого розвитку.

Робочо-святковий візит

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович перебуває з робочою поїздкою в Москві. Програмою візиту передбачено українсько-російські переговори під головуванням глав урядів двох держав, відвідання Віктором Януковичем Всеросійського виставкового центру, де розгорнуто виставку-ярмарок продуктів харчування України «Укрпродресурси-2003». Сьогодні український прем'єр візьме участь у заходах з відзначення національного свята РФ — Дня Росії.

ЧИТАЙМО «ГОЛОС» РАЗОМ

Ігор КНЯЗЬ, головнокомандувач Військово-морських сил Збройних Сил України, контр-адмірал

— Понад десять років газета є невід'ємною складовою частиною інформаційного простору нашої країни, візитною карткою парламенту, а значить і усього українського народу. Приємно відзначити, що в цей непростий час вона була не тільки свідком яскравих подій, що відбувалися в Україні та світі, а й активним їх учасником.

Не забуває «Голос України» і про військових моряків. Не раз на шпальтах газети з'являлися матеріали, що об'єктивно висвітлюють найважливіші віхи у житті національних Військово-морських сил. І все-таки хотілося б відчути посиленої уваги «Голосу України» до розв'язання проблем, від яких залежить майбутнє нашого флоту. Крім того, мало не кожного місяця у Військово-морських силах і за їх участі відбувається багато подій регіонального та міжнародного характеру, що відкриває широке поле діяльності для журналістів. «Голос України» сприймають неоднозначно, і це добре. Кожен може оцінювати прочитане в газеті по-своєму, але найважливішим є те, що вона не залишається байдужою до думки читачів, продовжує радувати їх різнобарвною палітрою тем та матеріалів, злободенністю статей, невичерпним оптимізмом і палкою вірою в наше щасливе майбутнє.

КАМІНЬ НЕ СТАНЕ ХРАМОМ, ПОКИ ЙОГО НЕ ЗВЕДЕМО МИ

Як вивершують своє життя рівненчани, читайте на сторінках «Регіону»

На знімку: поле Берестецької битви — Державний історико-меморіальний заповідник. Сюди приходить чимало людей, аби поринути в славну історію, вшанувати пам'ять козаків, які полягли за незалежність України. Цікаво у цих місцях і цьому юному козаченьку, бо все тут дихає історією.

Фото Анатолія ПОХИЛЮКА.

ПРОГНОЗ

Усох на сонці коровай

Прогноз щодо майбутнього врожаю озимих зернових продовжує танути під пекучим сонячним промінням. За попередніми даними, останній не перевищить 6 мільйонів тонн, хоча ще наприкінці травня передбачали на 200 тонн тисяч більше. Таке поспішне зменшення пов'язано із посушливим літом: чимало посівів скошено на корм через, як коментують у Гідрометцентрі, «відсутність прийнятного врожаю». А врожайність гектара, очікується, становитиме 17 центнерів.

(Закінчення на 4-й стор.).

Село в обіймах безробіття

Без роботи на селі залишилася майже половина працездатного населення. На думку заступника директора проекту «Інститут сільського розвитку» Олександра Цепка, головна причина високої незайнятості жителів глибинки — вкрай несприятливі умови для розвитку підприємництва в аграрних регіонах. Зокрема — відсутність у більшості селян стартового капіталу для початку власного бізнесу, брак у товаровиробників інформації про ринки збуту, ринкові ціни, соціальна незахищеність приватних підприємців.

Для виходу з даної ситуації, вважає експерт, необхідно забезпечити оперативний доступ виробників до актуальної ринкової інформації. Також — розвивати мережу кредитних спілок для мікрофінансування агропідприємців, оскільки комерційні банки не зацікавлені давати позики на невеликі суми в одну-дві тисячі гривень представникам малого бізнесу на селі.

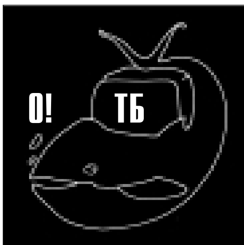
РЕЗОНАНС

Терорист за грішми не прийшов

Триста тисяч американських доларів, що їх вимагав невідомий — організатор вибухів у вінницьких маршрутках, було зібрано й доставлено на вказане місце. Однак у визначений час за грішми ніхто не прийшов. Про це повідомив на прес-конференції начальник Департаменту карного розшуку МВС України, генерал-майор міліції Володимир Євдокимов.

Зловмисника досі не знайдено, незважаючи на проведені оперативно-розшукові заходи, в яких узяли участь приблизно три тисячі міліціонерів, працівників прокуратури та СБУ трьох областей. Тому генерал не приховує можливості повторення трагедій, що сталися 6 і 20 травня цього року. Вінничан знову закликають бути пильними під час поїздок у маршрутках. Водночас правоохоронці сподіваються на більшу допомогу від мешканців міста: за час розслідування на телефон довіри надійшло лише 20 повідомлень. Нагадаємо: за цінну інформацію обіцяно винагороду — 50 тисяч гривень.

(Закінчення на 4-й стор.).

Програма телебачення ▼ 10, 15

▼ 11—14

Побили, затримали, знущалися. За що? ▼ 16

Український ракетоносій «Зеніт-3 SL» вивів на орбіту американський телекомунікаційний супутник

Росія — наш стратегічний партнер, але істина дорожча

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Денне засідання 10 червня

Діяльність спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку спричинила гарячу дискусію депутатського корпусу. Одні народні обранці вбачають у СЕЗ і ТПР спроби наближених до влади бізнесменів стати ще багатшим, а ще — «чорну діру», через яку в Україну тече неконтрольований державними органами потік контрабанди. Інші вважають, що «зони», і лише вони, можуть стати двигунами подальшого економічного зростання. Однак, як відомо, істина завжди посередині.

Отож частина представників депутатського корпусу дуже детально проаналізувала те, що відбувається у спеціальних економічних зонах і територіях пріоритетного розвитку. І що цікаво, їхні погляди збігалися, попри приналежність до різних ідеологічних таборів. Скажімо, об'єднаний соціал-демократ Нестор Шуфрич, як і комуніст Іван Мигович, високо оцінили діяльність спеціальних економічних зон у Закарпатті. Й обидва запропонували провести науково-практичну конференцію з проблем розвитку СЕЗ і ТПР із залученням наукових кіл. Проте найбільшою глибиною аналізу вирізнявся виступ голови Комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Андрія Клюєва. Зокрема, він наголосив: що СЕЗ і ТПР — це майже сто тисяч нових робочих місць і 1 мільярд доларів інвестицій, це — зросла у десятки разів продуктивність праці і 600 гривень середньомісячної зарплати.

Власне, більшість народних обранців зійшлися на думці, що досвід роботи СЕЗ і ТПР треба уважно вивчити, узагальнити і лише після цього робити висновки. Після перерви народні депутати заслухали інформацію Кабінету Міністрів про хід виконання договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 31 травня 1997 року.

Державний секретар Міністерства закордонних справ Володимир Єльченко у своїй доповіді зупинився не тільки на позитивних зрушеннях, які відбулися у стосунках двох сусідів, а й на тих проблемах, що заважають повністю втілити у життя всі пункти договору.

Скажімо, якщо договір про сухопутний кордон буде найближчим часом внесений на ратифікацію і в Україні, і в Росії, то неврегульованими залишаються проблеми морського кордону в Азовському морі та Керченській протоці. З 1998 року, наголосив Володимир Єльченко, Україну не раз піддавали «різним торговим обмеженням з боку Росії, що негативно позначилося на присутності українських товарів на російському ринку». А це суперечить положенням статті 13 договору.

Досі залишаються нерозв'язаними проблеми розподілу колишньої власності СРСР, у тому числі тієї, що перебуває за кордоном, соціального захисту та пенсійного забезпечення громадян України, що працювали в районах Крайньої Півночі РРФСР, незаконної трудової міграції українських громадян України тощо.

Власне, більшість народних обранців констатували, що, попри велику кількість угод — понад 340 — з російською стороною щорічно зменшується торговий баланс між двома країнами і невдовзі Росія може втратити перше місце серед торговельних партнерів України. Водночас українські виробники майже цілковито переорієнтували свій експорт на ринки ЄС і найближчих кандидатів на вступ. Більш як 40 відсотків української продукції потрапляє на Захід.

Підсумовуючи інформацію, що пролунала під час дня уряду, заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко зупинився на проблемах, які потребують нагального розв'язання. Зокрема, щодо нелегальної трудової міграції, економічного і регіонального співробітництва. А тому, на його думку, треба подбати про виконання і договору, і наявних угод.

Володимир КОРОЛЮК.

***

Заступник Голови Верховної Ради України Олександр ЗІНЧЕНКО, коментуючи **в інтерв'ю інформуправлінню ВР** підсумки дня уряду, наголосив, що відсутність дійової законодавчої бази, яка регулювала б процеси у сфері нелегальної трудової міграції, ускладнює розв'язання багатьох питань. Передусім заробітної плати, пенсійного забезпечення та інших соціальних проблем українців, які працюють на території Російської Федерації, та росіян, котрі працюють в Україні.

О. Зінченко висловив думку, що питання про підвищення «соціальних гарантій» для цієї категорії громадян має стати «постійною роботою» урядів України та Російської Федерації. Він зауважив, що проблеми в цій сфері не повинні бути «джерелом збагачення» для тіньового капіталу та посередницьких структур. «Розгляд питання нелегальної міграції необхідно перевести у площину детінізації економік Росії та України», — зазначив він.

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Великі сподівання

Чергова зустріч Президента України Леоніда Кучми з лідерами депутатських фракцій і груп нарешті вивела питання про політичну реформу з площини нерозуміння й вселила великі сподівання.

Насамперед оптимізм навіював розширений формат зустрічі — у глави держави зібралися не лише «більшовики» та Голова Верховної Ради, а й лідери опозиційних фракцій. На початку зібрання, за повідомленням прес-секретаря Президента Олени Громницької, Леонід Кучма поставив крапку на всіх розмовах про терміни проведення президентських виборів: він заявив, що наступні вибори глави держави відбудуться в жовтні 2004 року. Л. Кучма висловив готовність шукати компроміс у питаннях двопалатного парламенту, кількості народних депутатів і прийняття законів на всеукраїнському референдумі. До узгоджених позицій, що вже не викликають серйозних зауважень і в «більшовиків», і в опозиції, Президент відніс порядок формування уряду, підстави для припинення повноважень ВР, обрання суддів на певний час, формування Конституційного Суду парламентом і Президентом, збільшення граничного віку перебування на посадах суддів Верховного і Конституційного Судів тощо.

Учасники зібрання також зійшлися на тому, що парламент і уряд повинні бути взаємно відповідальними.

Найдискусійнішим досі залишається питання про проведення в один рік із президентськими парламентських та місцевих виборів. Опозиційні фракції — категорично проти. Лідер соціалістів Олександр Мороз пояснив це так: «Якщо парламент іде у відставку, то і всі йдуть у відставку» (хоча не уточнив, кого має на увазі під поняттям «усі»: уряд, Президента, партійних лідерів?..). Юлія Тимошенко після зустрічі на Банковій була невдоволена тим, що Президент не відповів на її запитання, чи не піде він на третій строк. Опозиція також продовжує наполягати на запровадженні суто пропорційної системи виборів.

Решта фракційних лідерів, спілкуючись із журналістами після зустрічі, у своїх оцінках були значно оптимістичніші. Леонід Кравчук (СДПУ(о)): «Наша позиція полягає в тому, щоб ми не просто внесли зміни до Конституції, а створили системну, ефективну владу. В заключному слові Президент сказав, що готовий до таких компромісів, про які ви на фракціях домовитеся». Віктор Ющенко («Наша Україна»): «Я запропонував Президентові, щоб він публічно чітко висловився, що вибори 2004 року відбудуться за будь-якої погоди, що він, як гарант Конституції України, має гарантувати, що ці вибори будуть демократичними, прозорими і чесними». Раїса Богатирьова («Регіони України»): «Наша фракція, підтримуючи подальше обговорення таких важливих питань, як вибори в один термін, стосовно пропорційної системи виборів тощо готова далі сідати за стіл переговорів і шукати консенсус». Валерій Пустовойтенко (НДП): «Сьогодні було прийнято непогане рішення, що ми, лідери фракцій, зберемося у Верховній Раді, і Президент максимально врахує ті пропозиції, які напрацьовані народними депутатами в парламенті. Можемо в максимально короткий строк узгодити проект внесення змін до Конституції і восени його обов'язково прийняти». Степан Гавриш («Демократичні ініціативи»): «Можемо говорити про новий етап діалогу. Чи прийдемо до одного законопроекту, сказати ще складно, але такий шанс є».

Юліана ШЕВЧУК.

ОФІЦІЙНО

Постанова Центральної виборчої комісії

Про офіційне оприлюднення результатів проміжних виборів народного депутата України 8 червня 2003 року в одномандатному виборчому окрузі № 206 (Чернігівська область)

Відповідно до частини першої статті 78 Закону України «Про вибори народних депутатів України», на підставі постанови окружної виборчої комісії одномандатного виборчого округу № 206 від 9 червня 2003 року № 75 «Про визнання обраним народним депутатом України в одномандатному виборчому окрузі № 206 на проміжних виборах народного депутата України 8 червня 2003 року» та керуючись статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Офіційно оприлюднити результати проміжних виборів народного депутата України 8 червня 2003 року в одномандатному виборчому окрузі № 206.

2. Опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр» інформацію про обрання на проміжних виборах народного депутата України 8 червня 2003 року в одномандатному виборчому окрузі № 206 народним депутатом України Ярославського Олександра Владиленовича, 1959 року народження, інженера-технолога, президента Акціонерного комерційного інноваційного банку «УкрСиббанк», проживає в м. Харкові, безпартійного, висунутого шляхом самовисування.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
10 червня 2003 року, № 51.

Журналістська самооборона

СВОБОДА СЛОВА

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

— Відмова у наданні інформації одному журналістові має сприйматися як відмова у наданні інформації всім журналістам. І якщо журналістське співтовариство буде солідарне, йому вдасться відстояти право на свободу слова, — зазначив голова Комітету ВР з питань свободи слова та інформації Микола Томенко під час форуму журналістів «Правовий самозахист». Цей своєрідний курс «молодого бійця» для більш як двохсот журналістів з усієї України організували профільний парламентський комітет, Інститут масової інформації та Громадська рада з питань свободи слова та інформації. Крім того, у форумі взяли участь юристи, котрі спеціалізуються на захисті ЗМІ.

— Правовий самозахист журналістів — це правильна ідея, — вважає М. Томенко, — бо зусиль комітету на всіх не вистачить. Тому головна мета форуму — розробити на основі позитивного досвіду рекомендації, котрі допоможуть журналістам максимально грамотно захистити свої права. До речі, Комітет ВР з питань свободи слова вже видав практичний посібник «Правовий самозахист журналістів», в якому проаналізовано можливості та правові механізми захисту права «говорити так, як вважаєш за потрібне». Як зазначила у зверненні до журналістського форуму співдоповідач по Україні у Раді Європи Анне Северинсен, Конституція України гарантує свободу висловлювань, але застосування Конституції і законів в Україні є дуже незадовільним. І хоча Верховна Рада поліпшила ступінь втілення зобов'язань, які Україна взяла на себе під час вступу до РЄ, але ще багато чого треба зробити. Тому у вересні з-поміж інших питань РЄ обговорюватиме і проблеми в медійному середовищі України.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

АКТУАЛЬНО

Немає приводів зупинятися

Питання забезпечення взаємодії Кабінету Міністрів України з Верховною Радою обговорив уряд на засіданні за участю Голови Верховної Ради Володимира Литвина, лідерів парламентських фракцій і координатора парламентської більшості.

Відкриваючи засідання, Прем'єр-міністр Віктор Янукович заявив, що в економіці України відзначається розвиток позитивних тенденцій. За його словами, зростання промислового виробництва в країні становило 11,7 відсотка, що вдвічі більше, ніж торік. Інфляція за цей період становила 4,5 відсотка і втримується в прогнозованих рамках, зберігається стабільним курс гривні. Доходи загального фонду державного бюджету перевиконано на 3,5 відсотка.

Разом з тим прем'єр відзначив значну кількість питань, що потребують особливої уваги уряду, зокрема, ситуація в АПК, співробітництво з регіонами, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Виселяють із приватизованих помешкань

Спеціальна контрольна комісія Верховної Ради з питань приватизації провела «круглий стіл» за участю представників усіх регіонів України. Тему — «Проблемні питання, що виникають під час приватизації житла та в післяприватизаційний період» —визначено за численними листами та зверненнями громадян до комісії.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Перед початком роботи «круглого столу» голова спецкомісії Валентина Семенюк на прес-конференції зазначила, що термін приватизації житла продовжено до 31 грудня 2006 року. Як свідчать сигнали з різних регіонів, почастішали випадки сваволі з боку місцевих органів влади щодо мешканців, які мають заборгованості комунальних платежів, аж до виселення із приватизованих помешкань. В. Семенюк пояснила, що такі дії можливі лише у разі винесення певної судової постанови.

Виступаючи перед учасниками «круглого столу», голова комісії наголосила, що у переважної більшості випадків порушення законодавства щодо приватизації житла мають місце не через відсутність належної законодавчої бази, а з небажання окремих посадових осіб та суб'єктів підприємницької діяльності виконувати чинні законодавчі акти. Звідси — негаразди та зловживання. І все-таки у державі поступово налагоджується тісна співпраця державних відомств, галузевих профспілок, працівників житлово-комунальних господарств з питань практичного застосування норм законодавства для захисту прав громадян, підприємств, установ.

На жаль, ринок житла значною мірою криміналізовано, де жертвами різних махінацій насамперед стають одинокі, хворі, пенсіонери.

Представники регіонів, державних організацій Фонду держмайна, народні депутати зосередили увагу на найболючіших проблемах, пов'язаних з експлуатацією приватизованого житла. Так, у зв'язку з розпадом державних ЖЕКів різко скорочено надання комунальних послуг мешканцям, зате постійно підвищується оплата цих послуг. Багатьом ціни стають недоступними. Звідси — понад 9 млрд. грн. комунальних заборгованостей.

Гострими залишаються проблеми переобладнання житла без належного узгодження з мешканцями та відповідними комунальними службами у великих містах, приватизації службових квартир, у будинках для малосімейних і гуртожитках. Нагальною є потреба захисту з боку держави прав військовослужбовців та членів їх сімей у питаннях приватизації житла.

Ці та інші зауваження і рекомендації мають бути обов'язково враховані під час розгляду в парламенті Житлового кодексу. Комісія бере на себе контроль за їх практичним виконанням.

Іван ДМИТРЕНКО.

Міністра звільнили за... принциповість

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Лідер Народно-демократичної партії Валерій Пустовойтенко довідався про звільнення з посади Міністра екології та природних ресурсів Василя Шевчука лише наступного дня з телевізійних новин. Однак обурення викликав не сам факт звільнення, а мотиви такого кроку глави держави. З другого боку, оскільки Василь Шевчук був призначений на посаду міністра за квотою НДП, то, за словами керівника партії, таким чином було порушено угоду між парламентською більшістю та Прем'єр-міністром. А вона передбачає у разі звільнення міністра консультації з фракцією. Окрім того, зазначив на прес-конференції Валерій Пустовойтенко, Віктор Янукович не писав подання про звільнення Василя Шевчука.

На думку Валерія Пустовойтенка, підставою для такого рішення Ради національної безпеки й оборони, а відтак появи указу глави держави, стала принциповість Василя Шевчука. В новому штатному розкладі міністерства не знайшлося місця для державного секретаря Міністерства екології та природних ресурсів Сергія Гошовського. А тому було висловлено думку розділити міністерство на міністерство екології та державний комітет з природних ресурсів. Однак Василь Шевчук з нею не погодився.

Валерій Пустовойтенко також наголосив, що ліцензія на розробку надр, у видачі якої звинувачують Василя Шевчука, з'явилася у результаті рішення суду, яке водночас колишній міністр опротестував у суді вищої інстанції. Окрім того, лідер НДП сказав, що народним демократам добре відомо, хто роздавав наліво-направо подібні ліцензії.

На прес-конференції оприлюднили заяву фракції НДП, у якій народні демократи вимагають «поновити Василя Шевчука на посаді міністра екології та природних ресурсів». Водночас Валерій Пустовойтенко наголосив, шо фракція НДП не збирається виходити зі складу більшості, а тим паче, блокувати роботу парламенту.

Володимир КОРОЛЮК.

Локомотив «без свистка» не «варяг», а стабілізуючий чинник

Під час своєї скромної інавгурації новий голова Львівської облдержадміністрації Олександр Сендега сказав, що він завжди намагався бути ближче до людей, — і не злукавив. Громада і справді добре знає свого краянина, який рухався знизу догори і пройшов усі сходинки кар'єри. Його риси стилю асоціюються зі стабільною успішністю Львівської залізниці, де він тривалий час працював, і ця обставина також навіює оптимізм. На посадах перших заступників міського голови, а затим голови облдержадміністрації він виконував роль локомотива «без свистка», бо не належав і не належить до жодної з партій...

На десятій позачерговій сесії обласної ради створено постійно діючу більшість. Депутати засудили практику кадрових призначень без урахування позиції облради і політичної ситуації в регіоні. Вони рішуче висловилися проти призначення «варягів» на звільнені посади, оскільки в регіоні є свої достойні кадри. Так і сталося.

Кандидатура Олександра Сендеги — персони політично нейтральної — сама по собі є стабілізуючим чинником. Він народився 19 грудня 1953 року на Львівщині, має великий досвід роботи у виконавчих структурах. Перед Олександром Сендегою — непрості завдання. Однак від імені уряду регіонові та його керівникам обіцяно допомогу в оздоровленні гірничо-хімічної, вугільної, енергетичної галузей. Складними є і соціальні проблеми: область посідає четверте місце знизу за боргами з виплат зарплати. У жовтні Віктор Янукович має намір підсумувати результати виконання накреслених завдань.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Із декларації про доходи та зобов'язання фінансового характеру і майновий стан народного депутата України Володимира СТРЕТОВИЧА

Члени сім'ї — Стретович Тетяна Іванівна, дружина, Стретовичі Катерина та Ганна — доньки. Загальна сума сукупного доходу — 92 038, 94 грн., членів сім'ї —27 550, 33 грн., у тому числі матеріальна допомога —840, 00 грн., заробітна плата — 64 488, 64 грн. У приватній власності є: земельні ділянки — загальна площа 2400 кв. м, квартира — 96,8 кв. м (членів сім'ї — 88,5 кв. м), автомобіль легковий «Фольксваген», 1995 р. в., об'єм двигуна — 1800 куб. см, «ВАЗ-2107», 1997 р. в., об'єм двигуна — 1500 куб. см (членів сім'ї — «Фольксваген-Поло», 1992 р. в., об'єм двигуна —1300 куб. см).

ФОТОФАКТ

У Свердловську, що на Луганщині, відкрито нове приміщення пожежного депо.

На знімку: Міністр МНС України Григорій Рева **(праворуч)** і голова Луганської обласної державної адміністрації Олександр Єфремов.

Фото Анатолія ЛИСЕНКА (Укрінформ).

У КОМІТЕТАХ ВР

На старті податкової реформи

Комітет із питань фінансів і банківської діяльності підтримав у першому читанні проект закону про єдиний соціальний податок. Він передбачає зниження загальної ставки відрахувань підприємств, організацій та установ до державних страхових фондів та Пенсійного фонду з 37 до 25 відсотків.

* * *

Комітет ВР з питань національної безпеки і оборони рекомендував парламенту прийняти в третьому читанні та в цілому як закон нову редакцію Концепції (основ державної політики) національної безпеки, внесений Президентом України. Законопроект визначає основні засади державної політики, спрямованої на захист національних інтересів і забезпечення в Україні безпеки особистості, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності.

* * *

Комітет ВР з питань науки і освіти рекомендував парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту моралі та утвердження гуманістичних цінностей у суспільстві, внесений народним депутатом Геннадієм Васильєвим. Законопроект, зокрема, розширює правові гарантії захисту неповнолітніх від сексуальної експлуатації.

* * *

Комітет ВР з питань соціальної політики та праці рекомендував парламенту відхилити проект закону про реформування системи компенсацій знецінених грошових заощаджень громадян України по вкладах до Ощадного банку України та Укрдержстраху, внесений народним депутатом С. Гавришем. Законопроект передбачав «облігаційну» схему погашення заборгованості, однак, як звернули увагу члени комітету, не визначав її фінансових джерел.

За повідомленнями Інформуправління ВР.

Навіть для знищення небезпечних хімікатів знайшли політичну волю

Залишені раніше переважно напризволяще пестициди й хімічні добрива за своїм небезпечним впливом можна порівняти хіба що з радіаційними матеріалами. Таких речовин, що зберігаються переважно просто неба, у нашій країні майже 20 тисяч тонн. Вони потрапляють у грунт, водосховища і річки. Тому така благодатна й урожайна українська земля дуже отруєна. Причому шкідливі хімікати забруднюють не лише Україну — всю планету. Знешкодження цих речовин, оздоровлення забруднених ними земель і водоймищ, на жаль, не були пріоритетними напрямами роботи і попередніх, і нинішнього наших урядів.

Утім, це загальносвітова проблема. Вона особливо гостра, скажімо, для Вірменії та інших країн колишнього Союзу, світу. Нема чітко відпрацьованих і загальнодоступних технологій знищення пестицидів та хімікатів, на що потрібні чималі кошти.

Про все це йшлося на міжнародному форумі, який відбувся днями у Києві, й на «круглому столі», проведеному у Верховній Раді Комітетом з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. До речі, перший Всесвітній форум з пестицидів та хімікатів відбувся 1992 року в Нідерландах. Наступні були у Німеччині, Іспанії, Польщі. На останньому форумі, у 2001 році, в Польщі його учасники звернули увагу на наявність великої кількості невикористаних та заборонених пестицидів у країнах колишнього Радянського Союзу, у тому числі Україні, і на відсутність єдиної політики з розв'язання цієї проблеми. Ось чому цей, сьомий, форум було вирішено провести в нашій країні.

Під час «круглого столу», який провели голова Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики Геннадій Руденко, його заступник Іван Заєць і секретар комітету Юрій Соломатін, констатувалося: в Україні нарешті є політична воля щодо знищення небезпечних хімікатів. Уряду потрібно врешті-решт з повною відповідальністю взятися за цю справу. Україна може отримувати гарні врожаї без пестицидів і шкідливих добрив. А тому, наголошував народний депутат України Юрій Соломатін, треба встановити суворий заслін завезенню в нашу країну з-за кордону усіляких добрив у привабливих упаковках з красивими етикетками.

На заключному засіданні форуму з пестицидів і хімікатів у Верховній Раді прийнято декларацію. Серед закликів до урядів усіх Центральноєвропейських країн, країн Східної Європи, Кавказу та Центральної Азії, осіб, державних і приватних підприємств, громадських організацій — сприяння у знищенні непотрібних та небезпечних відходів, застарілих пестицидів, розробка і впровадження національних та регіональних планів з гарантованою фінансовою підтримкою.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

За поголів'я доведеться відповісти

Президент Леонід Кучма на нараді з питань агропромислового комплексу підтримав пропозицію спрямувати державну допомогу — понад 500 мільйонів гривень — господарствам, які особливо постраждали від заморозків і посушливої погоди. Зокрема, було запропоновано надати з держбюджету 32 мільйони гривень агроформуванням на півдні, що мають зрошувані землі, для здешевлення вдвічі діючих тарифів на електроенергію. Л. Кучма пообіцяв тримати цей процес під контролем.

На нараді йшлося також про катастрофічне зменшення у країні поголів'я рогатих і хвостатих. «Кучма наголосив на особистій відповідальності регіональних керівників у сільському господарстві за збереження поголів'я худоби», — йдеться в повідомленні прес-служби Президента.

Так, порівняно з 1 травня 2002 року, зокрема, поголів'я ВРХ скоротилося на 5,2 відсотка, або на 535,3 тисячі голів.

На знімку: під час наради.

Усох на сонці коровай

ПРОГНОЗ

(Початок на 1-й стор.).

Яким неурожайним буде цей рік, можна судити, якщо підняти торішню статистику. Озимих зернових тоді намолотили більш як 20 мільйонів тонн, а з одного га брали в середньому 30 центнерів. Звідси запитання: чи вистачить запасів пшениці до урожаю-2004? Адже саме озимі дають основний приріст до загальної скарбнички хлібних культур. До того ж чимала частина зібраного піде на насіння на майбутній рік. У Мінагрополітики кажуть, що з приводу продовольчої безпеки хвилюватися не варто. Загальний баланс зернових наженемо за рахунок ярих, передусім кукурудзи.

Кукурудза кукурудзою, але для випікання короваю вона малопридатна. Тому цілком можна припустити, що Україна стане активним покупцем колосковиx. Процес уже пішов: у квітні до країни було завезено 116,5 тисячі тонн товарної пшениці. Таку сумну тенденцію визначають невелика пропозиція цих товарів на внутрішньому ринку та зростання внутрішніх цін.

Ще один маловтішний вердикт: ціни на коровай після збирання, ймовірно, все-таки поповзуть угору. У Верховній Раді вже відреагували на таку перспективу законодавчою ініціативою. Комітет ВР з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій рекомендує парламентові прийняти в першому читанні відповідний законопроект. Згідно з ним пропоновано встановити мораторій на підвищення цін на хліб і хлібопродукти доти, доки мінімальна зарплата і пенсія не досягнуть рівня прожиткового мінімуму і не зросте купівельна спроможність більшості населення.

Валерій ДРУЖЕНКО.

У смітті по вуха

У Дніпропетровську склалася критична ситуація з вивезенням та утилізацією твердих побутових відходів. За нинішньої спеки надмірні завали сміття у житлових мікрорайонах загрожують епідеміологічними неприємностями. Ні муніципальний «Дніпрокомунтранс», ні приватна «Екологія» не справляються з покладеними на них обов'язками.

Адже лише половина наявних сміттєвозів у справному стані, а сміттєспалювальний завод і заміські смітники вже перевантажені. Тому міська влада відвела два дні для розчищення Дніпропетровська від бруду. Ухвалено рішення негайно закупити нові сміттєвози та відкрити сховище, а також створити третє підприємство, яке «евакуюватиме» з міста побутовий непотріб.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

ПЕРСПЕКТИВА

Медпрацівникам нададуть допомогу. Матеріальну

До Дня медичного працівника (святкуватиметься він у неділю) київський міський голова Олександр Омельченко розпорядився виплатити столичним працівникам установ охорони здоров'я матеріальну допомогу в розмірі місячного посадового окладу. Така радісна для людей у білих халатах головного міста країни звістка надійшла з прес-служби Київської міськадміністрації.

Усі дороги ведуть до Криму

АКЦІЇ

Днями від стін Верховної Ради України стартував V міжнародний журналістський автопробіг «Дорога до Криму: проблеми та перспективи». У ньому беруть участь майже сто журналістів з усіх регіонів нашої держави, а також з Литви, Росії, Молдови, Німеччини, Польщі та Словаччини. Протягом 12 днів учасники акції проїдуть дорогами України до всесвітньо відомої здравниці, зустрінуться з керівниками Верховної Ради Криму та уряду автономії, а також з міськими головами Судака, Ялти та Севастополя, ознайомляться з роботою курортної інфраструктури, промислових підприємств. «У добру путь» їх благословив, зокрема, начальник Департаменту ДАІ МВС України Олександр Міленін.

— Якщо раніше брали до уваги безпеку дорожнього руху, то цього року під час пробігу здійснюється і перевірка стану дорожнього покриття, — каже президент Всеукраїнського автомобільного клубу журналістів Людмила Мех. — Також пропагуємо зелений туризм, бо прагнемо, щоб іноземці краще знали нашу державу, частіше сюди приїздили.

Учасники автопробігу, до яких приєдналася і начальник відділу Департаменту ДАІ України, полковник міліції Марія Власенко, їдуть за трьома маршрутами. Траса першого — через Переяслав-Хмельницький. Дорогою випала нагода ознайомитися з експозицією музею української архітектури і побуту просто неба. А у Дніпропетровській області всі милувалися самобутніми роботами петриківських майстрів.

Другий маршрут проліг через Умань, Одесу, Херсон. Третя група учасників ще напередодні старту вирушила до Львова, де провели автомобільне шоу, присвячене тисячному автобусу «Богдан».

Усі зустрілися перед в'їздом до Сімферополя.

Серед заходів — видовищні спортивні змагання журналістів на набережних Ялти та Судака. До слова, в Севастополі виступи екіпажів відбудуться в день святкування річниці заснування міста-героя.

У НОМЕР

■ *Загроза*

Червону Слободу огорнула «хімічна» хмара

Черкасами поширилися чутки, що на підприємстві-велеті великої хімії ВАТ «Азот» сталася аварія. Місто «накрили» отруйні речовини, і виходити з дому небезпечно.

Як повідомили в управлінні з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення облдержадміністрації, на «Азоті» через технічні неполадки справді стався викид суміші діоксиду азоту та оксиду азоту. За попередніми підрахунками, кількість небезпечних сполук становить 64 кілограми. Хмару отруйних речовин віднесло у напрямку приміського села Червона Слобода. Причини і наслідки надзвичайної події розслідують профільні управління облдержадміністрації, обласна санепідемстанція, а також працівники СБУ, **передає наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО**.

■ *Футбол*

Лише теоретичні шанси

Чемпіонат Європи серед молодіжних команд (U-21). Греція—Україна. 0:0.

Наша команда виступала в такому складі: Руденко, Стоян, Яценко (Пучков, 46), Комарницький (Рожок, 52), Гай, Белік, Ротань, Гусєв, Гуменюк, Бідненко, Балабанов (Воробей, 67).

Господарі мали лише кілька моментів у цій зустрічі. Але наших щоразу виручав Руденко. Збірна України впродовж матчу з лідером володіла ініціативою. Двічі після ударів Балабанова (уже на 5-й хвилині) і Гусєва (57-й) м'яч влучав у поперечку. Але все могло закінчитися щасливо для нас на 89-й хвилині, коли Ротань точним пасом вивів на ударну позицію Беліка. Однак, на жаль, той примудрився не влучити. Тепер у збірної країни залишилися тільки теоретичні шанси на друге місце. Одна умова — обіграти Іспанію на її полі і вдома перемогти північних ірландців. Утім, як кажуть, надія помирає останньою.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ (з Афін).

Крани відключать за планом

НАМІРИ

Відключити від водопостачання один із найбільших житлових масивів обласного центру «запланували» херсонські енергетики. «Посуха» в кранах Шуменського мікрорайону настане 13 червня о 9-й ранку, поступово поширюючись на інші мікрорайони.

Про майбутні санкції компанія «Херсонобленерго» попередила виробниче управління водоканалізаційного господарства міста — найбільшого боржника за спожиту електроенергію. «Водоканал», у свою чергу, киває на споживачів — із 18 мільйонів гривень, заборгованих енергетикам, 14 мільйонів припадає на населення.

Кількаразові спроби «Водоканалу» підвищити тарифи, що, за словами його керівництва, не покривають витрат, спричинили пікети та мітинги мешканців міста. Акціям протесту додають сили публікації у пресі про висновки депутатської комісії міської ради: водопостачальникам «згущують фарби»!

Алла БРУСИЛОВА.

ФОТОФАКТ

На Волині закладено камінь під будівництво Міжнародного реабілітаційного центру журналістів «Світязь». Майбутня установа призначена для лікування й оздоровлення вітчизняних та зарубіжних журналістів, проведення регіональних, всеукраїнських та міжнародних симпозіумів, конференцій.

Фото Миколи КОМАРОВСЬКОГО (Укрінформ).

На знімку: традиційну капсулу під камінь на місці спорудження «Світязя» вмуровує представник Волинської облдержадміністрації Анатолій Француз.

РЕЗОНАНС

Терорист за грішми не прийшов

(Початок на 1-й стор.).

А ще розшукують молодого хлопця, який, на думку оперативників, міг добре запам'ятати обличчя підозрюваного, бо сидів з ним поруч. Юнак віком 15—16 років, зайшовши у маршрутку на залізничному вокзалі, запитував водія, як доїхати до центрального автовокзалу, мав при собі велику спортивну сумку червоного кольору. Фоторобот молодика передано до редакції місцевих газет. Так само, як і фоторобот (третій з початку слідства) підозрюваного. На підставі отриманих даних складено і його психологічний портрет. Це людина з середнім інтелектом, сильним характером, жорстокий цинік із хворобливими амбіціями.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

САРС не пройде!

МЕДИЦИНА

Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Про додаткові заходи щодо запобігання занесенню та поширенню на території України захворювання на тяжкий гострий респіраторний синдром (SARS)».

Для проведення додаткових профілактичних, протиепідемічних і дезінфекційних заходів, закупівлі обладнання за рахунок резервного фонду бюджету передбачено виділити МОЗ 10 мільйонів гривень.

На ці кошти Міністерством охорони здоров'я збирається придбати необхідні засоби особистого захисту персоналу і медичних працівників та ефективні дезінфекційні засоби. Також плановано купити спеціальне обладнання (бокси) для роботи з небезпечними інфекціями і високотехнологічне обладнання для проведення лабораторних досліджень з метою виявлення вірусу САРС.

Схвалено Постановою Верховної Ради України від 22 травня 2003 року № 883-IV

Рекомендації парламентських слухань «Наслідки і перспективи приватизації в Україні»

Учасники парламентських слухань, які відбулися 26 лютого 2003 року, обговоривши соціально-економічні наслідки приватизації та перспективи розвитку процесу приватизації в контексті реформування національної економіки, відзначають, що особливою ознакою приватизації в Україні є те, що вона стала не наслідком економічних реформ, а їх рушієм, що значною мірою зумовило відсутність того результату, якого суспільство очікувало від приватизації.

З метою подолання негативних соціально-економічних наслідків приватизації, забезпечення ефективності використання приватизованих об'єктів для економіки України в подальшому та створення конкурентоспроможного вітчизняного товаровиробника учасники парламентських слухань **рекомендують**:

Верховній Раді України:

прискорити розгляд та прийняття законів про управління об'єктами державної власності; про право комунальної власності та управління об'єктами права комунальної власності; про внесення змін до Закону України «Про контрольно-ревізійну службу в Україні» (стосовно розширення повноважень щодо здійснення перевірок на підприємствах, де є державна частка, з питань повноти та своєчасності нарахування дивідендів на державну частку, збереження власних активів, сплату коштів за оренду державного майна тощо);

організувати проведення за участю всіх зацікавлених сторін круглого столу з проблем приватизації житла, створення та діяльності товариств співвласників багатоквартирних житлових будинків, розвитку комунального господарства.

Кабінету Міністрів України:

переглянути концепцію приватизації державного майна з урахуванням її негативних результатів, відзначених учасниками парламентських слухань, та стратегії економічного розвитку держави, а також урядової програми структурної перебудови економіки. Особливу увагу звернути на приватизацію підприємств, що знаходяться у державній власності та мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, і підприємств-монополістів;

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України концепцію розвитку фондового ринку держави та Національної депозитарної системи, а також проекти законів про Фонд державного майна України; про акціонерні товариства; про захист прав дрібних інвесторів; про реприватизацію майна; про націоналізацію майна; про державне регулювання та нагляд за діяльністю приватизованих підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави;

підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України щодо зобов'язання підприємств недержавної форми власності та підприємств із державною часткою в статутному фонді надавати у встановленому порядку правоохоронним та іншим уповноваженим органам визначений перелік видів інформації та документів, зокрема щодо ведення реєстрів акціонерів, осіб, які скористалися послугами фінансових посередників при здійсненні операцій з пакетами акцій вартістю понад 100 тис. гривень, та власників приватизованих підприємств;

Постанова Верховної Ради України

Про Рекомендації парламентських слухань «Наслідки і перспективи приватизації в Україні»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань «Наслідки і перспективи приватизації в Україні» (далі — Рекомендації парламентських слухань) (додаються).

2. Кабінету Міністрів України забезпечити виконання цієї Постанови, зокрема, врахувати Рекомендації парламентських слухань у процесі доопрацювання Програми діяльності Уряду, розробки галузевих програм розвитку, підготовки проектів нормативно-правових актів.

3. Рекомендувати Фонду державного майна України, Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку, Антимонопольному комітету України, Генеральній прокуратурі України у практичній діяльності враховувати Рекомендації парламентських слухань.

4. Спеціальній контрольній комісії Верховної Ради України з питань приватизації, комітетам Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій; з питань промислової політики і підприємництва; з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки; з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку у другому півріччі 2003 року поінформувати Верховну Раду України про стан виконання Рекомендацій парламентських слухань.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Спеціальну контрольну комісію Верховної Ради України з питань приватизації, надавши їй статус Комітету Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 883-IV.

передбачити законодавче закріплення норми про те, що у разі виникнення загрози припинення діяльності приватизованих підприємств, які мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, такі підприємства можуть бути примусово відчужені з мотивів суспільної необхідності відповідно до Конституції та законів України;

у Програмі діяльності Уряду передбачити заходи щодо підвищення соціально-економічної ефективності роботи приватизованих підприємств за економічно обґрунтованими показниками;

виробити єдину державну політику щодо забезпечення ефективного управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах та контролю за фінансовою діяльністю цих товариств, розробити критерії ефективності управління державними корпоративними правами;

створити сприятливі умови діяльності підприємств, які отримують частину доходів від науково-дослідної, проектно-конструкторської та інноваційної діяльності, та запобігати вилученню їх майна за рішенням органів приватизації та виконавчої влади;

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до законодавчих актів стосовно:

чіткішого врегулювання питання відносин власності та захисту прав власності;

недопущення корпоратизації державних підприємств, які не підлягають приватизації, та казенних підприємств;

визначення критеріїв відбору підприємств, контрольні пакети акцій яких повинні зберігатися у державній власності безстроково або протягом невизначеного терміну, та забезпечення їх закріплення у державній власності;

включення в умови конкурсів з продажу пакетів акцій підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, вимоги про недопущення до участі в конкурсі суб'єктів, у статутних фондах яких частка нерезидентів перевищує 50 відсотків, та/або афілійованих з ними осіб, які є конкурентами цих вітчизняних підприємств на світовому ринку, або зареєстровані в офшорних зонах, або не надають у встановленому порядку повної інформації про реальних власників таких нерезидентів;

формування спостережних рад акціонерних товариств на пропорційній основі залежно від розмірів пакетів акцій акціонерів;

заборони передачі належних державі пакетів акцій до статутних фондів державних (національних) акціонерних і холдингових компаній чи інших суб'єктів підприємницької діяльності;

вирішення питання ліквідації державних (національних) і холдингових компаній, діяльність яких є збитковою, а також компаній, які допустили порушення законодавства при відчуженні переданого цим компаніям державного майна, в тому числі державних корпоративних прав;

встановлення адміністративної та кримінальної відповідальності посадових осіб господарських товариств за порушення ними прав акціонерів та інших учасників і заподіяння збитків цим товариствам.

Фонду державного майна України:

здійснювати належний контроль за ефективністю управління державними корпоративними правами з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на його модернізацію;

вжити заходів щодо обов'язкового збільшення статутних фондів товариств, у яких є державні корпоративні права, на суму індексації основних фондів згідно з нормативними актами Кабінету Міністрів України;

посилити контроль за виконанням умов договорів купівлі-продажу та фіксованих умов конкурсів, а також за виконанням функцій з управління державними корпоративними правами в господарських товариствах.

Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку:

створити систему запобігання маніпулюванню ринком цінних паперів, нечесній торговій практиці і порушенню етики професійної діяльності на фондовому ринку;

забезпечити концентрацію торгівлі цінними паперами і похідними цінними паперами на організованих фондових ринках та здійснити інші заходи з метою забезпечення прав покупців і продавців;

дієвіше захищати в межах наданої компетенції права та законні інтереси акціонерів у процесі діяльності акціонерних товариств та укладення угод з цінними паперами;

забезпечити безумовне виконання акціонерними товариствами положень законодавства щодо обов'язкової видачі акціонерам сертифікатів акцій протягом встановленого терміну;

надавати рівні можливості доступу до інформації всім учасникам фондового ринку з метою забезпечення його прозорості та заохочення інвестицій у підприємства з високими технологіями;

здійснювати моніторинг укладення угод на ринку цінних паперів;

удосконалити роботу національної депозитарної системи та системи розрахунків за угодами щодо цінних паперів відповідно до міжнародно-правових зобов'язань України.

Антимонопольному комітету України:

забезпечити недопущення у процесі приватизації підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, та підприємств-монополістів концентрації власності в руках однієї особи (групи пов'язаних осіб) у розмірах, що дають можливість встановити повний контроль над цими підприємствами;

запобігати концентрації власності в руках іноземних інвесторів, які походять з однієї країни, щодо підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави.

Генеральній прокуратурі України:

з метою забезпечення виконання державою функцій, передбачених Конституцією та законами України, посилити прокурорський нагляд за дотриманням приватизаційного та корпоративного законодавства на підприємствах з державною часткою власності державними органами та посадовими особами цих підприємств;

ширше застосовувати норми Кримінального кодексу України до посадових осіб господарських товариств, які здійснили відчуження активів цих товариств усупереч цілям їх діяльності, що призвело до заподіяння їм збитків, згортання виробництва і звільнення працівників та/або до банкрутства цих підприємств.

Органам місцевого самоврядування:

рекомендувати провести інвентаризацію комунальної власності та створити реєстри об'єктів права комунальної власності;

відповідним комісіям місцевих рад з питань приватизації здійснювати контроль за збереженням та належним використанням комунального майна, а також за дотриманням законодавства у ході його відчуження.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 3 травня 2003 року у Львівській області

У зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 3 травня 2003 року у Львівській області та спричинило великі руйнування і завдало значних матеріальних збитків, з метою відновлення інфраструктури населених пунктів, надання допомоги потерпілим громадянам, проведення пересіву сільськогосподарських угідь Верховна Рада України **постановляє**:

1. Кабінету Міністрів України виділити з резервного фонду державного бюджету 3 мл. гривень для ліквідації наслідків стихійного лиха, що сталося 3 травня 2003 року.

2. Кабінету Міністрів України, обласній державній адміністрації вжити термінових заходів щодо надання допомоги у відбудові інфраструктури постраждалих від стихійного лиха населених пунктів (у першу чергу лікувальних закладів, дитячих садочків, шкіл, профтехучилищ, народних домів), виділення коштів населенню для ремонту і відбудови житлових будинків, ліній електропередач та компенсації інших збитків.

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 841-IV.

Закон України

Про внесення зміни до статті 18 Закону України «Про електроенергетику»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. У другому реченні частини першої статті 18 Закону України «Про електроенергетику» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 1, ст. 1) слова «з наданням пріоритету вітчизняним виробникам» виключити.

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 741-IV.

Закон України

Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про плату за землю»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Внести до статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 2000 р., № 43, ст. 363) такі зміни:

1) абзац перший пункту 3 частини першої після слів «оздоровчі заклади України» доповнити словами «а також підприємства, установи і організації України, у складі яких є структурні підрозділи (філії, представництва), що надають санаторно-курортні та оздоровчі послуги дітям»;

2) частину другу після слів «за землі кладовищ» доповнити словами «за землі дитячих санаторно-курортних та оздоровчих закладів України, а також за земельні ділянки підприємств, установ і організацій України, зайняті їхніми структурними підрозділами (філіями, представництвами), що надають санаторно-курортні та оздоровчі послуги дітям».

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2004 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 15 травня 2003 року.
756-IV.

Закон України

Про внесення змін до статті 64 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»

Верховна Рада України **постановляє**:

Статтю 64 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546) викласти в такій редакції:

«Стаття 64. Охорона рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу

Рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, види тваринного і рослинного світу, які постійно або тимчасово перебувають (зростають) у природних умовах у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, підлягають особливій охороні і заносяться до Червоної книги України.

Охорона та відтворення об'єктів Червоної книги України забезпечуються органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами, які є суб'єктами використання тваринного і рослинного світу відповідно до закону.

Об'єкти Червоної книги України можуть бути об'єктами права державної, комунальної та приватної форми власності відповідно до закону.

Ведення Червоної книги України покладається на спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 824-IV.

Дума про землю

ТОЧКА ЗОРУ

Ще з дитинства від батька і матері я запам'ятав, що земля дає все і забирає все. І що всі наші багатства та достатки, наше благополуччя залежать тільки від неї. Така ось наука. І така доля українського народу: земля його і до праці спонукає та радує, і втішає, нагороджує за праведні труди, і щедро годує. Більшого в світі немає сенсу, більшої в світі не існує й насолоди, як мати справу з землею.

Про це я думаю завжди, і що далі, то гостріше та стурбованіше, коли потрапляю на одне нічим не примітне поле в Магдалинівському районі рідної Дніпропетровської області. Схоже вже на легенду, а воно правда: той кубометр чорнозему, який у Серві поблизу Парижа зберігається як зразок в Міжнародній палаті еталонів вічних для людства мір, ваг, предметів і явищ, ще в позаминулому столітті було взято саме поблизу прадавньої української річки Орелі. Найродючіші землі справді тут. У давніх описах знаходимо свідчення, що «тутешні землі, як жодні інші, придатні для вирощування усіх злакових та овочевих культур».

Плуг — найстрашніше, що придумало людство

То це не метафора, а факт: Україна володіє «контрольним пакетом» світових запасів чорнозему. Він сягає майже 68 відсотків від усього грунтового покриву держави. «Ріки та річечки, що перетинали степи, — читаємо тепер в істориків, — перепади температури в різні пори року, пекуче літнє сонце сприяли формуванню тут гумусу. Віковічні густі трави, які навесні виростали вище вершника, в спекотну літню пору висихали і осипалися на землю, постійно вдобрювали її і збільшували запаси неповторного гумусу. Ці повні таїнства старання природи завершували річки своїми весняними повенями, які прискорювали перегнивання трав і збагачували грунти найрізноманітнішими органічними речовинами та сполуками...»

Але чи й не застереженням для нас, дедалі частіше думаю я, лунає висновок добре відомого Василя Докучаєва про те, що дивовижний і унікальний чорнозем «є результатом надзвичайно щасливого і дуже складного комплексу цілої низки фізичних умов, і в існуючих нині ніде на земній кулі навіть за мільйони років не зможе більше утворитися такий благодатний, який становить корінне і ні з чим незрівнянне багатство»? Сприймати так слова славетного грунтознавця спонукають обставини. Вже сотні, тисячі гектарів земель у нас еродовані і виснажені, переущільнені, заболочені і оглеєні, розбалансовані за вмістом біогеохімічних речовин та енергії, а практично 80 відсотків тих, що залишаються в обробітку, також не уникають деградації. Навпаки, ця деградація посилюється. А головне, що вміст гумусу саме останніми роками зменшився на один відсоток і сьогодні у 2—3 рази нижчий від оптимального. Щорічні втрати гумусу, які в середньому становлять 600—700 кілограмів з гектара, вже давно за межею припустимого. Природного відтворення

майже не відбувається, а це не що інше, як наближення до краху. Тієї родючості наших чорноземів, якою вони славилися в минулому, фактично вже немає.

Настав, вважаю, час прямо заявити, що аграрному сектору економіки України сьогодні випадає вирішувати, що робити з ним на «розвалях» наявних сільгоспугідь? Сучасний стан сільського господарства на переломному етапі його розвитку в зв'язку із запровадженням ринкових умов господарювання та приватновласницьких відносин потребує кардинальних змін в організації виробництва на основі нових підходів до систем самого землеробства і структури землекористування. Про повернення до так званого інтенсивного індустріального землеробства, гіркі плоди котрого ми тепер, по суті, пожинаємо, про продовження сучасного екстенсивного не може і йтися. Якщо в другій половині минулого століття, як ми пам'ятаємо, на кожну калорію енергії в тих урожаях, які збирали, витрачалося 10 калорій енергії у вигляді мінеральних добрив, пестицидів, техніки та обробітку і це скінчилося катастрофою для агросистем, то традиційні, звичні, проторені перспективи справді не для нас. Але як бути? Що далі?

Я дійшов висновку, що передусім мусимо шукати сміливість перебирати на себе розв'язання багатовікової і чи не найдраматичнішої дилеми, яка хвилювала всі земні покоління і цивілізації — орати чи не орати? Не менше сорока останніх віків люди на планеті обробляють грунти чимось подібним до плуга і самим плугом і весь цей час сумніваються, правильно вони роблять чи ні?

Увесь час багатьом не давала спокою думка, що сама природа ніколи не застосовувала плуга, відтак ніколи глибоко не перевертала верхній шар поверхнею донизу. Однак це не заважало їй буяти, квітнути і плодоносити. Ще древній Пліній Старший у своїй «Природній історії» застерігав, що «під час вирощування злаків та ж самісінька земля виявиться родючішою щоразу, коли їй давати відпочинок від обробітку». Потім багато знаних агрономів різних часів, народів і країн твердили те саме. Що глибока оранка — жахлива помилка, а плуг —найстрашніше, що придумало людство. Український агроном позаминулого століття Іван Овсинський писав: **«На незайманих степах, яких людина не сплюшкила глибокою оранкою, природа без чилійської селітри родить таку щедру рослинність, яку жоден прихильник глибокої оранки виростити не в змозі, хоч би він штучні добрива використовував і возами. Прихильники глибокої оранки виявляються уже безсилими і перед вітровою та водною ерозією і в протистоянні з посухами».**

Орати землю людство заходилося для того, щоб якомога більше виробляти продуктів харчування. І чи від переляку страждати від недоїдання та голоду, чи від бажання неодмінно отримувати гарантовані та пристойні врожаї зупинитися в цій справі ніяк не може. Ще в студентські роки я дізнався, що існує давня книга мудрого європейця з назвою-попередженням — «До того, як помре природа». В ній автор безумством і безглуздям та приреченістю родючості землі на погибель називає «знищення дикої природи та переорювання поверхні земної кулі винятково з метою одержання швидкої вигоди». Це все одно, що пиляти гілку, на яку виліз смакувати її райські плоди.

Поверхневі 5—8 сантиметрів грунту, тим паче «диких», — справді диво. Розгорніть опале листя в чагарниках та лісах, подобайтеся на луках, де десятиліттями росте трава, яку ще й не косять, — там і там земля масна та тривка. Хай і дощі не випадають, а вона ліпиться, наче тісто. Бо зберігає в собі вологу протягом усього сезону. А тепер згадайте: з осені глибоко приорана солома навесні вивертається на поверхню практично цілою. Вона не перегниває — на глибині не вистачає кисню. А від соломи, яка залишалася заробленою неглибоко, після зими й сліду не знайти. Чому так, секрету, зрештою, немає: поверхневий обробіток — це завжди мульчувальний обробіток. Який подрібнює, застилає і перемішує поверхню рослинними рештками — майже таке відбувається і в природі. Рештки під впливом опадів і атмосфери перепрівають і потім усе літо оберігають грунт і від пересихання, і від перегрівання. Краще від матінки-природи робити це нікому не дано.

Під час зустрічей з виборцями, телефонних «гарячих» ліній, у листах ставлять одне й те саме болюче запитання до віце-прем'єра з питань АПК І. Кириленка, голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин І. Томича, керівника фракції Аграрної партії України К. Ващук та інших народних депутатів України — про надзвичайні кліматичні події, що відбуваються нині в центральній частині, на півдні та сході України: «Що робити?» чи «Що можна ще зробити?», щоб уникнути надалі проблем, які постають під час засухи. Відповісти на це запитання можуть підприємства, які використали досвід Канади з управління вологою.

Наука перемагати. Розораність

Старші віком пам'ятають, скільки дотепів точилося свого часу навколо полтавського «дивака» Федора Моргуна, який запроваджував так званий безвідвальний обробіток. Голова Дніпропетровської обласної державної адміністрації М. Швець підтримав новатора. Тому сьогодні Федір Трохимович серед консультантів потужної агрофірми на Дніпропетровщині «Агро-Союз», котра шостий рік практикує поверхневий обробіток — грунтозахисний і енергоресурсоводозбережний, як його тут називають. Я переконаний, що в «Агро-Союзі» команда фахівців на чолі з керівником В. Хорішком робить те, що вже сьогодні, доки не пізно, має робити вся аграрна Україна. Тут плекається і вимальовується наше майбутнє. Тому не завадить нині і законодавчо зобов'язати наших сільгоспвиробників вести землеробство лише з використанням грунтозахисних, енергозбережних і протиерозійних технологій. Вибору за принципом «або-або» вже не має бути. Тільки гумосозахисний. Для початку можна практикувати деференційований чи змішаний обробіток, коли глибока оранка — тільки під певні культури і через три—п'ять років на одному полі, але колись починати треба. Не забуваймо, що люди на планеті вже застосовують і «прямий висів» — тобто без обробки, безпосередньо по стерні.

Інша річ, що повсюдного поверхневого обробітку буде вже замало, щоб домогтися максимального ефекту у відродженні екологічно-агрономічних і фізичних природних систем. Спустошує, знищує та деградує українські чорноземи ще одне, схоже, притаманне тільки нам, — тотальна розораність земель, найбільша у світі. **Ми плугами з року в рік перевертаємо майже 57 відсотків усієї своєї території — такого «досягнення» справді немає ніде. Навіть завелика питома частка ріллі в більшості європейських країн в середньому сягає 26 відсотків. Бо в багатьох розвинених країнах вона набагато нижча — близько 12 відсотків.** Треба покласти руку на серце, і, нарешті, визнати, що **ми потерпаємо від фатальної невизначеності в розумних співвідношеннях сільськогосподарських угідь і природних, котрі мають оточувати поля.** Те, як ми використовуємо свої землі, — це хаос. Як і вочевидь надмірне вирощування просапних культур не веде до добра.

Я згоден з думкою голови Державного комітету з земельних ресурсів України А. Даниленка, що висока розораність і наші великого розміру поля, тим паче на схилах та пагорбах, масове застосування важкої техніки і глибокої оранки, під час якої рослинні рештки загортаються в грунт і його поверхня на тривалий час залишається незахищеною, — все це доречно вітровій та водній ерозії. Не знаю, як де, а **на Дніпропетровщині щороку в середньому змивається і видувається майже по 20 тонн «грязюки» і «пиляки» з кожного гектара.** Малопомітні «пилові бурі» та «грязеві потоки» ще страшніші від стихійних тому, що вони малопомітні, а насправді не припиняються ніколи. А наслідки очевидні: вісім із кожних десяти гектарів чорноземів сьогодні в Україні є **малопродуктивними. Щонайменше 26 мільйонів гектарів орних земель уже однозначно не можна вважати такими, що здатні забезпечувати високі та сталі врожаї.** Стан їх посівного шару за фізичними та хімічними властивостями нині далекий від бажаного. А за даними дніпропетровських учених, на глибині 25—28 сантиметрів в грунтах давно створилася й щільна горіхувато-спресована плужна «підошва» завтовшки 10 сантиметрів і більше, яка заважає проникненню вологи та повітря до кореневих систем більшості сільгоспкультур.

Час вилучати розпайовані гектари

В Україні здійснено, не побоюся сказати, рішучу, безпрецедентну і доленосну для всього народу земельну реформу. Реформа відбулася, і це вже факт: дві третини сільгоспугідь нині в приватній власності. Але як не можна було цього не робити, так не можна тепер «за гарячими слідами» уникати і оптимізації площ ріллі. **З обробітку доведеться вилучати щонайменше 10 мільйонів гектарів орних земель.** Тим паче збиткових для виробництва вже через їх втрачену продуктивність. Зауважу, хоч би чого це нам коштувало. Навіть добровільна згода землевласників передавати свої паї в загальне користування під сінокоси та пасовища не обійдеться без компенсації «добровольцям» втрат. Однак з метою виведення з обробітку значних еродованих та деградованих площ справедливо передбачити і викуп їх у приватних власників.

Світова практика останніх літ підказує, яким чином найдоцільніше розпоряджатися вивільненими з-під сільськогосподарського завантаження масивами. Багато країн розширюють природно-заповідний фонд, створюють національні природні парки і заказники, регіональні та дендрологічні парки, пам'ятники природи і садово-паркового мистецтва, незаймані урочища та балки, лісові насадження тощо. В нас є власні розробки і програми захисту і збереження земель. Ще п'ять років тому одну з таких програм було розроблено в Дніпропетровському аграрному університеті під керівництвом відомого грунтознавця і спеціаліста з рекультивації зіпсованих та порушених господарською діяльністю земель, доктора біологічних наук і академіка Миколи Масюка. В її основу покладено **принципи ландшафтного землеробства,** які **передбачають екологічно збалансоване співвідношення природних та**

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Зайця А. П. членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

Відповідно до статей 75, 76 Закону України «Про судоустрій України» Верховна Рада України **постановляє:**

Призначити ЗАЙЦЯ Анатолія Павловича членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
5 червня 2003 року.
№ 895-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Зубця Г. І. членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України

Відповідно до статей 75, 76 Закону України «Про судоустрій України» Верховна Рада України **постановляє:**

Призначити ЗУБЦЯ Григорія Івановича членом Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Голова Верховної Ради України В. ЛИТВИН.

м. Київ,
5 червня 2003 року.
№ 896-IV.

господарських угідь, між окремими угіддями сільськогосподарського призначення і базуються на грунтозахисній системі з контурно-меліоративною організацією територій. За такої системи структура земельних угідь, посівних площ, сівозмінні масиви, поля і робочі ділянки органічно вписуються в природні ландшафти і чергуються з ними. Суцільній розораності дається відставка. На еродованих та малопродуктивних площах здійснюються агротехнічні, лісомеліоративні і гідротехнічні заходи, щоб повернути їм «первісний» вигляд. Отож необхідна і консервація зіпсованих земель — їх залуження і залісення, перетворення на зони відпочинку, ботанічні заповідники і зоокуточки, на пасовища та сіножаті. Це дасть змогу, по-перше, забезпечити природну рівновагу і захистити землі, зокрема й ті, які залишатимуться в товарному виробництві, від подальшої деградації, відновити і зберегти рослинний і тваринний світ, а по-друге, в інтересах виробництва всі наявні ресурси зосередити на екологічно благополучних частинах територій.

Перетворимо відвали на сади

Значні досягнення у рекультивації земель мають на Дніпропетровщині під керівництвом зачинателя і фундатора цієї практики Миколи Бекаревича. За більш як 35 останніх років здійснено величезний обсяг науково-дослідницьких і випробувальних робіт з відновлення родючості там, де кар'єри, рудники, шахти, терикони і шламосховища, просідання і заболочення грунтів. Це у Криворізькому залізорудному басейні і вугільному західному Донбасі, навколо марганцевих і титанових копалень. Підібрано 32 сільгоспкультури, 20 сортів винограду, плодових і ягідних дерев та 15 видів лікарських рослин, які можна вирощувати на, по суті, заново створених землях. Ще прийнятніше перетворювати рекультивовані ділянки на лісово-паркові зони. Особливо якщо зважити, що тільки в нашій області більш як 200 тисяч гектарів порушено гірничо-видобувною та іншою виробничою діяльністю. По Україні їх у кілька разів більше. Час розробляти і негайно братися за реалізацію загальнодержавної програми з рекультивації зіпсованих промисловістю земель. Перетворюючи їх передусім на рукотворні оази.

Необхідно негайно приступати й до розробки Генеральної схеми використання земель в Україні, розрахованої щонайменше на 15—20 років. У рамках якої передбачити варіанти землеустрою та землевпорядкування на кожен регіон і навіть на кожен адміністративний район окремо. Скажімо, щодо виведення з обробітку площ, які лежать на схилах три і більше градусів, я не сумнівався б ні на йоту. Але необхідно взяти до уваги і суто економічні чинники, зокрема, потребу у виробництві певної продукції в обсягах реального попиту. Отож треба зважити і на особливості конкретних грунтово-кліматичних зон та агроекосистем, культур та сівозмін, котрі перешкоджають, щоб хаотичному і неконтрольованому виробництву, яке постійно створюватиме ситуацію неконкурентного ринкового середовища, покласти край раз і назавжди. І далі треба забезпечити обгрунтований міжгалузевий і внутрігалузевий перерозподіл земель та динамічний розвій аграрного сектору поряд з територіями особливих природоохоронних, заповідних, рекреаційних та історико-культурницьких режимів їх використання. Що достеменніше ми відтворимо своє середовище таким, яким воно було колись, то краще. Але значну частину виведених з інтенсивного обробітку земель, повторюю, і найдоступніше, і найрозумніше на першому етапі переважно використати під постійне залуження та насадження елементарних полезахисних лісосмуг.

Тим паче, що розширення пасовищ і травостоїв аж ніяк не зайва річ. Навпаки, дуже доречна й з міркувань відновлення родючості наших чорноземів. Кожен мудрий селянин знає: які надсучасні мінеральні добрива ми не вносили б, та органічних ними не замінити. Ще 20—30 років тому за рахунок внесення 6 тонн перегною на гектар втрати гумусу вдавалося компенсувати на 50—60 відсотків, а 8—9 тонн на гектар — і на всі 90 відсотків. За нинішнього дефіциту гумусу та за наявних у нас співвідношень просапних, зернових, кормових та технічних культур щороку треба вносити на гектар не менше 10 тонн органічних добрив. А краще — і більше. Перегноєм чорнозему, як і кашу маслом, не зіпсуєш. Мало хто знає і усвідомлює, що зі скороченням у грунтах вмісту гумусу втрачаються і їхні споконвічні фізично-структурні властивості та згортається, а часом зводиться ледве не нанівець рівень засвоюваності рослинами мінеральних добрив і так званих грунтових рухомих поживних речовин. Тому відродження тваринництва в Україні — це й проблема порятунку вітчизняних чорноземів. Від «колообігу» в природі органіки нам нікуди не дітися. Арифметика така, що поряд з виробництвом м'яса, молока та яєць на душу населення не менш важливе і виробництво перегною на кожен гектар чорнозему. І не важко підрахувати, як необхідне нам поголів'я худоби та птиці. Але я сказав би так: треба, щоб у кожному селі вранці і ввечері було кому мукати, бекати, хрюкати, іржати і кукурікати...

Добрива — не завжди добре

Останні агрохімічні дослідження земель сільськогосподарського призначення радувати нікого, на жаль, не можуть. Справді скоротилися й обсяги застосування мінеральних добрив. Однак те, що врожаї формуються передусім за рахунок природної родючості грунтів — це істина, нехтувати яку вже навіть небезпечно. За найскромнішими підрахунками, щорічно нам потрібно свою землю поповнювати чотирма мільйонами тонн поживних речовин. Але жадана віддача буде лише за умови відтворення необхідного в грунтах балансу гумусу, домогтися якого без органічних добрив просто неможливо.

Щоб отримувати все в достатній кількості, нам у постійному обробітку досить залишити не більше 24 мільйонів гектарів найпродуктивнішої ріллі. Пов'язавши це з уточненням територіального розміщення конкурентоспроможного виробництва у природно-економічних зонах і залежно від ринкової кон'юнктури. Останніми роками питання землевпорядкування і землеустрою, чи не найважливіших складових земельних відносин і організації використання земель, в Україні почали втрачати свою значущість. Отож її треба повертати. Цим уб'ємо і другого зайця — приступимо до проектно-пошукового планування охорони та збереження кращих своїх чорноземів. Адже існує сама проблема ефективного використання орних площ, яку новим землевласникам також необхідно розв'язувати і негайно, а не відкладати на потім. **Реалізація потенціалу задіяних земель у вагомі урожаї — завдання із завдань саме нинішнього дня — так треба порушувати питання. І не можна миритися з тим, що скоротилися обсяги робіт з підвищення родючості грунтів, корінного і поверхневого їх поліпшення, введення меліоративних земель — відновлення і реконструкції та розширення зрошувальних і осушувальних мереж.**

Нагадаю, що ще недавно в Україні нараховувалося 2 мільйони 330 тисяч гектарів зрошуваних і 3 мільйони 300 тисяч гектарів осушених земель. У них колись було вкладено майже 20 мільярдів гривень — уявляєте? І вони виправдовували себе та слугували страховим фондом держави. Забезпечували практично 20 відсотків виробництва продукції рослинництва. Але **економічна криза, розпаювання землі і особливо майна обернулися, на жаль, і руйнацією меліоративних систем та споруд. Урожайність на зрошуваних площах нині знизилася до рівня урожайності богарних, а продуктивність осушених зменшилася в 2—3 рази.** І сьогодні, як мені здається, потрібні не лише кошти, а й бажання та рішучість, щоб здолати наслідки фатально накоєного. Останніх чинників не завжди вистачає, щоб упроваджувати прогресивні технології і методи та культуру землеробства загалом. Той самий оптимальний і ретельний обробіток, сівозміни, удобрення, механічна і хімічна боротьба зі шкідниками та засміченістю полів — усе це ази, про які не можна забувати навіть за таких непростих часів, як наші.

І тут я знову повертаюся до того, з чого починав, — до поверхневого обробітку земель. Бо він — вирішальний чинник у відтворенні і збереженні їх природного потенціалу. **Підживлювати «зайвий раз» посіви чи сходи, вносити «зайвий раз» мінеральні добрива часто-густо справді зайве. Дивіться, що виходить. Нинішні технології вирощування сільгоспкультур за сезон з використанням техніки передбачають до 30 операцій на полях. Котрі здійснюються зазвичай в умовах або підвищеної — скажімо, навесні, — або, коли це влітку, зниженої вологості грунтів. Раз у раз гасають уздовж і впоперек полями трактори. А вага і сільгоспмашин, і причіпного сільгоспінвентаря зростає, сліди від їх рушіїв, коліс та опор сягають уже 20—30 відсотків тих площ, котрі обробляють.** Це фактично знущання над чорноземами.

Інша біда, яка сьогодні також **заважає повністю реалізувати можливості орних земель у вагомі урожаї —їх надмірна забур'яненість.** Ми всі знаємо, чому це сталося. І що **забур'яненість посівів в Україні набула масштабів національного лиха.** Але що робити? Знаю, що Українська академія аграрних наук підготувала довготермінову програму очищення земель від бур'янів. Обома руками «за». Але я знаю й те, що саме **безплужний та поверхневий грунто- і енергозбережний обробіток, з одного боку, в кілька разів знижує «полівання чорноземів» соляркою, тобто чисельність технічних операцій на полях, а з другого — за 5—7 років гарантує виведення забур'яненості сільгоспкультур.** Досвід інституту зернового господарства, який очолює академік Є. Лебідь, дуже цінний. Річ у тім, що **поверхневий обробіток завжди провокує швидке й дружне проростання бур'янів. А це те, що треба: їх один раз, потім другий, третій вчасно під корінь чик** — і весь клопіт. Уже через рік-два засміченість знижується на очах.

Я реаліст і прекрасно розумію, що речі, про які кажу, потребують неабияких зусиль, знань, терпіння і, звісно, коштів. **А село наше ще в стані аграрної реформи, яка воістину змінює увесь спосіб життя, існування і господарювання українських селян.** Може, це слушна нагода взятися за розв'язання всіх проблем разом? Бо не сумніваюся, що у вирі непростих перетворень відкладати на кращі часи вирішення ситуації з головним засобом виробництва, що в розпорядженні селян, у жодному разі не можна. Тоді кращі часи просто не настануть.

Прийнятий торік Земельний кодекс для свого втілення справді потребує ще цілої низки суто економічних законів. Однак так само актуально вже сьогодні працювати і над законами про охорону грунтів та їх раціональне використання, захист та страхування родючості чорноземів, статус особливо цінних грунтових масивів і виведення з сільгоспкористування та консервацію деградованих земель. А для початку, вважаю, **нам не обійтися без переобліку, агроекологічної паспортизації та сертифікації своїх потенційно дуже родючих земель. І їх, зрозуміло, ретельного впорядкування. Щоб раз і назавжди збагнути, чим ми володіємо сьогодні, а особливо зможемо володіти завтра.**

Бо наша земля, як я теж запам'ятав ще з дитинства, може бути доброю матір'ю, а може бути і злою мачухою. Тільки залежить це не від «характеру» чи «вдачі» самої землі, а від того, як ставляться до неї люди. Одвічний закон природи — що землі даси, те від неї й одержиш. А сьогодні до давньої істини можна й додати — як з нею поведемося, так і самі житимемо.

Олександр ШЕВЧЕНКО,
народний депутат України, кандидат сільськогосподарських наук.
Дніпропетровськ.

ОФІЦІЙНО

Заява фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді України

«НІ!» розкраданню державного майна кланами

Подана програма приватизації на 2003—2008 роки не враховує зауважень, які було висловлено 26 лютого 2003 року у Верховній Раді України на парламентських слуханнях на тему: «Наслідки і перспективи приватизації в Україні». Слухання засвідчили, що зі зміною соціально-економічної та політичної формації в державі зростає соціальна напруга. І це закономірно, адже рушієм соціально-економічних перетворень є криміналізована влада, яка має за мету передусім збагачення наближених до неї кланів.

Початок ери «прихватизації» поклали злочинні декрети прем'єра Кучми, що мали силу Закону, але здебільшого слугували обкраданню громадян України через різні трасти, потім продовжило президентське указотворення, що визначало корпоратизацію державних підприємств, а потім приватизацію, що по-злодійському спотворила концепцію приватизації, затверджену Верховною Радою України. Досі, незважаючи на те, що дія указів в економічній сфері закінчилася згідно з Перехідними положеннями Конституції ще у 1999 році, розкрадання в державі триває за президентськими указами і розпорядженнями, тільки з грифом «таємно», «опублікуванню не підлягає», щоб про них не знав народ України.

Того підтвердження — так звана велика приватизація, коли державна власність вартістю в мільярди американських доларів за указами президента та постановами Кабінету Міністрів України буцімто відповідно до законів України переходить у власність представників клану, що при владі. Державі це завдає величезних збитків. Так перейшли до рук олігархів підприємства металургійного та гірничовидобувного комплексу, такі як «Азовсталь», Північний ГЗК, енергозбережні «Львівобленерго», «Херсонобленерго» «Кіровоградобленерго», «Житомиробленерго» та «Севастопольобленерго», зв'язку та хімічної промисловості — такі як ВАТ «Укртелеком», ВАТ «Нікопольський завод феросплавів», ВАТ «Линос», нафтовидобувна та переробна галузь, зокрема «Укрнафта». Оцінку вартості державного та комунального майна роблять свої «фірми» і «фірмочки» на замовлення конкретного олігарха.

Державі щороку складніше забезпечувати соціальні витрати на охорону здоров'я, науку, освіту та культуру, а високоприбуткові підприємства, що належать державі, продаються за безцінь вузькому клановому оточенню Президента та членам сім'ї. Чого тільки варте створення у відомстві адміністрації Президента так званого Державного управління справами, яке дедалі більше підминає під себе таємними указами Президента підприємства державної власності та санаторно-оздоровчі комплекси.

Заради продовження власного перебування при владі Президент створив найсприятливіші умови розпродажу державної власності іноземним олігархічним угрупованням сумнівного походження. При цьому іноземні компанії, що вступають у права власності українських підприємств, не зацікавлені в їх розвитку та стабілізації, а навпаки — згортають виробництва як конкурентів на пострадянському просторі, а прибутки тих, що працюють, осідають за межами України.

Безконтрольно з боку держави відбувається корпоративне управління державною часткою майна, в тому числі злочинно переданого до холдингових компаній, в більшій частині нема надходжень дивідендів до бюджету. Правоохоронні органи. Генеральна прокуратура України, до обов'язків яких належить охорона державної власності, не в змозі протистояти цьому, тому що все відбувається під патронатом Президента та його адміністрації, а Президент перебрав на себе право призначати та звільняти керівництво силових структур.

Отже, створено корумповану вертикаль влади в Україні, яка має слугувати виняткові сім'ї. Державі загрожує небезпека: підірвано системні основи національної безпеки. Особлива небезпека державній економіці настає в період президентських виборчих перегонів, коли державна власність буде розмінною монетою за збереження при владі власне того ж Президента Кучми та його оточення.

Фракція Соціалістичної партії України у Верховній Раді України, відстоюючи інтереси народу України, переконана в тому, що демократизація всіх сфер життя, утвердження соціальної справедливості, свободи і солідарності громадян повинні бути загальнодержавною справою, ЗАЯВЛЯЄ про те, що вона постійно і послідовно блокуватиме всіма можливими способами виконання указів Президента та розпоряджень уряду України щодо розкрадання державної власності, і закликає парламент України стати на захист загальнодержавного добра, створеного поколіннями українців, а політичні сили — згуртуватися для відстоювання інтересів народу.

Олександр МОРОЗ,
голова фракції Соціалістичної партії України у Верховній Раді України.

Реформування державної кадрової політики у вимірі адміністративної реформи в Україні

Одним із елементів соціальної політики в період проведення сучасної адміністративної реформи в Україні є ефективна та системна державна кадрова політика. І, напевне, цей елемент чи не найважливіший у загальній структурі.

Історія — вчителька життя

На користь цього твердження наведемо кілька історичних фактів, щоб наочно проілюструвати важливість належного кадрового забезпечення для будь-якої соціальної реформи. Російський імператор Петро I, коли поставив собі за мету провести глибинну соціальну реформу, яка цілком змінила б обличчя його країни, почав з того, що відправив кілька сотень боярських дітей на навчання за кордон. Можна по-різному оцінювати реформи Петра, але слід визнати, що головної своєї мети він досяг — змінив соціальну структуру держави. Успіх його було забезпечено саме тому, що всі його новації спиралися на виплекані ним кадри — «пташенят гнізда Петрового» — людей нового мислення, освічених і відповідальних.

Інший приклад уже з новітньої історії: **більшовики також намагалися докорінно змінити державний устрій відповідно до власних ідеологічних переконань. Але, попри ідеологічні принципи, чітко розуміли, що «кадри вирішують усе», і тому до 30-х років активно залучали управлінські та технічні кадри минулого царського режиму до державного механізму, поки не підготували достатньої кількості власних кадрів — жорстких та ідеологічно «підкованих». Старі кадри як непотрібні впродовж 30-х вони знищили.** Вочевидь, ідеологія їм не завадила керуватися класичними управлінськими прийомами суспільного адміністрування. Політична демагогія також не стала перешкодою для активного залучення кількох тисяч «буржуазних спеціалістів» (переважно з Німеччини) для розбудови так званої «пролетарської держави». Визнаймо, що їм це вдалося, адже майже кожен з нас був свідком міцності радянського державного апарату, вітчизняної бюрократії.

Можливо, саме тому Україна в 1918 році так і не виборола державності, що не було достатньої кількості власних досвідчених кадрів, які переймалися б ідеями незалежної, соборної України і були б готові служити новій державі. Хто знає, який вигляд мало б сучасне обличчя світу, коли б свого часу у 80-ті керівництво країни відправило 100 тис. студентів на навчання за кордон, як це наразі роблять у Китайській народній республіці — і досить успішно, і без шкоди для власної ідеології, тим паче, що нафтодолари на той час ще було не вичерпано. Принаймні країну було б забезпечено кваліфікованими кадрами, які чітко розуміли б, маючи власний досвід, якого рівня життя потрібно прагнути. Горбачовська реформа саме тому зазнала фіаско, що були намагання реформувати країну на тлі старих кадрів, нове покоління управлінців до державного адміністрування майже не залучали, хоча держава володіла досить потужним механізмом підготовки управлінських кадрів — адміністративною школою комсомолу. Але залишені без попиту на їх організаторські, управлінські, креативні здібності, які можна було б трансформувати для потреб державного управління, комсомольські кадри почали реалізовувати себе переважно у бізнесі, інших сферах, не пов'язаних з державним управлінням.

Але це лише один штрих, хоча й досить показовий. Як бачимо, праві були давні римляни, які вважали, що історія — вчителька життя. Україна перманентно з часу свого виникнення як самостійна держава вже понад 12 років перебуває у стані реформи і, маючи такий історичний досвід, могла б не повторювати недоліків минулого. Український народ протягом віків пережив стільки буремних негараздів, що просто заслужив, зрештою, жити благополучно та комфортно у власній країні.

Кадри вирішують усе

Необхідність докорінного реформування державної кадрової політики є загальновизнана. Ситуація, що склалася, спричиняє невдоволення і громадян, і представників державного апарату різного рівня. На жаль, у побутовій свідомості кадрова політика сприймається як просте маніпулювання кадрами, а стосовно вищого державного управління — як патронат над ключовими державними посадами, що нерідко є предметом торгів за лаштунками. І в тому велике лихо та небезпека для нашої держави, що замість зваженої, обґрунтованої, керованої державної кадрової політики маємо примхи та тимчасові ситуативні уподобання деяких вищих посадових осіб.

У демократичному суспільстві державна кадрова політика може будуватися тільки на пріоритетах праксеологічного (діяльнісного) підходу, тобто залучення до державного управління виключно професіоналів. У зв'язку з цим особливо актуальним є теоретичне обґрунтування державної кадрової політики, щоб механізм залучення професіоналів для служби суспільству було юридично забезпечено, а ідеологічні переконання посадовця залишалися його особистою справою і не впливали на виконання професійних функцій, розподіл та перерозподіл управлінських портфелів.

Державна кадрова політика має розглядатись як один з ресурсів суспільного розвитку, а не як засіб боротьби за владу. Для України, у кадровій політиці якої переважають чи корпоративні інтереси, чи ідеологічні підходи, проблема розробки концепції кадрової політики особливо гостра. Примітивне уявлення про кадрову політику як засіб боротьби за владу дає переможцеві такої боротьби лише тимчасову піррову перемогу, адже, розставивши на управлінські посади хоча і «відданих», але дилетантів, така особа з часом опиняється в ситуації адміністративного колапсу, коли подібна «команда» не здатна втілити в життя жодного управлінського рішення, не спроможна самостійно мислити і брати відповідальність на себе. У цьому сенсі повчальний приклад Сицилії. У 60—70-ті роки цей італійський регіон майже повністю був уражений метастазами мафії та корупції. Без погодження із мафією не вирішувалося навіть питання зарахування на посаду простого лікаря до лікарні чи абітурієнта до навчального закладу. Фактично мафія як джерело влади підточила сама себе, оскільки позбулась економічного базису свого існування. Адже на підприємствах, що були їй підконтрольні, не було професійного менеджменту, а у підконтрольних фінансових структурах — виконавчої дисципліни. Сицилія поступово перетворилася на найзанедбаніший, найвідсталіший регіон. І лише у 80-ті, коли відбувся широкомасштабний наступ на мафіозні клани, ситуація там почала поліпшуватися.

Постає запитання: чому будь-який сучасний перспективний бізнесмен чи менеджер віддають перевагу під час прийняття на роботу професіоналу з вулиці, а не родичу чи близькому другові, а при розв'язанні кадрових питань державної служби часто-густо відповідальні особи керуються дещо іншими принципами — особистої відданості та кумівства? Адже загальні засади управління і в бізнесі, і в державному управлінні за своєю методологією тотожні, з єдиною відмінністю, що бізнес — це справа здебільшого корпоративна, тоді як державне управління — справа загальнонаціонального масштабу, і тому, особи, які працюють в цій сфері, повинні бути макроменеджерами, наділеними здатністю мислити стратегічно на більш високому професійному рівні, мати патріотичні державницькі погляди, що не сумісні з «родинно-свояченицькими уподобаннями», та нести персональну відповідальність за власні дії.

Безперечно, що ситуацію потрібно змінювати кардинально. Кадрова політика держави не може базуватися на принципі «свій—чужий», що в сучасних умовах є архаїзмом, рудиментом східного середньовічного деспотизму, коли до влади приходив черговий шах і рубав голови усім чиновникам свого попередника.

Держапарат — єдиний організм

Вивчення досвіду світової практики державного та регіонального управління у частині кадрового забезпечення дає змогу виділити характерні риси, які притаманні державному апаратові, що ефективно функціонує.

1. Це гнучкість та ефективність системи управління, здатність легкого адаптування до швидкоплинних змін. Обов'язковою запорукою цього має стати надання керівникам державних структур, галузевим та регіональним керівникам свободи у визначенні тактичних та оперативних цілей. На зміну бюрократичній залежності має прийти принцип автономної відповідальності за виконання покладених функцій. І саме така схема «більше повноважень — більше персональної відповідальності» повинна стимулювати до активнішого залучення до власної команди висококласних фахівців, які можуть вирішувати поставлені їм завдання.

2) Для реформування кадрової політики велике значення мають і чіткі стандарти оцінки ефективності діяльності кадрів. Якщо раніше основна увага приділялася контролю за процесом виконання робіт та використання ресурсів, то наразі наріжним каменем має стати контроль та оцінка результатів та наслідків роботи фахівця, оцінку треба проводити не за витратами, а за результатами.

3) Особи, які працюють у сфері державного управління, повинні відчувати матеріально важливість своєї праці. І тому не дивно, що найкраще оплачуваними в Прибалтійських країнах є судді та державні чиновники найвищого рангу та кваліфікації. Так, з одного боку, кваліфікований державницький менеджмент — річ дорога для платників податків. Але з іншого — як і будь-яка гарна річ, якісне державне управління повинно дорого коштувати. Але при цьому це управління мусить бути якісне, фахівці повинні бути висококваліфіковані, розв'язувати економічні, соціальні та інші потреби населення.

4) Також має значення і розвиток конкурентного середовища, навіть у такій, здавалося б, статичній сфері, як державне управління. З цим пов'язано розвиток конкурсів, тендерів, це має обумовити і диференціацію оплати праці. Приміром, Канада та Велика Британія відмовилися від жорстко встановлених окладів державних чиновників і перейшли до системи індивідуальних окладів залежно від здібностей фахівця, і це має свій позитивний ефект.

5) Управління має ґрунтуватися на ціннісних культурних чинниках, а не на бюрократичних правилах і нормах. Старі бюрократичні процедури багато в чому втратили свою ефективність. У зв'язку із цим посилюється інтерес до використання культурних та соціальних чинників. Тому має розвиватися система управління процесом удосконалення адміністративної етики формування позитивного іміджу державного апарату, підвищення престижності роботи на суспільство та державу.

6) Слід переходити до професійної державної служби та ефективного управління персоналом, що базується на безперервній освіті та творчому розвитку державних управлінців.

Ґрунт для роздумів

На останній рисі ефективності функціонування державного апарату хотілося б зупинитися детальніше. Основна мета в системі підготовки персоналу держапарату — це тісніша кооптація навчального процесу із завданнями адміністративних реформ та модернізації систем управління. Більше уваги мають приділяти спеціальним знанням та навичкам. Професійна підготовка державних чиновників і осіб, які планують пов'язати свою долю із служінням державі та суспільству, повинна стати одним із головних інструментів впровадження інновацій в адміністративну систему та сприяти зміні організаційної культури та менталітету чиновників.

Приміром, у міністерствах Франції від двох до семи відсотків загального фонду заробітної плати спрямовують на навчання, перепідготовку і підвищення кваліфікації чиновництва.

Професійний досвід та глибокі знання, що відіграють вирішальну роль у ефективності державного управління, накопичуються протягом досить тривалого часу, та відшліфовуються протягом усього професійного життя державного управлінця. Управлінська майстерність, адміністративна віртуозність, менеджерські якості державного службовця набуваються роками. **На думку фахівців, становлення службовця як професіонала потребує не менше десяти років. Щоб особа набула таких якостей, у її розвиток необхідно вкласти чималі матеріальні кошти. Підготовка справжнього спеціаліста коштує суспільству десятків тисяч гривень, і такі суми обчислюються за спеціальними методиками. Набагато важче підрахувати ту упущену вигоду, той зиск, які міг би принести державі спеціаліст, коли його професійний досвід залишений без попиту, а важелі державного управління потрапляють до дилетантів, єдиною рисою яких є вислуга перед «патроном», а підготовлені коштом платників податків фахівці стають потрібними тільки у приватному секторі, у бізнесі, де їх охоче приймають, або за кордоном.** Погляньмо на сайти Інтернету, де публікуються оголошення про вакансії для вищих керівних кадрів — майже кожне із них пред'являє вимоги до спеціаліста «з досвідом роботи у державних органах». Хіба це не створює ґрунт для роздумів? Непокоїть і сучасна ситуація, за якої молодь — економісти, юристи, управлінці — свідомо влаштовуються на роботу до державних структур на нижчу заробітну плату лише для того, щоб набути досвіду та необхідних ділових зв'язків, заздалегідь маючи на увазі перехід згодом до приватного сектору.

Один із ефективних шляхів забезпечення державної кадрової політики висококваліфікованими спеціалістами був успішно апробований на Хмельниччині, де у Хмельницькому інституті регіонального управління та права було створено факультет «Адміністративний менеджмент». Цей факультет орієнтується на підготовку професійних державних чиновників — політично незаангажованих, відповідальних, професійно обізнаних, з широким кругозором. Інститут проводить політику підготовки спеціалістів широкого профілю з конкретними знаннями і спрямовує молодь на вміння нестандартно мислити, не боятися приймати рішення та нести за них відповідальність, орієнтуватися на традиційні та європейські цінності, навчає навичкам державницького мислення. Створення цього напряму фахової підготовки відбулося досить вчасно. Подільські регіональні органи влади забезпечені кваліфікованими управлінцями високого ґатунку, надійним кадровим резервом. Створення Хмельницького інституту стало для освітянської практики України безпрецедентною подією, адже це був чи не найперший випадок створення ВНЗ, що базується на комунальній формі власності. Керівництву регіону на той час вистачило сміливості та об'єктивної розсудливості піти на такий крок. І сама життєва необхідність тоді цього вимагала, адже розбудова молодої державності (а інститут було створено у 1992 р.) вимагала підготовки нових кадрів, які, спираючись на досвід старшого управління, зможуть приймати нові рішення в нових умовах. І час перевірив виправданість такого експерименту та його ефективність. Наразі Хмельницький інститут управління та права зайняв чільне місце серед навчальних закладів України, користується авторитетом та повагою в освітянських колах, випускники інституту мають попит у роботодавців — в органах державної влади та управління. І головне, що Хмельниччина зуміла створити дійсно навчальний заклад за світовими стандартами і високим рівнем підготовки. Це і є внесок Подільського регіону у адміністративну реформу нашої держави. А, повертаючись до початку, нагадаємо, що кадрові питання для адміністративної реформи є чи не найголовніші.

Віталій ОЛУЙКО,
народний депутат України, голова наглядової ради Хмельницького інституту регіонального управління та права, кандидат наук з державного управління, доцент.

КОНСТИТУЦІЙНЕ СУДОЧИНСТВО

Із Рішення Конституційного Суду України

Від 28 травня 2003 року №10-рп/2003 у справі за конституційним поданням Антимонопольного комітету України про офіційне тлумачення поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в абзаці другому частини третьої статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок».

Конституційний Суд України розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням Антимонопольного комітету України про офіційне тлумачення поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в абзаці другому частини третьої статті 15 Закону «Про поштовий зв'язок» від 4 жовтня 2001 року № 2759-III.

Заслухавши суддю-доповідача М. Костицького, пояснення представників сторін та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України, зокрема, **встановив:**

У конституційному поданні до Конституційного Суду України Антимонопольний комітет України порушує питання про офіційне тлумачення поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в абзаці другому (за поданням — у першому) частини третьої статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок», а також просить дати відповідь на питання, чи поширюються виключні права національного оператора на організацію розповсюдження конвертів чистих і художніх (без марок).

Практичну потребу в офіційному роз'ясненні суб'єкт права на конституційне подання обґрунтовує тим, що Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» (далі — «Укрпошта»), з одного боку, та Антимонопольний комітет України і суб'єкти господарювання, з другого, по-різному розуміють зміст зазначеного поняття. Як вважає Антимонопольний комітет України, це призводить до порушення права суб'єктів господарювання, які не входять до складу «Укрпошти», на підприємницьку діяльність та до обмеження права споживачів на придбання поштових марок, маркованих конвертів і карток.

Антимонопольний комітет України наголошує на тому, що від суб'єктів господарювання (колишніх підприємств «Союздруку») надійшли скарги з приводу того, що «Укрпошта» заборонила їм продаж поштових марок, маркованих конвертів, карток, конвертів чистих і художніх (без марок), який вони здійснювали відповідно до підпункту 6.4. Положення про поштові марки, блоки, марковані конверти і картки, затвердженого наказом Міністерства зв'язку України від 16 грудня 1996 року № 262. Як зазначається у конституційному поданні, свою заборону «Укрпошта» обґрунтовує тим, що в абзаці другому частини третьої статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок» виключне право на видання, введення в обіг та організацію розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток, а також виведення їх з обігу встановлено для національного оператора. На підставі цього положення «Укрпошта» стверджує, що оскільки виконання функцій національного оператора відповідним розпорядженням Кабінету Міністрів України покладено на «Укрпошту», то саме їй належить виключне право продажу зазначеної продукції.

У відповіді на запит Конституційного Суду України «Укрпошта», зокрема, зазначає: правилами надання послуг поштового зв'язку (затверджені Постановою Кабінету Міністрів від 17 серпня 2002 року № 1155) передбачено, що універсальні послуги поштового зв'язку оплачуються за тарифами, встановленими уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі зв'язку. А це робить економічно недоцільною реалізацію марок та маркованої продукції через посередників, оскільки останні не мають права встановлювати на них торгову націнку.

Представники суб'єктів господарювання, скарги яких стали підставою для конституційного подання Антимонопольного комітету України, підкреслили, що законодавець цілком свідомо надав виключне право національному оператору не на продаж поштових марок, маркованих конвертів і карток, а на організацію їх розповсюдження, тобто створення ним роздрібної мережі у масштабах держави для якнайповнішого задоволення потреб споживачів у такій продукції. Право розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток стосується не тільки «Укрпошти», а й інших суб'єктів господарювання, які спроможні забезпечити їх реалізацію на умовах, визначених договорами з «Укрпоштою». Вони також заявили, що продаж такої продукції виключно відділеннями «Укрпошти» створює незручності для населення, звужує можливості її придбання.

Конституційний Суд України, розглядаючи цю справу, виходить з такого.

Пункт 5 частини першої статті 92 Конституції України встановлює, що засади організації та експлуатації систем зв'язку визначаються виключно законами України. Такими, зокрема, є закони «Про зв'язок», «Про поштовий зв'язок», які визначають правові, соціально-економічні та організаційні основи діяльності у галузі зв'язку і у сфері надання послуг поштового зв'язку.

Закон «Про поштовий зв'язок» покладає обов'язок забезпечення надання універсальних послуг поштового зв'язку на всій території України на національного оператора, який згідно із цим законом має виключні права на провадження певних видів діяльності у цій сфері. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 року № 10 виконання функцій національного оператора поштового зв'язку покладено на Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта». Тому «Укрпошта» відповідно до абзацу другого частини третьої статті 15 Закону «Про поштовий зв'язок» набула виключне право на «видання, введення в обіг та організацію розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток, а також виведення їх з обігу».

Закон України «Про поштовий зв'язок» не розкриває змісту поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», офіційне тлумачення якого просить надати суб'єкт права на конституційне подання. Не з'ясовує він і змісту поняття «розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток».

Водночас законодавець, розкривши у статті 1 цього закону зміст понять «послуги поштового зв'язку» та «універсальні послуги поштового зв'язку», не відніс до них ні організацію розповсюдження, ні розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток. Але якщо виходити з того, що згідно з частиною першою статті 21 Закону «Про поштовий зв'язок» «поштові марки (в тому числі надруковані на поштових конвертах і поштових картках) є засобом оплати послуг поштового зв'язку з пересилання письмової кореспонденції, що надаються національним оператором», то розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток є невід'ємною умовою надання споживачам таких послуг.

Основними засадами діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку на підставі статті 3 Закону України «Про поштовий зв'язок» є, зокрема, захист інтересів користувачів, забезпечення надання послуг поштового зв'язку встановленого рівня якості, доступність до ринку послуг поштового зв'язку.

Споживач згідно з частиною другою статті 19 Закону «Про захист прав споживачів» має право на вільний вибір товарів і послуг у зручний для нього час з урахуванням режиму роботи продавця (виконавця), а держава відповідно до статті 4 цього закону забезпечує громадянам як споживачам захист їхніх прав, надає можливість вільного вибору товарів (робіт, послуг). Конституційний Суд України вважає, що законодавець поряд із встановленням виключного права національного оператора на видання, введення в обіг, а також виведення з обігу поштових марок, маркованих конвертів і карток передбачив його виключне право на організацію їх розповсюдження, а не на розповсюдження саме тому, що розповсюдження винятково національним оператором поштового зв'язку поштових марок, маркованих конвертів і карток обмежує можливості їх придбання фізичними та юридичними особами, оскільки істотно зменшує кількість продавців цієї продукції і тим самим ускладнює доступ до послуг поштового зв'язку.

Організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток, на думку Конституційного Суду, включає в себе дії національного оператора поштового зв'язку, пов'язані зі створенням умов для розповсюдження зазначеної продукції та її реалізацією споживачам. Маючи за законом виключне право на організацію розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток, національний оператор поштового зв'язку має право також на їх розповсюдження, оскільки воно пов'язане з реалізацією ним власних послуг поштового зв'язку.

Водночас, оскільки розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток безпосередньо не належить до послуг поштового зв'язку, які згідно з частиною першою статті 13 Закону «Про поштовий зв'язок» надають оператори відповідно до законодавства України, то його можуть здійснювати інші юридичні та фізичні особи, які мають для цього певні умови і які уклали договори з національним оператором поштового зв'язку.

Розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток не тільки національним оператором поштового зв'язку через мережу своїх підрозділів, а й іншими юридичними (насамперед колишніми підприємствами «Союздрук») і фізичними особами значно розширює можливості придбання споживачами маркованої поштової продукції та отримання послуг поштового зв'язку.

Конституційний Суд України також зазначає, що із системного аналізу Закону «Про поштовий зв'язок» випливає — організація розповсюдження конвертів чистих та художніх (без марок) не належить до виключного права національного оператора поштового зв'язку.

Виходячи з наведеного, Конституційний Суд України **вирішив:**

1. Поняття «організація розповсюдження поштових марок, маркованих конвертів і карток», яке вживається в абзаці другому частини третьої статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок», в аспекті конституційного подання треба розуміти як сукупність заходів, здійснюваних національним оператором поштового зв'язку щодо забезпечення користувачів послуг поштового зв'язку та інших споживачів поштовими марками, маркованими конвертами і картками, які передбачають, зокрема, визначення порядку розповсюдження цієї продукції, а також її реалізацію і національним оператором поштового зв'язку безпосередньо, й іншими юридичними і фізичними особами на договірній основі відповідно до законодавства України.

2. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржене.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про схвалення рішення Президента України про направлення миротворчого контингенту для участі України у міжнародній миротворчій операції в Республіці Ірак

Верховна Рада України **постановляє:**

Рішення Президента України про направлення миротворчого контингенту для участі України у міжнародній миротворчій операції в Республіці Ірак схвалити.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 червня 2003 року.
№ 897-IV.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про направлення миротворчого контингенту для участі України у міжнародній миротворчій операції в Республіці Ірак

Ураховуючи зобов'язання України як держави — члена Організації Об'єднаних Націй,

беручи до уваги Резолюцію Ради Безпеки ООН № 1483 (2003) від 22 травня 2003 року,

виходячи з того, що участь України в заходах зі створення умов стабільності та безпеки в Республіці Ірак спрямована на усунення загрози миру та міжнародній безпеці,

виходячи з неподільності безпеки в регіоні Перської затоки і Близького Сходу та усвідомлюючи відповідальність України як члена ООН у справі підтримання миру та безпеки на території Республіки Ірак,

беручи до уваги, що надання допомоги Республіці Ірак матиме важливе значення для забезпечення участі України у післявоєнній відбудові економіки цієї держави,

вважаючи, що участь України у відновленні та підтриманні миру, безпеки і стабільності на території Республіки Ірак відповідає інтересам підтримання миру та безпеки в регіоні Перської затоки і Близького Сходу, національним інтересам України,

на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України та відповідно до Закону України «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях» **постановляю:**

1. Визнати доцільною участь України у складі багатонаціональних сил зі створення умов стабільності та безпеки в Республіці Ірак, що діють у рамках Об'єднаного командування (Адміністрації) на виконання Резолюції Ради Безпеки ООН № 1483 (2003) від 22 травня 2003 року.

2. Направити до складу багатонаціональних сил зі створення умов стабільності та безпеки в Республіці Ірак український миротворчий контингент загальною чисельністю до 1800 військовослужбовців Збройних Сил України.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити належну підготовку та своєчасне направлення українського миротворчого контингенту, зазначеного в статті 2 цього Указу, до складу багатонаціональних сил зі створення умов стабільності та безпеки в Республіці Ірак, а також необхідне фінансове та матеріально-технічне забезпечення його діяльності.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
2 червня 2003 року.
№ 459/2003.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Частину першу статті 62 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5—6, ст. 30; 2003 р., № 1, ст. 2) доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6) органам державної виконавчої служби на їх письмову вимогу з питань виконання рішень судів стосовно стану рахунків конкретної юридичної особи або фізичної особи — суб'єкта підприємницької діяльності».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 травня 2003 року.
№ 835-IV.

▼

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Клітка для лелеки

Через чоловіка ненавиджу дочку

Мабуть, правду кажуть: скільки людей, стільки й думок. У кожному листі рубрики «Клітка для лелеки» зовсім різні думки на одну і ту ж тему: народжувати чи не народжувати? Одні читачки розповідали, як вони зважилися на дитину всупереч порадам близьких і рідних. Інші зробили аборт усупереч тим само порадам. А от я хотіла народити дитину. І тепер про це шкодую...

Зі своїм майбутнім чоловіком я познайомилася, коли мені виповнилося 14 років. Сергієві тоді було 16. Через три роки наших зустрічей я завагітніла, і Сергій, як порядний хлопець, запропонував руку і серце.

Перший наш спільний рік ми жили разом з моїми батьками. Не можна сказати, що наші стосунки були ідеальними. Іноді виникали сварки, іноді ми одне на одного ображалися через дрібниці, але завжди мирилися і намагалися не згадувати минуле.

Потім ми зіткнулися з проблемою, що відома багатьом: нестача грошей. Постійного заробітку Сергій не мав, і нам доводилося частогусто сидіти втрьох на шиї в батьків.

Одного разу Сергій прийшов додому напідпитку і сказав, що шкільний товариш запропонував йому чудову роботу. Платять багато, вимагають мало. На той момент я не вдавалася в деталі такої «роботи». Мене влаштовував будь-який заробіток чоловіка.

Гроші Сергієві на новій роботі заплатили на другий день. «Щоб був стимул», — пояснив він мені. А через три дні подзвонили з районного відділення міліції і повідомили, що мого чоловіка заарештували за крадіжку майна в особливо великих розмірах.

Я з дочкою залишилася сама. Звичайно, допомагають батьки. Але я вже починаю ненавидіти і себе, і Сергія, і маленьку Настю. Знаю, що вона ні в чому не винна, але без неї могло бути все по-іншому...

Катерина ЛЕВЧЕНКО.

«За квітами не видно душі...»

Приватне життя

ДОВІДКА «ГУ»: Народний депутат від 190-го виборчого округу 57-річний Василь ШПАК родом із села Дашківці Віньковецького району на Хмельниччині. Навчався в Івано-Франківському інституті нафти і газу. А починав майстром на Хмельницькому заводі тракторних агрегатів, потім очолював Дарницький дослідно-експериментальний завод, Українське об'єднання «Агромаш». З 1997 року — заступник міністра агропромислового комплексу України. Після реорганізації міністерства — генеральний директор, голова правління НАК «Украгролізинг», Президент асоціації аграрних інженерів України, член АПУ.

Біле і чорне

— Більша частина мого життя промайнула на золотистих нивах серед справжніх роботяг, адже я хліборобського роду і дуже цим пишаюся, — посміхається Василь Федорович. — Ні про що не жалкую. Все, про що мріяв, зробив: будинок побудував, сина виростив, сад 60 соток посадив. Дружина — красуня!

А дитинство яке було яскраве... Тільки скинув повзунки — пас гусей, до стола доріс — довірили корову. Чотири старші брати подалися «у люди», а я мусив все господарство порати — ох і важко було. Батько — бригадир рільничої бригади —днював і ночував у полі. Моя любов до механіки — від тата. Він справедливий був, принциповий: або біле, або чорне. І я так сприймаю світ. Трохи рятує почуття гумору. Мама у мене велика оптимістка була. І моєму синові це, певне, також передалося. Перше робоче «хрещення» закінчилося кумедним «ляпом». Працював тоді помічником комбайнера, і коли «старшой» пішов обідати, я заліз у кабіну — хотів покататися. Завести машину — завів, а зупинився у місцевому ставку. І отримав же я тоді від батька! Відтоді кожен крок довго обмірковую. Можливо, тому й одружився у 27 років.

«Що за краса, та чарівна коса!»

...Вигукнув я у рідного брата на весіллі, побачивши майбутню дружину Надію! Вона на шість років менша за мене, родом з мого села, але на той час була студенткою столичної сільгоспакадемії. Спершу закохався в її косу, а також у чарівний голос — співала, мов соловейко. Вже за два тижні запропонував їй стати на весільний рушник. Не заперечувала. Та й тато підганяв: «Давай швидше, а то передумає».

Невдовзі народився син Микола — це були найхвилюючі і найщасливіші хвилини. Нині він заступник голови райдержадміністрації у Львівській області з економічних питань. Одружився. Бачимося рідко, але на мій день народження завжди збираємося. А от 8 Березня — свято дружини. Це чи не єдиний день, коли я дарую Надії квіти. Я скупий на компліменти і не люблю ані обручок, ані прикрас, ані зайвих «люблю». За ними не видно душі. Я можу натомість подарувати туристичну подорож або квиток на концерт. Хоча сам рідко складаю їй компанію: через мою роботу важко вибратися навіть на «світську» вечірку. Тому театри дружина відвідує з подругами. Вона обожнює мистецтво. До речі, з неї вийшла б чудова актриса, найбільше їй вдаються гумористичні репризи і сцени ревнощів. (Сміється). Але насправді вона скромна і спокійна. Тільки завжди хоче знати, де перебуваю і коли буду вдома. Хоча я ще тридцять років тому попередив, що недомашній.

Мисливець за щастям

Міг залишитися в селі, але батьки наполягали: «Іди в люди і вчися». Але я все одно скучаю за своїм подільським селом. Посадив там 60 сотих саду. Намагаюся бувати частенько — там душа співає, енергетикою заряджаюся. А в місті люблю відпочивати, гуляючи Хрещатиком, чи вдома біля... плити. Так, я обожнюю м'ясні страви і готую їх дуже смачно. Або вихідними перечитую цікаві книжки чи займаюся прибиранням. По натурі акуратист і не терплю розгардіяш, тому переглядаю всі речі, шафи, або ще чищу зброю. Захоплююся мисливством, маю непогану, як для любителя, колекцію рушниць. Якщо є вільні хвилини, бігаю зі своїм улюбленим псом (кавказець Дік важить під сотню кілограмів, ходжу в плавальний басейн, для розрядки можу потанцювати 15 хвилин або насолоджуюся артистизмом дружини.

Ми прожили 30 років, з мене вийшов вдалий мисливець за щастям, я навчився слухатися жінку і прислухатися до її порад. Але звик сам робити висновки і приймати рішення. Як і кожен нормальний мужчина.

Юлія ПОТАПЕНКО, Наталя ЯРЕМЕНКО.
Фото з сімейного альбому.

Домашній адвокат

Добові за день

Моя робота пов'язана з постійними відрядженнями. Часто перебуваю у відрядженні лише один день, але добові мені не виплачують. У бухгалтерії кажуть, що коли поїздка одноденна, добові не нараховують. Крім того, відмовляються відшкодувати вартість проїзду. Чи правомірно це?

Іван СУСЛОВ.

Миргород
Полтавської області.

Рубрику веде юрисконсульт Наталія ХОМЕНКО.

Відповідно до ч. 3 п.1.5 Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України 13.03.98 р. №59, у разі відрядження працівника строком на один день або в таку місцевість, звідки він має змогу щоденно повертатися до місця постійного проживання, добові відшкодовують як за повну добу. У разі відсутності відмітки в посвідченні про відрядження добові не виплачують. Витрати на проїзд до місця відрядження і назад відшкодовують у розмірі вартості проїзду транспортом загального користування, крім таксі (з урахуванням страхових платежів на транспорт), але з обов'язковим пред'явленням транспортних квитків. Відрядженому працівникові понад установлені норми компенсації витрат відшкодовують також оплату податку на додану вартість за придбані проїзні документи, користування в поїздах постільними речами та наймання жилого приміщення, згідно з підтверджувальними документами в оригіналі.

Сирітство

Дитина має право

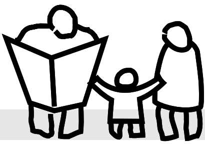
Ми живемо в непередбачуваному світі, маневруючи між обставинами і намагаючись якось коригувати їх. Проте є такі обставини, змінити чи відвернути які не під силу людині, тим паче дитині. До них належить і сирітство.

Психологи стверджують, що смерть батьків (через нещасний випадок, хворобу) — найбільша травма, котрої може зазнати дитина, світ якої тримається на двох «китах» — батькові і/чи матері. Ще вчора вона була доглянута, потрібна і кохана, й раптом залишається сам на сам з чужими людьми, які віднині вирішуватимуть її подальшу долю. Маленька осиротіла людина змушена змінити помешкання, оточення, вчитися самостійно обстоювати свою територію душі. Проте на дитину-сироту чекають не лише психологічні проблеми, а й юридичні (оформлення опіки, спадку), економічні. Як їх розв'язувати?

Коментар юриста

Якщо дитина стала сиротою, держава бере на себе зобов'язання з її утримання та виховання. Громадяни, яким стало відомо, що дитина залишилася без батьків, зобов'язані негайно про це повідомити орган опіки та піклування за місцем її мешкання. Працівники цього органу передають дитину під опіку всиновителю або в дитячий будинок.

До загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних, вищих навчальних закладів сироту зараховують поза конкурсом. До того ж заклад має видати їй комплект нового одягу і взуття на суму, не меншу чотирьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. А також грошову допомогу в розмірі не менш як 0,8 неоподатковуваного мінімуму

Справедлива, з почуттям гумору

Друга мама

Перших своїх маленьких мешканців школа-інтернат (тоді ще дитячий будинок імені Комінтерну) прийняла далекого 1932 року. Саме тоді до мальовничого села зі смаковитою назвою Черешеньки з Чернігова вгору по Десні привезли кілька десятків сиріт, які залишилися без батьків після громадянської війни та голодомору. Місце обрали не випадково: до того тут діяло агроучилище і приміщення було цілком пристосовано для дітей. Згодом кількість сиріт сягнула майже п'ятисот. Так розпочала свою історію маленька дитяча республіка.

А 1935 року до дитбудинку прийшла працювати молода вихователька Віра Федоренко. За понад 60 років — а саме стільки віддала Віра Прохорівна своїй справі — вона виховала кілька поколінь.

Нині їй (даруйте нам, Віро Прохорівно, відкриємо ваш вік) — 87 літ. Але вона і досі сили й наснагу віддає дітям: опікується вихованцями, живе інтернатом і його турботами. Вимоглива, справедлива, принципова і з відмінним почуттям гумору. Так влучно казали про Віру Прохорівну колеги — директор школи-інтернату Ольга Шепет та заступник директора з виховної роботи Олена Лагошина. Найбільше хвилюється, щоб діти виросли пристосованими до життя, знайшли свою дорогу, реалізували здібності. Постійно привертає їхню увагу до необхідності працювати й оволодівати професією. І вихованці щедро віддячують цій мудрій жінці любов'ю і шаною за її науку і небайдужість, розуміючи, що ставиться вона до них, як до рідних дітей. До того ж у вільний час Віра Прохорівна залюбки рибалить на Десні. І вчить цього малечу.

А ще Віра Федоренко завідує шкільним музеєм, експозиції якого може позаздрити будь-яка школа. Тут є багато чого: від кісток мамонта з Мезинської стоянки до унікальних хронік останніх двох з половиною століть. І Віра Прохорівна збирає чужі й записує свої спогади про школу. Про що вони, ті спогади?

Про те, як починаючи з 1938-го до інтернату почали привозити дітей, батьків яких репресували. Це були діти переважно з єврейськими прізвищами, дуже розумні діти. Серед них — хрещениця Павла Тичини Галя Мороз, сини начальника Північно-Західної залізниці брати Володимир і Карл Едельштейни, інші. Вихователі радили їм називатися сиротами, щоб уникнути непорозумінь з однолітками.

А ще про те, як їхали в евакуацію до Верхотомська: протягом місяця добиралися пішки й на підводах. До того ж дорогою узяли під свою опіку 40 сліпих дітей.

Згадує Віра Прохорівна і про випускників, які й досі кожні п'ять років приїжджають навіть з-за кордону до Черешеньок на зустріч з їхньою другою домівкою і жінкою, що стала їм другою мамою...

Останнім часом кількість вихованців інтернату щорік збільшується: якщо п'ять років тому їх було 120, то нині 183. Це переважно діти з малозабезпечених родин та батьків яких позбавлено батьківських прав. І педагогічний колектив уже замислюється не лише над створенням навчально-виробничого комбінату для учнів, а й над перейменуванням інтернату в сирітський будинок.

Але нині зростає й увага, що її приділяють дітям представники влади та громадських організацій. Протягом останніх трьох років щоліта 40 вихованців відпочивають у Франції в родинах. Посильну допомогу надають випускники інтернату.

Черешеньківці просили також згадати теплим словом жіночу організацію «Дія», гуманітарну місію «Тріумф серця» та народного депутата Олега Петрова. Саме він запросив до дітей у гості Людмилу Кучму, а сам уже давно став щирим другом для вихованців, які постійно відчувають його батьківську турботу.

Уляна СОФІЙСЬКА, Наталя БЕРЕЗНЯК.

Черешеньки
Коропського району
Чернігівської області.

На знімку: директор Черешенської школи-інтернату Ольга Шепет, хранителька музею Віра Федоренко та заступник директора з виховної роботи Олена Лагошина.

Запитуєте – відповідаємо

На побачення з сонцем

Досі не можу відкрити купальний сезон: на пляжі вже всі засмаглі, а я — наче сметана. Чула, що багато жінок спеціально напередодні пляжного сезону відвідують солярій. Але чи не шкідливий він у розпал літа?

Олена СОЛОМАХА.

Запоріжжя.

Андрій ЛАПКО, терапевт:

— Зовсім не має значення, коли ви ходите до солярію: влітку чи взимку. У помірній кількості штучне сонце завжди корисне для здоров'я. Воно допомагає нам переборювати застуди, стимулює вироблення вітамінів, активізує кровообіг. Солярій також лікує вугрову висипку. Але головне — не перестаратися. До штучного сонця можна зазирнути не частіше трьох разів на тиждень, по 10-15 хвилин. І це за умови, що у вас немає мастопатії, діабету чи гіпертонії.

P. S. А ще в продажу є автозасмаги — косметичні засоби для надання шкірі кольору засмаги. Перед відкриттям пляжного сезону це те, що треба.

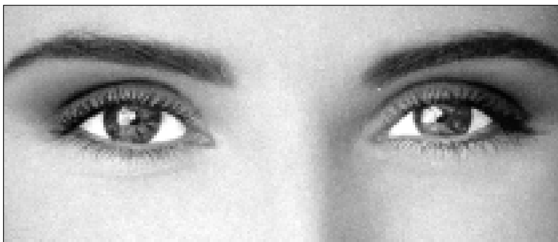
Фото з архіву «ГУ».

Корисна площа

Якщо оченята стомилися

■ Якщо ваші очі дуже запалилися, а повіки підпухли, зробіть лікувальний компрес. У зшиті з м'якої тканини мішечки величиною з очну западину насипте трохи чаю чи ромашки. Помістіть їх в чашку з окропом і залиште на десять хвилин. Потім, поки вони ще теплі, покладіть на обоє очей. Цей компрес також убереже від ранніх зморшок навколо очей.

■ Проти сліз та стресу дуже ефективний контрастний компрес. Прикладіть на п'ять хвилин до очей ватку, змочену у чистій теплій воді. Наступні п'ять хвилин — ватку, змочену в холодній воді. Повторіть процедуру п'ять-сім разів.

■ За змарнілої шкіри повік і сухої шкіри навколо очей треба робити олійні компреси. Закрийте очі, покладіть ватку чи марлю, змочену в олії. Потім промийте очі та витріть залишки олії.

Мовою цифр

Я, ти, він, вона...

Уперше за період від 1990-го в Україні було зафіксовано зростання рівня народжуваності, повідомила голова Державного комітету України у справах сім'ї і молоді Валентина Довженко. За даними статистики, в країні сьогодні близько 10 мільйонів 300 тисяч дітей. Із них 150 тисяч дітей-інвалідів і 150 тисяч — соціальних сиріт, тобто дітей, позбавлених батьківської опіки за живих батьків. Дітей, що постраждали від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, в Україні один мільйон 49 тисяч. За словами Валентини Довженко, майже два з половиною мільйона українських сімей, в яких є діти, потребують матеріальної допомоги.

Фото з архіву «ГУ».

і держава

доходів громадян. Заклад також забезпечує стипендією, безплатним харчуванням, гуртожитком.

Діти-сироти звільняються від сплати за навчання у державних дитячо-юнацьких спортивних школах, дитячих школах естетичного виховання, гуртках незалежно від їх відомчої підпорядкованості. Щорічно навчальний заклад виплачує сиротам матеріальну допомогу в розмірі 2,7 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян. Також держава надає пільгу безплатного проїзду у громадському міському (приміському) транспорті (крім таксі). Для цього навчальний заклад, в якому перебуває сирота, видає єдиний квиток затвердженого зразка терміном дії на п'ять років, який дає право ще й на безплатне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, спортивних споруд. Після закінчення терміну дії квитка його продовжують на необхідний час. У період канікул дитині сплачують добові за час перебування в дорозі (туди і назад) та вартість проїзду транспортом.

Держава забезпечує безплатний медичний нагляд (двічі на рік проведення медичного огляду) та вчасне медичне лікування. Після закінчення навчального закладу дитину-сироту працевлаштовують. До того ж, якщо дитина перебувала на повному державному утриманні, їй повинні видати одяг, взуття, м'який інвентар і обладнання на суму не менш як 19,4 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян (якщо була під опікою, то не менш як 5,4), а також грошову допомогу на початкові витрати не менш як 1,6 неоподатковуваного мінімуму доходів громадян.

Право дитини-сироти на житло, в якому вона мешкала зі своїми батьками, зберігається протягом усього часу перебування під опікою чи піклуванням, або в дитячому будинку. У разі, якщо вселення в це приміщення неможливе, держава забезпечує житлом позачергово.

Світлана ВОРОНІНА.

Тихий жах

Звіріємо?

Молода жінка, мати двох дітей, намагалася вбити свою молодшу дитину за неслухняність. Малюка, якому виповнився 1 рік і 8 місяців, вона відвела до річки і скинула у воду. До того ж одразу не втекла — хотіла переконатися, що її злий намір удався. Тільки завдяки щасливому збігу обставин дитина не потонула, а жінку затримали на місці.

Згодом вона пояснила, що хлопчик вередував, і вона вирішила його покарати — втопити. Однак цьому не судилося здійснитися. І не тому, що мати вчасно схаменулася, — вона таки кинула сина у воду. Дитину врятували хлопчики, що в цей час купалися під мостом.

...Того дня Наталя забрала сина із садка. Купила пляшку горілки і пішла з малям до парку на прогулянку. Незабаром спиртне було випите. І жінка попрямувала додому. Але тут маленький Вадим закапризував. «Мати у відповідь на це, — каже Сергій Прохоров, слідчий прокуратури Київського району, — взяла дитину за руку і повела до моста через річку Харків, щоб скинути у воду і втопити. Свій вчинок пізніше пояснила так: в усьому винна горілка».

Водій вантажівки, що проїжджав поблизу, побачив усе це, зупинився і затримав Наталю. У цей самий час маля, що борсалося у воді, помітили підлітки, які купалися під мостом. Вони й витягли маленького Вадима з води. Вчасно приспів і один з робітників споруджуваної неподалік човнової станції.

Викликали міліцію і медиків. «Швидка» доставила маля до лікарні. Кілька днів дитина лежала в реанімаційному відділенні. Нині хлопчик почувається добре. Але виписати його з лікарні медики найближчим часом все одно не зможуть. Подальша доля Вадика невідома. Бабуся, що провідує онука в клініці, каже, що не має ані коштів, ані умов для його виховання. Мати ж перебуває під слідством в одному з міських СІЗО. Проти неї порушили кримінальну справу. Їй загрожує позбавлення волі терміном від 10 до 15 років.

Микола КОСИЙ.

Харків.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Клуб Суперкниги.
09.30 Крок до зірок.
10.05 Нова армія.
10.35 Територія безпеки.
11.00 Модна лінія.
11.25 Здоров'я.
11.55 Подорож у дитинство.
12.15 Аеросалон.
12.35 Сільський час.
13.20 Діловий світ. Тиждень.
13.45 Мультфільм на замовлення.
14.20 Милосердя.
14.40 Духовний вісник.
15.15 Для тих, хто вдома.
15.30 Ветеранам Великої Вітчизняної присвячується. Співає Г. Гаркуша. 2 частина.
16.25 Перехрестя.

КДРТРК

17.00 Архімісто.
17.15 На своїй землі.
17.35 Театральний Київ.
17.55 Естафета.
18.10 Освіта для лідерів.
18.30 Люди і долі.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.15 Світ. Огляд.
19.40 Аудієнція. Прем'єр-міністр Литви Альгірдас Бразаускас..
20.00 Телевізійне шоу «Бінго Бум Лото».
20.30 Солдатам Вітчизни. Кіноконцерт.
20.45 Вечірня казка.
21.00 «Вісті тижня» з М. Канішевським.
22.00 Футбольні діалоги.
23.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Мюзик — бокс.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Авторський проект О. Марченко «Імена».
10.55 Телефортуна.
11.45 Від сузір'я до сузір'я.
12.20 Хай щастить.
12.55 Таланти твої, Україно! Звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Запорізької області.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Бокс по-справжньому: Віталій Кличко — Леннокс Льюїс.
08.55 Лото-забава.
14.00 Дісней. Мультфільм «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультфільм «101 далматинець».
15.00 Кімната сміху.
16.00 Серіал «Агентство НЛС».
17.05 КВН. Українська ліга.
18.20 Аншлаг, аншлаг.
19.30 ТСН-епіцентр.
20.15 «Імперія кіно» представляє. Трилер «Залицяльник».
22.10 Бокс по-справжньому: Віталій Кличко — Леннокс Льюїс.
00.20 Худ.фільм «Невловимий».

ІНТЕР

06.05 Худ.фільм «Завтра була війна».
07.35 «Дискавері». Ціна війни.
08.35 Мультсеанс.
08.45 Академія сміху.
09.25 Прокинься і співай.
10.20 Уікенд.
11.00 Караоке на майдані.
11.35 Все для тебе.
12.10 Мелорама.
12.45 Інтелект-шоу LG-Еврика.
13.45 Худ.фільм «Солдатики».
15.40 Жива природа.
16.40 Команда «Еквітес». Другий сезон.
17.35 Концерт «Пісні про війну».
19.20 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Подробиці тижня».
20.50 Худ.фільм «Чек».
22.55 Док.фільм «Окаянство. XX століття».
01.00 «Королівські секрети». «Палії війни».
01.30 Худ.фільм «Розмова».
03.35 Худ.фільм «Завтра була війна».

ICTV

05.05 Худ. фільм «Шоу гелз».
07.25 Серіал «Мисливці».
08.20 Серіал «Найгірша відьма».
08.45 Худ.фільм «Академія кікбоксингу».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.30 Коронна страва.
11.15 Квартирне питання.
11.55 Галопом по європах.
12.45 Факти. День.
13.00 Україна енергетична.
13.35 Худ.фільм «Майже смішна історія».
16.05 Худ.фільм «Патріот».
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Мильна піна».
21.05 Худ.фільм «3000 миль до Грейсленда».
23.25 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
00.00 Спортпрогноз.
00.05 Штрафний удар.
00.25 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
01.00 Кентавр.
01.25 Серіал «Псі-фактор».
Мовлення на Київ і область
02.05 Худ. фільм «Смерть у горах».
03.35 Худ. фільм «Академія кікбоксингу».

СТБ

06.30 «Цілком таємно»: «Зміна влади».
07.30 Серіал «Суто англійські вбивства». «Смерть незнайомця».
08.40 Худ.фільм «Пані Марія».
10.05 Худ.фільм «Дім, в якому я живу».
12.05 Худ.фільм «Доля людини».
14.05 Тележурнал «Колія».
14.25 Худ.фільм «Кар'єр».
16.25 Серіал «Майор Вихор».
20.30 Бізнес-студія.
21.10 Прогноз погоди.
21.15 Худ.фільм «Іди й дивись».
00.00 Худ.фільм «Дім, в якому я живу».

НОВИЙ КАНАЛ

07.45 Церква Христова.
08.05 Телепузики.
08.30 Мультсеріал «Седрик».
09.00 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Нові пригоди сімейки Адамсів».
10.00 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.
10.35 Мультфільм.
10.55 Худ. фільм «Таємниця чарівної гори».
12.40 Худ. фільм «Смак спецій».
14.30 Худ. фільм «Мужики!..».
16.25 Худ. фільм «Прибульці».
18.30 Спецрепортер.
19.00 Худ. фільм «Заморожений каліфорнієць».
20.55 Худ. фільм «Інтердівчинка».
23.40 Гол!
00.35 Худ. фільм «Порада гусениці».

ГРТ

07.00 Новини.
07.15 Серіал «Вавилонська вежа».
09.00 Новини (із субтитрами).
09.20 Док. фільм «Шаолінь. Шлях воїна».
10.00 Слідство веде Колобков.
10.20 Дог-шоу.
10.45 Комедійний коктейль.
11.35 Розумниці і розумники.
12.00 Непутні нотатки з Д. Криловим.
12.20 Доки усі вдома.
13.00 Новини (із субтитрами).
13.20 У світі тварин.
14.00 Мультфільм «Пригоди у Смарагдовому місті».
14.30 Хто хоче стати мільйонером?
15.20 Клуб мандрівників.
16.00 Єралаш.
16.15 Таємниці забутих перемог.
16.45 Великі батьки.
17.20 Пісні про війну.
17.55 Худ. фільм «У серпні 44-го...»
20.00 Часи.
21.25 Театр ляльок Михайла Леонтьєва.
22.00 Худ. фільм «Кат».
00.50 Серіал «Вавилонська вежа».

РТР

06.45 Театр на екрані.
09.00 Золотий п'єдестал. Б. Лагутін.
09.30 Серіал «Театральна академія».
09.55 Графоман.
10.20 Худ.фільм «Подвиг розвідника».
11.50 Перепутові острови.
12.20 Вісті-Москва. Тиждень у місті.
13.00 Вісті.
13.15 Серіал «Літні грози».
14.00 Сам собі режисер.
14.45 Театр на екрані.
17.00 Навколо світу.
17.45 Серіал «Дикий янгол».
18.30 Серіал «Театральна академія».
19.00 Вісті тижня.
20.10 Док. фільм «Війна і світ. Фрагменти».
21.00 Худ.фільм «Гра без козирів».
22.05 «Фитиль».
22.30 Худ.фільм «У двох кроках від Раю».
00.00 Школа лихослів'я.
01.00 Вісті тижня.
02.10 Репетиція Пушкіна.
02.40 Худ.фільм «Гра без козирів».
03.40 «Фитиль».
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Футбол. ЦСКА — Торпедо.
06.30 «Ха». Маленькі комедії.

НТВ

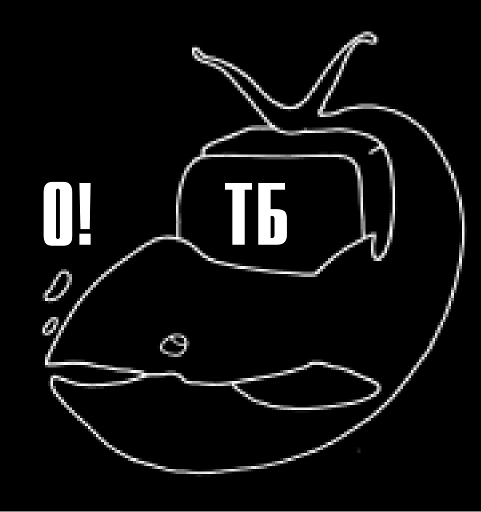
05.20 Худ.фільм «Інспектор ДАІ».
06.35 Полундра!
07.00, 11.00, 15.00 Сьогодні.
07.15 Серіал «Блакитне дерево».
08.00 Без рецепта.
08.30 Лотерея.
09.00 Серіал «Кохання удівця».
09.55 Пісні війни.
10.15 Рослинне життя.
10.50 Граємо в «Кено».
11.10 Вплив.
12.00 Худ. фільм «Загін».
13.55 Смачні історії.
14.05 Своя гра.
15.20 Екстремальний контакт.
15.50 Жіночий погляд.
16.25 Худ.фільм «Ризик без контракту».
18.05 Худ.фільм «Якщо завтра війна?»
18.50 Серіал «Агент національної безпеки».
20.00 Нежодавно.
21.30 Худ. фільм «Загін 10 з Навароне».
00.50 Серіал «Клан Сопрано».

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Програма друкується з електронної версії, наданої газетою «Говорить і показує Україна».

у МОРІ інформації серед дрібної рибинки і риби великої телебачення — КАШАЛОТ

ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 16 — 22 ЧЕРВНЯ

Літній тайм–аут

Ольга Герасим'юк

Телебачення — процес безперервний. І важко уявити, що навіть у спекотні літні дні на голубому екрані домашнього «ящика» раптом з'явиться оголошення: «Ефіру не буде, усі пішли на пляж!». Такого не станеться. Проте телевізійні діячі мистецтв — теж люди, що втомилися від роботи. Тому перерва на відпустку в їхньому робочому графіку неминуча.

Так, ведучі «Подвійного доказу» виконуватимуть свій обов'язок у телеефірі до кінця червня. Після чого один з ведучих Анатолій Борсюк (він так само ведучий «Першого мільйона») лаштується в романтичну подорож зі своєю дружиною. А саме: «поїхати по місцях, де ще не встигли побувати в попередньому житті, і стоячи, сидячи, поволеньки і підтюпцем освоювати нові території».

У липні полегшено зітхне і команда «Я так думаю» на чолі з Ганною Безулик. Перші чотири тижні цього місяця пройдуть без жвавих дискусій у студії її програми, зате 31 липня проект знову з'явиться в ефірі «1+1». Власне, ведучій цього шоу зараз не до «відпускних мрій» — процес підготовки випусків йде у звичайному робочому режимі.

Схожа ситуація і в Ольги Герасим'юк — зйомки «Без табу» триватимуть увесь червень.

На початку липня піде у відпустку і «Документ» Юрія Макарова. А після канікул програма повернеться в ефір з оновленим обличчям.

Олег БАЙДА.

Дні нашого життя

«Дні нашого життя минають так швидко, як пересипається пісок у пісочному годиннику. Це і є життя зі всіма його радощами та страхіттями», — каже герой одного з найпопулярніших американських серіалів «Дні нашого життя». У червні ці сповнені життєвих колізій дні чекають на глядача каналу «1+1». Серіал, що налічує приблизно 9500 серій, знімається з 1965 року. Він розповідає про жителів маленького американського містечка Салем.

Популярність стрічки серед глядачів змусила продюсерів продовжити контракт зйомок іще на декілька років. Це один із найтриваліших телепроектів, планованих на 12 років.

АНОНСИ

Конвалія сріבляста

Інтер, понеділок, 16.35

Музична комедія. Співачка Ірма зірвала гастролі, втративши голову від предмета чергового захоплення. А її продюсери Льова Болотов і Стас Придорожній у результаті — з купою проблем. У далекому провінційному містечку вони потрапили до міліції, де й познайомилися із Зоєю, яка мріяла опинитися в Москві.

Реж. Т. Кеосаян. У ролях: Ю. Стоянов, О. Цекало, А. Хмельницька, В. Ільїн, В. Гаркалін, О. Железняк.

Безликий

ICTV, четвер, 19.15

Крістофер Ламберт

Бойовик. Після невдалого замаху на знаменитого палестинського терориста Амара Каміла спецназівці з групи, що брала участь в операції, один за одним стають жертвами невідомого вбивці. Підозра падає на Каміла, який вже розправився з родиною Тоні Екхарда, котрий заприсягнувся помститися за загиблих товаришів. Проте місія ускладнюється тим, що ворог змінив зовнішність. Обходячи хитромудрі пастки, виживаючи у шалених погонях і перестрілках, Тоні невідступно наближається до своєї мішені, але чи зможе він упізнати безликого Каміла у той фатальний момент, коли потрібно буде спустити курок?

Реж. Джон Глен. У ролях: Крістофер Ламберт, Террі Фокс, Вінсент Ріган.

Мильна піна

ICTV, неділя, 19.05

Кеті Моріарті

Комедія. Неабиякі пристрасті розпалюються не лише на знімальному майданчику мильної опери «Сонце теж сідає», а й за його межами. Головна героїня, зірка телебачення, стала жертвою інтриг молодих суперниць. Екранна драма і закулісне божевілля змішуються, збиваючи запашну «мильну піну», в якій і будуть борсатися герої цієї кумедної картини, сповненої іскрометного гумору.

Реж. Майкл Хоффман. У ролях: Саллі Філд, Кевін Клайн, Кеті Моріарті, Вупі Голдберг, Елізабет Шу, Роберт Дауні-мол., Тері Хатчер, Гарі Маршалл.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Клуб Суперкниги.
09.25 Крок до зірок.
10 .00 Нова армія.
10.30 Територія безпеки.
10.50 Модна лінія.
11.25 Подорож у дитинство.
11.50 Худ. фільм «Джамайка». 1 серія.
13.05 Погода
13.10 Худ. фільм «Джамайка». 2 серія.
14.20 Калейдоскоп UK.
15.00 Новини
15.15 Для тих хто вдома.
15.35 Ми пам'ятаємо ваші імена...
16.05 Парламент.
16.50 Погода у світі.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Крихітка.
17.40 Конкурент.
18.00 Інформаційно-аналітична програма «Україна: день за днем».
18.50 Медичний центр «Довіра».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Вікно в Америку.
19.30 Рік Росії в Україні. Творчий вечір Олександра Морозова.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.40 Ракурс.
21.50 Наш футбол.
22.45 Служба розшуку дітей.
22.50 Погода у світі.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Родом з України. О.Гуськов.
10.50 Автопілот.
11.15 Естрадна прем`єр-ліга.
11.45 Земля Роменська.
12.15 У світі хороших новин.
12.45 СНІД стосується кожного.
12.50 Служба розшуку дітей.
13.00 Рік культури в Україні. «Грай, музико моя». До 55-річчя народного артиста України М. Мозгового. 2 частина.

КАНАЛ «1+1»

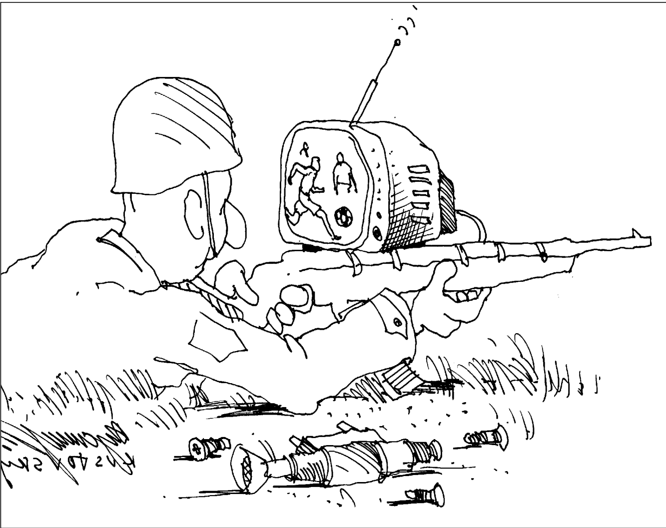
07.00 Мультфільм «Маленький пастушок».
07.30 Мультфільм «Викрадення домашніх тварин».
08.00 Серіал «Агентство НЛС».
09.00 Прихована камера.
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Аншлаг, аншлаг.
15.35 Супер-шоу «Гарем».
16.35 «Імперія кіно» представляє: «Інтердівчинка».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Хлопці з нашого міста».
22.10 «Імперія кіно» представляє кримінальну мелодраму «Іменинниця».
22.55 Худ.фільм «Кумпарсіта».
00.20 Худ.фільм «День повного місяця».

ІНТЕР

06.55 Мультфільм.
07.05 Худ.фільм «Мої друзі — американці».
08.45 Бадьорого ранку.
09.25 Худ.фільм «Принцеса-пава».
11.10 Камера сміху.
11.45 Все для тебе.
12.20 Жива природа.
13.20 Концерт О.Малініна «Десятий бал».
14.45 Худ.фільм «Умовний рефлекс».
16.35 Худ.фільм «Конвалія сріблиста».
18.15 А.Пугачова, Ф.Кіркоров, К.Орбакайте на фестивалі у Юрмалі. 1 частина.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 А.Пугачова, Ф.Кіркоров, К.Орбакайте на фестивалі у Юрмалі. 2 частина.
22.10 Худ.фільм «Рикошет».
00.15 Проект— F.
00.55 Худ.фільм «Босоніж парком».
03.05 Худ.фільм «Конвалія сріблиста».
04.35 Худ.фільм «Дивні справи».

ICTV

05.10 Худ.фільм «Приморський бульвар».
07.30 Погода.
07.35 Мультсеріал «Іван із Юкона».
08.05 Мультсеріал «Баскервілі».

Мал. Миколи КАПУСТИ

08.30 Погода.
08.40 Худ.фільм «Небесні ластівки».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
11.15 Мультфільм «Звірині війни».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Король Ральф».
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван із Юкона».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Супер-дупер сумос».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Погода.
19.15 Худ. фільм «Смугастий рейс».
21.05 Комедійний квартет.
21.45 Худ.фільм «Межа швидкості».
23.45 Худ.фільм «Смерть у воді».
01.35 Худ.фільм «Релікт». Мовлення на Київ і область
03.30 Худ. фільми «Межа швидкості».

СТБ

07.00 Худ.фільм «Плутанина».
08.45 Маски-шоу.
09.15 Мультфільм «Маленький пастушок».
09.45 Худ.фільм «Десяте королівство».
11.25 «На перший погляд». Португалія. Частина 2.
11.50 Худ.фільм «Племінник».
13.45 Худ.фільм «Ямайський слідчий».
15.45 Худ.фільм «Шофер на один рейс».
18.25 Маски-шоу.
19.00 Вікна.
19.15 Прогноз погоди.
19.20 Худ.фільм «Лимонадний Джо».
21.10 Худ.фільм «Французький пиріг».
23.00 Худ.фільм «Плутанина».
00.55 Прогноз погоди.
01.00 Худ.фільм «Фенікс».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Телепузики.
08.25 Мультсеріал «Седрик».
08.55 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Кібердівчина».
09.55 Мультфільми «Баба Яга проти», «Ну, постривай».
11.00 Худ. фільм «Тато, янгол і я».
12.45 Худ. фільм «Лукас».
14.40 Худ. фільм «Містер Нянька».
16.20 Худ. фільм «Панянка-селянка».
18.30 Репортер.
18.55 Худ. фільм «Екіпаж».
21.15 Худ. фільм «День Валентина».
23.00 Худ. фільм «Жар тіла».
01.05 Служба розшуку дітей.
01.10 Спецрепортер.
01.30 «3х4». Найкумедніше домашнє відео.

ГРТ

11.00, 14.00 Новини (із субтитрами).
11.15 Велике прання.
12.15 Худ. фільм «Американський дідусь».
13.30 Док. фільм «Теорема Ферма для слідчих».
14.20 Док. фільм «Пробачте, що живу».
15.20 Худ. фільм «Царевбивця».
17.00 Новини.
17.30 Велике прання.
18.30 Жарт за жартом.
19.05 Чекай мене.
20.00 Час.
20.40 Серіал «Сезон полювання».
21.45 Хто хоче стати мільйонером?
22.40 Док. фільм «Особисте життя В.Терешкової». 1 серія.
23.35 «Новий день». «Прибульці. Фотографія на пам'ять».
00.00 Нічний «Час».
00.30 Теорія неймовірності.
00.55 Формула влади.
01.25 Серіал «Петербурзькі таємниці».
02.15 Новини.

РТР

06.45 Добрий ранок, Росіє!
09.45 Новини культури.
10.00 Вісті-Москва. Тиждень у місті.
10.30 Вісті тижня.
11.20 «Острови». Г. Юматов.
12.00 Серіал «Закон».
13.00 Вісті.
13.15 Коротке замикання.
14.00 Худ.фільм «Солдат і слон».
15.15 Недовгі історії.
15.30 Петербург: час і місце.
16.00 Вісті.
17.00 Вісті-Москва.
17.45 Серіал «Дикий янгол».
18.30 Серіал «Прості істини».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 Чесний детектив.
20.15 Футбол Росії.
20.40 Новини культури.
21.00 Серіал «Закон».
21.50 Вісті-спорт.
22.00 Худ.фільм «Нефертіті».
23.30 Оркестрова яма.
00.10 Вісті.
00.35 Новини культури.
01.00 Нічний політ.
01.30 Вісті.
02.00 Чесний детектив.
02.25 Футбол Росії.
02.50 Експертиза.
03.00 Серіал «Закон».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Худ.фільм «Нефертіті».
06.15 Петербург: час і місце.

НТВ

05.00 Ранок на НТВ.
07.45 Серіал «Клан Сопрано».
09.00 Сьогодні ранком.
09.25 Нещодавно.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.25 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.35 Серіал «Курортний роман». 1 серія.
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 «Жіночий погляд» О.Пушкіної.
17.10 Увага. Розшук!
18.35, 22.15 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Дальнобійники».
21.00 Держава та світ.
21.30 Серіал «Секс у великому місті».
23.45 Гордон.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15 Зірки, на сцену!
09.45 Дитяча лінія.
10.10 Автопілот.
10.30 Інновація.
10.50 Подружки.
11.25 Хто в домі хазяїн?
11.50 Край.
12.15 Панорама.
12.35 Антракт з А.Солов'яненком.
13.10 Ветеранам Великої Вітчизняної присвячується. Худ. фільм «Повітряний візник».
14.25 Для тих, хто вдома.
14.40 ,15.20 Аудієнція. Брати Клички.
15.45 Не все так погано.
16.15 Реліквії та храми України.
16.25 Новини Європи.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.20 Крихітка.
17.40 Ще раз про зайву вагу.
17.50 Острів скарбів.
18.10 Ліки майбутнього.
18.35 Автографи. Ю.Вересоцького.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.05 КВН-2003. Вища ліга.
20.40 Лотерея «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена».
22.30 Маршрути партнерства.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Прописи.
10.35 Чітко і ясно. З любов'ю.
11.15 Резонанс.
11.45 Пенсійна реформа.
12.25 «Таланти твої, Україно!» Звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Запорізької області.
13.20 Людина і закон.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Серіал «Московські вікна».
08.00 Худ. фільм «Дика Америка».
14.00 Дісней. Мультфільм «Міккі Маус та його друзі».
14.30 Дісней. Мультфільм «101 далматинець».
15.00 Прихована камера.
16.00 Перший мільйон.
17.05 Серіал «Агентство НЛС».
18.05 КВН. Українська ліга.
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Кімната сміху.
21.10 «Імперія кіно» представляє комедію «Інші 48 годин».
23.05 Проспорт. «Брат мій і я».
00.00 Худ. фільм «Батьківщина».

ІНТЕР

06.05 Серіал «Королева мечів».
06.50 Мультсеанс.
07.15 Містечко.
07.55 Моя сім'я.
08.40 Планета здоров'я.
09.20 Смачно з Борисом Бурдою.
09.55 Бадьорого ранку!.
10.35 Камера сміху.
11.10 Хто крайній.
11.40 «Дискавері». Ціна війни.
12.45 Перехрестя кохання.
13.45 Худ.фільм «Кудлатий пес».
15.30 Фільм «Листи з фронту».
15.55 А.Пугачова, Ф.Кіркоров, К.Орбакайте на фестивалі у Юрмалі. 2 частина.
17.30 Серіал «Коломбо».
19.20 Академія сміху.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Концерт «Пісні про війну».
22.25 Худ.фільм «Кохання до гробу».
00.25 «Перша еспедиція». Б.Гребенщиков та М.Фоменко.
02.00 Великі романи XX ст.
02.25 Худ.фільм «Загін «Морські котики»-2».
03.55 Худ.фільм «Зайде».
05.40 Мультфільм для дорослих.

ICTV

05.35 Худ. фільм «Непростий вибір».
07.10 Перехрестя.
07.45 Мультфільми.

АНОНС

Моя мама — шпигунка

СТБ, 19.20

Її робота потребує цілковитої віддачі. Кожен робочий день з ранку до вечора для неї — тяжкі будні: жодної хвилини спокою і жодної секунди часу для власної родини. Її професія — шпигунство.

Реж. Е. Кін. У ролях: Дж. Брук, Д. Кеннон, К. Кілнер.

Кохання до гробу

Інтер, 22.25

Це дві історії, де буде все: красиві жінки і удачливі чоловіки, кохання та зради, простодушність і підступність, самогубство й убивства, жахливі «сюрпризи» та фатальні помилки... Дружина молодого бізнесмена Олега разом із коханцем вирішує пограбувати свого чоловіка. Але той виявився хитріший...

Реж. В. Чубриков. У ролях: О. Феклістов, І. Гомес, А. Зв'ягінцев, О. Баринов.

Інна Гомес

Олександр Феклістов

08.10 Мультсеріал «Мовільські таємниці».
08.30 Серіал «Найгірша відьма».
09.00 Мультфільм «Мандруючий у часі».
10.25 Автопарк. Парк автомобільного періоду.
11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.55 Худ.фільм «Вторгнення».
12.45 Факти. День.
13.00 ДКТ представляє. Світ комп'ютера.
13.40 Серіал «Закон джунглів».
14.15 Серіал «Мисливиці».
15.15 Худ. фільм «Принцеса мечів».
17.00 Галопом по європах.
17.45 Серіал «Псі-фактор».
18.45 Факти. Підсумок дня.
19.05 Худ. фільм «Патріот».
21.00 Худ.фільм «Шоу гелз».
23.30 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.00 Худ. фільм «Інтимна мара».
01.30 Худ. фільм «3000 миль до Грейсленда».
Мовлення на Київ і область
03.50 Худ.фільм «Інтимна мара».

СТБ

07.10 Час «К».
07.35 Серіал «Суто англійські вбивства». «Смерть незнайомця».
09.00 Імпреза.
09.30 Домовий.
09.45 Кава з молоком.
10.00 Ви практично здорові.
10.30 Док.серіал «Світ дикої природи».
11.00 Худ.фільм «Кентервільський привид».
12.50 Зворотний бік медалі.
13.20 Живе кіно.
13.40 Експансія.
14.00 Рейс.
14.20, 19.00 Вікна.
14.50 Анекдоти доби з М. Козаковим.
15.55 «Цілком таємно»: «Зміна влади».
16.55 Серіал «Суто англійські вбивства». «Смерть незнайомця».
19.20 Худ.фільм «Моя мати — шпигунка».
21.15 Худ.фільм «Сліпий терор».
23.10 Худ.фільм «Коханці з Нового моста».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Телепузики.
08.25 Мультсеріал «Седрик».
08.55 Серіал «Біттлборги».
09.25 Серіал «Кібердівчина».
09.55 Посміхніться. Вас знімають.
10.30 За гроші.
11.10 Худ. фільм «Рікі Тікі Таві».
11.30 Світ індійського кіно.
12.50 Запитаєте у лікаря.
13.25 Світ індійського кіно.
14.55 Худ. фільм «Містер Мільярд».
16.40 Худ. фільм «Любов земна».
18.30 Репортер.
18.55 Худ. фільм «Смак спецій».
20.50 Худ. фільм «Дах світу».
22.40 Худ. фільм «Сексексперимент».
00.40 За гроші.
01.15 Худ. фільм «Мужики!..».
02.50 Худ. фільм «Дах світу».
04.25 Світ індійського кіно.
06.30 Худ. фільм «Весілля».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10, 08.15 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини (із субтитрами).
09.15 Новий день. «Райський сад».
09.45 Док. фільм «Володимир Етуш».
10.15 Здоров'я.
11.00 Новини.
11.15 Велике прання.
12.15 Худ. фільм «Вторгнення».
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Подорожі натураліста.
14.45 Єралаш.
15.05 Людина і закон.
15.50 Серіал «Дронго».
17.00 Новини.
17.30 Серіал «Дронго».
18.35 Єралаш.
18.55 Поле чудес.
20.00 Час.
20.30 Худ. фільм «Наречений із Маямі».
22.05 Творчий вечір О. Абдулова.
23.40 Худ. фільм «Гу-Га».
01.50 Концерт Тіни Тернер.

РТР

06.45 Добрий ранок, Росіє!
09.45 Серіал «Театральна академія».
10.10 Експедиція «Чиж».
10.40 Мій цирк.
11.05 Студія «Здоров'я».
11.30 Бабусині рецепти.
11.45 За сімома печатками.
12.15 Острови. В. Гафт.
13.00 Вісті.
13.15 Серіал «Літні грози».
14.10 У пошуках пригод.
15.00 Концерт ансамблю «Ловзар».
16.00 Вісті.
16.15 Колосальне господарство.
16.30 Аншлаг.
17.20 Вісті-Москва.
17.45 Серіал «Дикий янгол».
18.30 Серіал «Театральна академія».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 Моя сім'я.
20.35 Містечко.
21.00 Худ.фільм «Гра без козирів».
22.15 Худ.фільм «Автобус, що сказився».
00.00 Культурна революція.
01.00 Вісті.
01.30 Вісті-Москва.
01.50 Аншлаг.
02.40 Худ.фільм «Гра без козирів».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Худ.фільм «Автобус, що сказився».
06.30 Документальний фільм.

НТВ

05.00 Ранок на НТВ.
07.55 «Цілком таємно». Генерали відступу.
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Команда.ru
10.00 Кулінарний поєдинок.
10.55 Лото «6 з 49».
11.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.30 Худ. фільм «Випадок у квадраті 36-80».
14.35 Принцип доміно.
16.30 Худ.фільм «Велика нянька-2».
18.00 З камери смертників на Луб'янці.
18.50 Серіал «Агент національної безпеки».
20.00 Особистий внесок.
21.00 Худ.фільм «Фактор холоду».
23.05 Усе відразу!
23.40 Худ.фільм «Коханець леді Чаттерлей».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультсеріал «Новосілля у братика кролика».
10.10 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Серіал «Дитячі перевізники».
12.05 Для тих, хто вдома.
12.25 Нам є що захищати. Телеверсія героїко-патріотичного фестивалю «Ветмолодь, майбутнє».
13.05 Служба розшуку дітей.
13.10 Цей таємничий світ з А.Дмитруком.
13.30 У світі єдиноборств.
13.50 Ветеранам Великої Вітчизняної присвячується. Співає Г.Гаркуша. Частина 1.
14.30 Закон є закон.
15.15 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Тристан та Ізольда».
16.25 Надвечір'я.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Домашній доктор.
17.40 Приймальня столичної влади.
18.10 Шлях до успіху.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Фаза.
19.25 Діловий світ.
19.35 Саме той.
19.55 Серіал «На вістрі ножа».
20.45 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.05 Україна-Європа. Відлуння Євробачення.
22.25 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.35 Бути жінкою.
22.55 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 КВН-2003. Вища ліга.
11.40 Щоденник сесії Верховної Ради України. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
12.00 Київ: місто-герой, місто-великомученик. Док. фільм «Як німці входили до Києва».
12.30 Прем'єра. Київські солісти Національної філармонії України.
13.05 Право.
13.40 Служба розшуку дітей.
13.50 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 22.30, 00.10 ТСН.
07.30 Серіал «Московські вікна».
09.00 Серіал «Звихнутий».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Серіал «Московські вікна».
15.45 Супер-шоу «Гарем».
16.50 Серіал «33 квадратні метри».
17.25 Серіал «Громадянин начальник».
18.30 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Прихована камера.
21.10 «Імперія кіно» представляє: трилер «Яма».
23.10 Серіал «Битва за Атлантику». 3 серія.
00.10 ТСН
00.30 Худ.фільм «Вороги: історія кохання».

ІНТЕР

06.00, 07.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.20 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
06.25 Камера сміху.
07.05 Худ.фільм «Місто мертвих».
07.40 Мультфільм.
08.20 Серіал «Слідство ведуть знатоки». Заключна серія.
09.30 Серіал «Злодійка-2». Заключна серія.
10.30 Уроки гарної поведінки.
10.55 Планета тварин.
12.15 Велике прання.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.40 Все для тебе.
15.25 Серіал «Висока хвиля-2».
16.15 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснена».
17.15 N-кілометр.
17.35 А.Пугачова, Ф.Кирков, К.Орбакайте на фестивалі у Юрмалі. 1 частина.
19.15 Містечко.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Худ.фільм «Гра всерйоз».
22.40 Худ.фільм «Скажений пес та Глорія».
00.35 Худ.фільм «П'ятниця, 13».
02.15 Серіал «Висока хвиля-2».
03.00 Великі романи XX ст.
03.50 Худ.фільм «Сезар та Розалі».
05.35 Мультфільм для дорослих.

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Кліффорд».
07.15 Мультсеріал «Собаки-пожежники».
07.45 Факти. Ранок.
07.55 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.20 Худ.фільм «Наказ: вогню не відкривати!».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
11.00 Худ.фільм «Наказ: перейти кордон!».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Безликий».
14.50 Мультфільм.
15.10 Мультсеріал «Невгамовні».
15.35 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
16.00 Мультфільм «Мандруючий у часі».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Принцеса мечів».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Павуки».
00.10 Сторінками тележурналу «Плейбой».
00.50 Худ. фільм «Вторгнення». Мовлення на Київ і область
02.20 Худ. фільм «Наказ: перейти кордон!», серіал «Псі-фактор».

СТБ

07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00, 09.00, 14.00, 16.25, 18.15, 19.00, 23.00, 01.00, 03.00, «Вікна-Бізнес».
08.25 Маски-шоу.
09.40 «На перший погляд». Португалія. Частина 1.
10.05 Худ.фільм «На зламі дня».
11.55 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.25 Серіал «Збентеження серця».
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 ДеньОК.
18.25 Маски-шоу.
19.30 Час «К».
20.00 Худ.фільм «Закон помсти».
22.00 Худ.фільм «Смертельний поцілунок».
23.55 Серіал «Жулі Леско».
00.55 Прогноз погоди.
01.15 Худ.фільм «Сліпий терор».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Серіал «Неш Бріджес».
11.15 Худ.фільм «Пригоди Квентіна Дорварда, стрільця Королівської гвардії».
13.00 «Вікна» з Д. Нагієвим.
13.55 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.50 Худ. фільм «Невгамовні».
15.20 Мультсеріал «КітПес».
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.20 Погода.
19.30 Тягар грошей.
20.30 Худ. фільм «Пан помилка».
22.15 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.55 Служба розшуку дітей.
01.00 Зона ночі.
01.05 Худ. фільм «Полювання на купідона».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 Кунсткамера.
04.25 Худ. фільм «Полювання на купідона».
05.55 Зона ночі.
06.00 Худ. фільм «Король Дроздовик».
07.30 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.20 Дог-шоу.
10.00 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Велике прання.
12.15 Єралаш.
12.25 Комедійний коктейль.
12.25 Реальна музика.
13.20 Доки усі вдома.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Серіал «Сезон полювання».
15.30 Худ. фільм «Поїзд до Брукліна».
17.00 Новини.
17.30 Велике прання.
18.30 Док. фільм «Володимир Етуш».
19.05 Серіал «Земля любові,земля надії».
20.00 Час.
20.40 Серіал «Сезон полювання». Заключна серія.
21.45 Хто хоче стати мільйонером?
22.45 Історія Московського кінофестивалю.
23.15 Відкриття XXV Московського міжнародного кінофестивалю.
00.00 Нічний «Час».
00.30 Смішні люди.
02.05 Новини.
02.20 Апологія.

РТР

06.45 Добрий ранок, Росіє!
09.45 Новини культури.
10.00 Худ.фільм «Легенда про княгиню Ольгу».
11.05 Док. серіал «Час собору».
11.30 Золотий п'єдестал. Б. Лагутін.
12.00 Серіал «Закон».
13.00 Вісті.
13.15 Мій дім. Моє місто. Моя країна.
14.00 «Динамо». Концерт до 80-річчя товариства.
14.50 Pro memoria.
15.05 Чорні дірки. Білі плями.
16.00 Вісті.
16.15 Вісті. Чергова частина.
16.30 Що хоче жінка.
17.20 Вісті-Москва.
17.45 Серіал «Дикий янгол».
18.30 Серіал «Прості істини».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 Агентство самотніх сердець.
20.15 Партитури не горять.
20.40 Новини культури.
21.00 Серіал «Закон».
21.50 Вісті-спорт.
22.00 Худ.фільм «Танго нашого дитинства».
23.30 Апокриф.
00.10 Зустріч В. Путіна з учасниками конкурсу «Мій дім. Моє місто. Моя країна.».
01.00 Вечори з...Д. Кім.
01.30 Вісті.
02.00 Агентство самотніх сердець.
02.25 Партитури не горять.
02.50 Експертиза.
03.00 Серіал «Закон».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Худ.фільм «Танго нашого дитинства».
06.15 Містечко.

НТВ

05.00 Ранок на НТВ.
07.45 Серіал «Дальнобійники».
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 «Цілком таємно». Міноздоров попереджає».
10.15 «Без рецепта». Доктор Бранд.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.30 Серіал «Курортний роман».
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога».
17.25 Команда.ru
18.35 Свобода слова.
19.55 Худ. фільм «Лис вогню».
22.25 Супербокс. Заб Джуда проти Джуніора Віттера.
23.30 Худ.фільм «Ловець сонця».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Мультфільм.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
19.45 Мультсеріал «Два клени».
11.00 Новини.
11.20 Серіал «Дитячі перевізники».
12.20 Для тих, хто вдома.
12.35 Худ. фільм «Хочу зробити зізнання». 1 серія.
13.50 Грані пізнання.
14.10 Абетка безпеки.
14.15 «Бачу землю!» Українська і фінська історичні долі. Паралелі.
14.40 Закон є закон.
15.15 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
16.35 Резонанс.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Пані, панночка, панянка.
17.30 Медичний центр «Довіра».
17.35 Планета «Експо».
17.50 Світ авіації і туризму.
18.30 За київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Казна держави.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.35 Ракурс.
21.45 Світ спорту.
21.55 Ситуація.
22.05 На шляху до Амстердама. Євроданс.
22.25 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.35 Іво Бобул. «Мої пісні — моє життя».
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.05 «Наголос» з М. Погребинським.
10.40 Знак Благодаті. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.10 «Роздуми біля афіші». Культурно-мистецький тижневик.
12.20 Крок до зірок.
13.00 Перехрестя.
13.35 СНІД стосується кожного.
13.45 Служба розшуку дітей.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 00.25 ТСН.
07.30 Серіал «Агентство НЛС».
09.00 Серіал «Звихнутий».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Серіал «Московські вікна».
15.40 Супер-шоу «Гарем».
16.45 Серіал «33 квадратні метри».
17.25 Серіал «Громадянин начальник».
18.30 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Чоловіча робота».
22.10 Подвійний доказ. «Корупція у Вищій школі.»
23.20 Серіал «Таємниці Другої світової війни».
00.25 ТСН.
00.45 Служба розшуку дітей.
00.50 Остання барикада.

ІНТЕР

06.00, 07.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Мелорама.
07.05 Смачно з Борисом Бурдою.
07.40 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Інтелект-шоу LG-Еврика.
09.25 Серіал «Злодійка-2».
10.25 Сім'я від А до Я.
10.55 Планета тварин.
12.15 Країна порад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
15.10 Серіал «Висока хвиля-2».
16.00 Концерт О.Малініна «Десятий бал».
17.25 Серіал «Ізабелла».
18.15 Народна платформа.
18.20 Серіал «Злодійка-2».
19.15 Програма К.Стогнія «Кримінал».
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснена».
21.40 Серіал «Слідство ведуть знатоки»..
22.55 Дійові особи.
23.15 Екстрім-шоу «Команда «Еквітес». Другий сезон.
00.15 Подробиці. Підсумки дня.
00.40 Серіал «Недоторкані».
01.40 Серіал «Висока хвиля-2».
02.20 Худ.фільм «Піроманьяк. Історія кохання».
04.00 Великі драми XX ст.
04.25 Худ.фільм «Під прикриттям».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Династія».
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Комедійний квартет.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Мультфільм «Звірині війни».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.45 Серіал «У полоні пристрастей».
11.45 Серіал «Тропіканка».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Смугастий рейс».
14.35 Мультфільми.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван з Юкону».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Супер-дупер сумос».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Повітряні терористи».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Релікт».
00.25 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
01.20 Худ. фільм «Без захисту». Мовлення на Київ і область
03.05 Худ. фільм «Продається ведмежа шкура», Каламбур.

СТБ

07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00 Бізнес-студія.
08.45 Маски-шоу.
09.45 Ви практично здорові.
10.10 Худ.фільм «Лимонадний Джо».
11.50 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.00, 16.30, 18.15, 19.00, 21.20, 23.00, 01.20, 03.35 Вікна.
14.20 Серіал «Річка надії».
15.30 Серіал «Збентеження серця».
16.40 Серіал «Жулі Леско».
17.40 ДеньОК.
18.25 Маски-шоу.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «Танкер».
21.40 Худ.фільм «Фенікс».
23.55 Серіал «Жулі Леско».
00.55 Автостиль.
01.35 Ні пуху ні пера.
01.55 Худ.фільм «Виконані обіцянки».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Життя чудове.
11.10 Худ. фільм "Панянка-селянка».
13.05 «Вікна» з Д. Нагієвим.
14.00 Серіал «Текіла і Бонетті».
15.00 Мультсеріал «Маска».
15.25 Мультсеріал «Му і Ципа».
15.50 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Серіал «Полювання на Попелюшку».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.25 Худ. фільм «Ультиматум».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
23.45 Серіал «Неш Бріджес».
00.50 Зона ночі.
01.10 Худ. фільм «Порада нещасного кохання».
02.45 Зона ночі.
02.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 «Вікна з Д.Нагієвим.
04.20 Зона ночі.
04.25 Життя чудове.
05.05 Серіал «Текіла і Бонетті».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.00 Худ.фільм «Інспектор Деррік».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Велике прання.
12.15 Хто хоче стати мільйонером?
13.10 Чекай мене.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Серіал «Сезон полювання».
15.20 Худ.фільм «Ніагара».
17.00 Новини.
17.30 Велике прання.
18.30 Док. фільм «Гренада Михайла Свєтлова».
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Серіал «Сезон полювання».
21.45 Худ.фільм «П'ятий кут».
22.50 Новий день.
23.20 На футболі.
23.55 Нічний «Час».
00.25 Основний інстинкт.
01.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
02.15 Новини.
02.25 Апологія.

РТР

06.45 Добрий ранок, Росіє!
09.45 Новини культури.
10.00 Худ.фільм «Нефертіті».
11.30 Експедиція «Чиж».
12.00 Серіал «Закон».
13.00 Вісті.
13.15 Мій дім. Моє місто. Моя країна.
14.00 Худ.фільм «Сучі діти».
15.30 Парижский часопис.
16.00 Вісті.
16.15 Вісті. Чергова частина.
16.30 Що хоче жінка.
17.20 Вісті-Москва.
17.45 Серіал «Дикий янгол».
18.30 Серіал «Прості істини».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 Агентство самотніх сердець.
20.15 Розповіді старого пліткаря.
20.40 Новини культури.
21.00 Серіал «Закон».
21.50 Вісті — спорт.
22.00 Худ.фільм «У горах моє серце».
23.05 Фітіль.
23.30 Романтика романсу.
00.10 Вісті.
00.35 Новини культури.
01.00 Репетиція Пушкіна.
01.30 Вісті.
02.00 Агентство самотніх сердець.
02.25 Розповіді старого пліткаря.
02.50 Експертиза.
03.00 Серіал «Закон».
03.50 Вісті. Чергова частина
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Худ.фільм «У горах моє серце».
05.50 Фітіль.
06.15 Паризький часопис.

НТВ

05.00 Ранок на НТВ.
07.45 Серіал «Дальнобійники».
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Увага, розшук!
10.10 Рослинне життя.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.25 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.35 Серіал «Курортний роман». 2 серія.
13.45 Кримінал.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога».
17.25 Злочин та кара.
18.35, 22.15 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Дальнобійники».
21.00 Країна та світ.
21.30 Серіал «Секс у великому місті».
23.50 Гордон.
00.50 Серіал «Лікар».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 На шляху до Амстердама. Євроданс.
10.05 Служба розшуку дітей.
10.25 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Серіал «Дитячі перевізники.
12.10 Для тих, хто вдома.
12.35 Абетка безпеки.
12.40 Служба розшуку дітей.
12.45 Худ. фільм «Хочу зробити зізнання». 2 серія.
14.00 Освітянські новини.
14.30 Край (Схід).
15.15 Для тих, хто вдома. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
16.25 Майстерність і краса.
16.55 Закон є закон.

КДТРК

17.00 За київським часом.
17.15 Ще раз про зайву вагу.
17.25 Шлягер представляє.
17.40 Люди і долі.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.50 Зелений коридор.
20 .05 Діловий світ.
20.20 Щоденник сесії Верховної Ради України.
20.30 Вечірня казка.
20.40 «Суперлото», «Кено».
20.50 Мегалот.
21.00 Новини.
21.40 Ракурс.
21.50 Світ спорту.
22.00 Ситуація.
22.10 Запитайте міністра. Міністр культури та мистецтв Украни Ю.Богуцький.
22.40 Експосвіт.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.20 Зірки, на сцену! УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
10.50 Прем'єра. «Космос давньої України.
11.10 Море, Артек...і балет.
11.35 Прем'єра. «Шаленство особистості. Віктор Кісін».
11.50 Казна держави.
12.10 СНІД стосується кожного.
12.15 Сільський час.
13.00 Служба розшуку дітей.
13.10 Ситуація.
13.25 Телефортуна.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 23.55 ТСН.
07.30 Серіал «Московські вікна».
09.00 Серіал «Звихнутий».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Серіал «Московські вікна».
15.45 Супер-шоу «Гарем».
16.50 Серіал «33 квадратні метри».
17.30 Серіал «Громадянин начальник».
18.30 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.10 Серіал «Чоловіча робота».
22.10 Без Табу з О. Герасим'юк.
22.55 Серіал «Битва за Атлантику». 1 серия.
23.55 ТСН.
00.15 Служба розшуку дітей.
00.20 Остання барикада.

ІНТЕР

06.00, 07.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Джентльмен-шоу.
07.05 Караоке на майдані.
07.40 Мультфільм.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Слідство ведуть знатоки».
09.35 Серіал «Злодійка-2».
10.30 Англійський алфавіт.
10.50 Планета тварин.
12.15 Країна порад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.45 Серіал «Висока хвиля-2».
15.40 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснена».
16.45 Дійові особи.
17.05 Серіал «Ізабелла».
18.05 Народна платформа.
18.10 Серіал «Злодійка-2».
19.05 Моя сім'я.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснена».
21.40 Серіал «Слідство ведуть знатоки»..
22.50 Дійові особи.
23.10 Золотий Гусак-шоу.
23.50 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
00.05 Подробиці. Підсумки дня.
00.30 Серіал «Недоторканні».
01.30 Серіал «Висока хвиля-2».
02.10 Худ.фільм «Шантаж».
03.50 Великі романи XX ст.
04.15 Худ.фільм «Варвари біля воріт».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Династія».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван із Юкона».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Спорт.
08.00-12.45 Профілактика на каналі.
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Повітряні терористи».
14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
14.50 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Іван з Юкону».
16.20 Мультсеріал «Баскервілі».
16.45 Мультсеріал «Супер-дупер сумос».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д.Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Зелений ріг».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Без захисту».
00.20 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
01.10 Худ. фільм «Операція».

Мовлення на Київ і область

02.45 Худ.фільм «Сильна особистість з 2-А», Каламбур.

СТБ

07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00, 09.00, 14.00, 16.25, 18.15, 19.00, 21.20, 23.00, 01.00, 03.00 Вікна.
08.25 Маски-шоу.
09.40 Імпреза.
10.10 Худ.фільм «Танкер».
11.55 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.25 Серіал «Збентеження серця».
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 ДеньОК.
18.25 Маски-шоу.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «Операція «Пандора».
21.40 Худ.фільм «Виконані обіцянки».
23.40 Серіал «Жулі Леско».
00.40 Експансія.
01.15 Худ.фільм «Вона прочитала вбивство».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Серіал «Полювання на Попелюшку».
09.55 Життя чудове.
11.05 Худ. фільм «Ультиматум».
12.50 «Вікна» з Д. Нагієвим.
13.45 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.45 Мультсеріал «Маска».
15.10 Мультсеріал «КітПес».
15.35 Мультсеріал «Ракети».
15.55 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.20 Мультсеріал «Сакура».
16.50 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
18.00 Футбол. Чемпіонат України з футболу. Фінальний матч. У перерві Репортер.
20.15 «Вікна» з Д.Нагієвим.
21.20 Худ. фільм «Бункер».
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.45 Зона ночі.
23.50 Серіал «Неш Бріджес».
00.45 Служба розшуку дітей.
00.55 Зона ночі.
01.15 Худ. фільм «Нічний крик».
02.40 Зона ночі.
02.45 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 «Вікна» з Д. Нагієвим.
04.20 Зона ночі.
04.25 Худ. фільм «Нічний крик».
05.50 Мультфільми.
06.00 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.00 Серіал «Інспектор Деррік».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Велике прання.
12.15 Ералаш.
12.30 У світі тварин.
13.15 Док. фільм «Особисте життя Валентини Терешкової».
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Серіал «Сезон полювання».
15.25 Худ.фільм «Мементо море».
17.00 Новини.
17.30 Велике прання.
18.30 Сміхопонорама.
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Серіал «Сезон полювання».
21.45 Худ.фільм «П'ятий кут».
22.50 Док. фільм «Особисте життя Валентини Терешкової». 2 серія.
23.40 Худ.фільм «Таке кіно».
00.05 Нічний «Час».
00.35 Підводний світ Андрія Макаревича.
01.00 Сканер.
01.25 Серіал «Петербурзькі таємниці».
02.20 Новини.
02.30 Апологія.

РТР

06.45 Добрий ранок, Росіє!
09.45 Новини культури.
10.00 Худ.фільм «У горах моє серце».
11.15 Pro memoria.
11.30 Кути манежу.
12.00 Серіал «Закон».
13.00 Вісті.
13.15 Мій дім. Моє місто. Моя країна.
14.00 Худ.фільм «Один шанс із тисячі».
15.20 Документальний фільм.
15.30 Хто ми?
16.00 Вісті.
16.20 Футбол. «Динамо» (Москва) — «Чорноморець» (Новоросійськ).
18.00 Серіал «Дикий янгол».
18.45 Pro memoria.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 Агентство самотніх сердець.
20.15 Таємниці портретного фойє.
20.40 Новини культури.
21.00 Серіал «Закон».
22.00 Худ.фільм «Легенда про княгиню Ольгу».
23.00 Док. серіал «Час собору».
23.30 Майстер-клас.
00.10 Вісті.
00.35 Новини культури.
01.00 Нічний політ.
01.30 Вісті.
02.00 Агентство самотніх сердець.
02.25 Таємниці портретного фойє.
02.50 Експертиза.
03.00 Серіал «Закон».
03.50 «Ха». Маленькі комедії.
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Худ.фільм «Легенда про княгиню Ольгу».
05.45 Док. серіал «Час собору».
06.15 Хто ми?

НТВ

05.00 Ранок на НТВ.
07.45 Серіал «Далекобійники».
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Злочин та кара.
10.00 Кулінарний поєдинок.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.25 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.30 Худ.фільм «Курортний роман». 3 серія.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога».
17.25 Широсердне зізнання.
18.35 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Далекобійники».
21.00 Країна та світ.
21.30 Серіал «Секс у великому місті».
23.50 Гордон.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Ситуація.
09.20 Одвічні істини.
09.30 Для тих, хто вдома.
09.45 Мультфільми «Тут можуть водитись тигри». «Робінзон Кузя».
10.25 Мультсеріал «Трістан та Ізольда».
11.00 Новини.
11.20 Телесеріал «Дитячі перевізники».
12.10 Для тих, хто вдома.
12.35 Худ. фільм «Машенька».
13.50 Освіта XX століття. Українська академія зовнішньої торгівлі.
14.10 Закон є закон. ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
15.35 Мультсеріал «Тристан та Ізольда». ***
16.40 Алюр.
16.55 Закон є закон.

КДРТРК

17.00 За Київським часом.
17.15 Шлягер представляє.
17.25 Родом з України.
18.00 Київ діловий.
18.30 За Київським часом.

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

19.00 Новини.
19.10 Енергетичне поле.
19.30 Діловий світ.
19.40 Саме той.
20.00 Серіал «На вістрі ножа».
20.50 Вечірня казка.
20.55 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.50 Світ спорту.
22.00 Ситуація.
22.10 «Наголос» з М. Погребинським.
22.40 Щоденник сесії Верховної Ради України.
22.50 Служба розшуку дітей.
23.00 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.10 Щоденник сесії Верховної Ради України.
10.25 СНІД стосується кожного.
10.30 Бути жінкою. УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 Вітаємо з ювілеєм. До 75-річчя від дня народження кінорежисера Є. Шерстобитова.
11.10 Театри України. Львівський оперний. У часі і просторі.
11.45 Фільми, відзначені на фестивалях. «Дисидент».
12.10 Абетка безпеки.
12.15 Модна лінія.
12.50 Інформотерапія.
13.15 Франція з висоти пташиного польоту.
13.35 Служба розшуку дітей.
13.45 Ситуація.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 «Сніданок з «1+1».
07.02, 08.35, 18.00, 19.30, 21.40, 00.45 ТСН.
07.30 Серіал «Московські вікна».
09.00 Серіал «Звихнутий».
14.00 Серіал «Дні нашого життя».
14.50 Серіал «Московські вікна».
15.45 Супер-шоу «Гарем».
16.50 Серіал «33 квадратні метри».
17.25 Серіал «Громадянин начальник».
18.30 Серіал «Всі жінки — відьми».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 Серіал «Громадянин начальник».
21.15 Худ.фільм «Катала».
22.45 Я так думаю. «Від чого лікують серіали?».
23.45 Серіал «Битва за Атлантику». 2 серия.
00.45 ТСН.
01.05 Служба розшуку дітей.
01.10 Остання барикада.

ІНТЕР

06.00, 07.00, 09.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новини.
06.05 Прокинься і співай.
07.05 Золотий Гусак-шоу.
07.40 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Слідство ведуть знатоки»..
09.25 Серіал «Злодійка-2».
10.20 Сім'я від А до Я.
10.55 Планета тварин.
12.15 Країна порад.
13.15 Серіал «Есмеральда».
14.10 Серіал «Медики».
14.45 Серіал «Висока хвиля-2».
15.40 Серіал « Убивча сила-2. Місія здійснена».
16.45 Дійові особи.
17.05 Серіал «Ізабелла».
17.55 Народна платформа.
18.05 Серіал «Злодійка-2».
19.00 Афера.
20.00 Інформаційний канал «Подробиці».
20.30 Серіал «Убивча сила-2. Місія здійснена».
21.40 Серіал «Слідство ведуть знатоки». Заключна серія.
22.50 Перехрестя кохання.
23.55 Подробиці. Підсумки дня.
00.20 Серіал «Недоторканні».
01.20 Худ.фільм «Висока хвиля-2».
02.00 Худ.фільм «Крамбамбулі».
03.45 Великі романи XX ст.
04.35 Худ.фільм «Гарна дівчинка».

ICTV

05.00 Ранкова музика.
05.45 Серіал «Династія».
06.35 300 сек/год.
06.45 Мультсеріал «Іван з Юкону».
07.15 Мультсеріал «Баскервілі».
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
08.15 300 сек/год.
08.20 Каламбур.
08.55 Факти. Ранок.
09.25 Худ.фільм «Сильна особистість з 2-А».
10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00 Факти. Гарячі новини.
10.50 Серіал «У полоні пристрастей».
11.50 Серіал «Прикрий мене!».
12.45 Факти. День.
13.00 Худ. фільм «Зелений ріг».
14.50 Мультфільм.
14.55 Мультсеріал «Планета монстрів».
15.25 Мультсеріал «Екстремальні каченята».
15.50 Мультсеріал «Гей, Арнольде!».
16.20 Мультсеріал «Поза космосом».
16.45 Мультсеріал «Супер-дупер сумос».
17.15 Серіал «Чудернацька наука».
17.45 Серіал «Пляж. Рятувальники Малібу».
18.45 Докладно з Д. Кисельовим.
19.15 Худ. фільм «Безликий».
21.00 Каламбур.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.15 Погода.
22.20 Худ. фільм «Операція».
00.05 а:Фішка.
00.25 Серіал «Закон і порядок. Спеціальний підрозділ».
01.15 Худ.фільм «Павуки».

Мовлення на Київ і область

02.55 Худ.фільм «Наказ: вогню не відкривати»,

СТБ

07.05 Серіал «Збентеження серця».
08.00, 09.00, 14.00, 16.25, 18.15, 19.00, 21.20, 23.00, 01.05, 02.55 Вікна.
08.25 Маски-шоу.
09.40 Експансія.
10.00 Худ.фільм «Операція «Пандора».
11.50 Серіал «Чортеня».
12.50 Серіал «Чотири танкісти і собака».
14.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
15.25 Серіал «Збентеження серця».
16.35 Серіал «Жулі Леско».
17.35 ДеньОК.
18.25 Маски-шоу.
19.25 Прогноз погоди.
19.30 Худ.фільм «На зламі дня».
21.40 Худ. фільм «Вона прочитала вбивство».
23.45 Серіал «Жулі Леско».
00.45 Живе кіно.
01.20 Худ.фільм «Смертельний поцілунок».

НОВИЙ КАНАЛ

06.25, 06.35, 07.25, 07.40, 08.05, 08.40 Підйом.
06.30 Репортер.
06.55 Телепузики.
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Му і Ципа».
08.30 Репортер.
09.00 Київський репортер.
09.05 Мультфільми.
09.55 Життя чудове.
11.05 Худ. фільм «Бункер».
13.00 «Вікна» з Д. Нагієвим.
13.50 Серіал «Текіла і Бонетті».
14.55 Мультсеріал «Маска».
15.20 Мультсеріал «КітПес «.
15.40 Мультсеріал «Ракети».
16.05 Мультсеріал «Злюки бобри».
16.30 Мультсеріал «Сакура».
17.00 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
17.55 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.30 Серіал «Полювання на Попелюшку».
20.30 «Вікна» з Д. Нагієвим.
21.30 Худ. фільм «До крайньої межі».
23.15 Репортер.
23.35 Швидкий гол.
23.45 Погода.
23.50 Зона ночі.
23.55 Серіал «Щоденник червоного черевичка».
00.40 Зона ночі.
00.55 Худ. фільм «Таємна підміна».
02.40 Зона ночі.
02.45 Серіал «Баффі — переможниця вампірів».
03.35 Зона ночі.
03.40 «Вікна» з Д.Нагієвим.
04.20 Зона ночі.
04.25 Життя чудове.
05.05 Серіал «Текіла і Бонетті».
05.55 Мультсеріал «Сакура».

ГРТ

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.15 Телеканал «Добрий ранок».
09.00 Серіал «Інспектор Деррік».
10.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Велике прання.
12.15 Ералаш.
12.35 Клуб мандрівників.
13.15 Док. серіал «Особисте життя Валентини Терешкової».
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Серіал «Сезон полювання».
15.20 Худ.фільм «Шоу-бой».
17.00 Новини.
17.30 Велике прання.
18.30 Самі з вусами.
19.05 Серіал «Земля любові, земля надії».
20.00 Час.
20.40 Серіал «Сезон полювання».
21.45 Худ.фільм «П'ятий кут».
22.50 Док. фільм «Агент, якому вірив Сталін».
23.55 Нічний «Час».
00.25 Основний інстинкт.
01.20 Серіал «Петербурзькі таємниці».
02.15 Новини.
02.30 Апологія.

РТР

06.45 Добрий ранок, Росіє!
09.45 Новини культури.
10.00 Худ.фільм «Легенда про княгиню Ольгу».
11.05 Док. серіал «Час собору».
11.30 Студія «Здоров'я».
12.00 Серіал «Закон».
13.00 Вісті.
13.15 Мій дім. Моє місто. Моя країна.
14.00 Худ.фільм «Тринадцять».
15.30 Вітчизна і долі.
16.00 Вісті.
16.15 Вісті. Чергова частина.
16.30 Що хоче жінка.
17.20 Вісті-Москва.
17.45 Серіал «Дикий янгол».
18.30 Серіал «Прості істини».
19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.50 Агентство самотніх сердець.
20.15 Хто там...
20.40 Новини культури.
21.00 Серіал «Закон».
21.50 Вісті-спорт.
22.00 Худ.фільм «Легенда про княгиню Ольгу».
23.00 Док. серіал «Час собору».
23.30 Блеф-клуб.
00.10 Вісті.
00.35 Новини культури.
01.00 Нічний політ.
01.30 Вісті.
02.00 Агентство самотніх сердець.
02.25 Хто там...
02.50 Експертиза.
03.00 Серіал «Закон».
03.50 Вісті. Чергова частина.
04.00 Серіал «Дикий янгол».
04.45 Худ.фільм «Легенда про княгиню Ольгу».
05.45 Док. серіал «Час собору».
06.15 Вітчизна і долі.

НТВ

00.50 Ранок на НТВ.
07.45 Серіал «Далекобійники».
09.00 Сьогодні вранці.
09.25 Щиросердне зізнання.
10.00 Квартирне питання.
11.00, 14.00, 16.00, 18.00, 23.25 Сьогодні.
11.30 Країна порад.
12.30 Серіал «Курортний роман». 4 серія.
14.35 Принцип доміно.
16.30 Серіал «Швидка допомога».
17.25 «Очна ставка». Заручини зі смертю.
18.35, 22.15 Серіал «Вулиці розбитих ліхтарів».
19.45 Серіал «Дальнобійники».
21.00 «Країна і світ». Головні події дня.
21.30 Серіал «Секс у великому місті».
23.45 Гордон.
00.45 Серіал «Лікар».
01.35 Кома.

Антимонополістів ставлять у залежність від зацікавлених у ... монополії

Найхарактернішою рисою ринкової економіки є конкуренція, без неї ринок неможливий. Це аксіома з аксіом, що її підказав досвід цивілізації. Тому ставлення держави до проблем захисту конкуренції є лакмусовим папірцем справжніх прагнень до ринкових перетворень. Можна здійснювати різні заходи зі створення ринкової інфраструктури, приймати хороші закони, але якщо водночас не намагатися формувати конкурентне середовище, не забезпечувати рівних умов для розвитку бізнесу, то ринок ніколи не запрацює, як йому належить.

В Україні для захисту конкуренції десять років тому було створено Антимонопольний комітет. Про серйозні наміри ринкових перетворень свідчить статус, яким наділено комітет у перші роки його створення. Згідно із Законом України «Про Антимонопольний комітет України», введеним в дію постановою ВР від 26.11. 1993 року, він повинен був утворюватися Верховною Радою України у складі голови і десяти державних уповноважених. **Голова комітету призначався за поданням керівника парламенту на сім років і, за законом, входив до складу Кабінету Міністрів України. Відставка Кабміну не тягла за собою відставки Голови АМК. Він міг бути звільнений з посади лише Верховною Радою України — за поданням її голови.**

Відповідно до цього самого закону державні уповноважені Антимонопольного комітету призначалися на посаду Верховною Радою за поданням Голови Антимонопольного комітету терміном на сім років.

Прийнята Конституція статус комітету як структури Верховної Ради змінила. Основну роль у процедурі формування АМК почав відігравати Президент України. Згідно зі статтею 106 Конституції глава держави призначає і звільняє Голову АМК за згодою Верховної Ради України. Про призначення інших членів комітету тут не сказано жодного слова.

Відповідно до цих вимог було внесено зміни до закону про комітет. **Якщо раніше АМК був державним органом, створеним Верховною Радою України для захисту конкуренції, то за редакцією Закону України «Про Антимонопольний комітет України» від 13.07. 2000 року він став центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, який є підконтрольним Президенту України та підзвітним Верховній Раді України.**

У статті 9 цього закону зазначено, що Голова Антимонопольного комітету призначається та звільняється Президентом за згодою Верховної Ради. А у статтях 10 та 11 закону визначено, що державні уповноважені та заступники Голови АМК призначаються на посаду та звільняються з неї Президентом за поданням Прем'єр-міністра України, яке вноситься на підставі пропозицій Голови Антимонопольного комітету. Якщо врахувати, що за визначеною законодавчо процедурою рішення після розгляду справ про порушення законодавства у сфері захисту економічної конкуренції приймає не голова, а колегіальний орган (яким є сам комітет у складі десяти державних уповноважених або його адміністративні колегії), то зрозуміло, що незалежним у процесі голосування має бути не тільки голова комітету, а й усі державні уповноважені.

Призначення та зняття з посади державних уповноважених із застосуванням найдемократичнішої процедури Верховної Ради значною мірою забезпечувало їх незалежну позицію під час прийняття особливо важливих рішень. У чинній редакції Конституції та Закону «Про Антимонопольний комітет України» статус державних уповноважених значно знижений. Вони є залежними від позиції Голови АМК, який, у свою чергу, є залежним від Прем'єр-міністра та Президента.

Голова АМК тепер не є членом Кабінету Міністрів України. Тому в змінах до Закону «Про Антимонопольний комітет України», які на початку 2003 року пройшли перше читання в парламенті, запропоновано надати йому право брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу. Зрозуміло, з питань, які належать до компетенції Антимонопольного комітету.

У запропонованих нині змінах до Конституції, котрі винесено на всенародне обговорення, персональний склад Кабінету Міністрів буде призначатися, як відомо, за поданням Прем'єр-міністра, Державними зборами — однією з двох палат Верховної Ради. Частину міністрів, які належать до так званого силового корпусу — міністри внутрішніх справ, з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, закордонних справ, оборони, а також голів Державної податкової адміністрації, митної служби, СБУ і Державного комітету у справах охорони державного кордону України — призначатиме Президент України за поданням Прем'єр-міністра України.

Решту керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабміну, крім вищезазначених випадків, призначатиме та припинятиме їх повноваження Кабінет Міністрів України. Для Антимонопольного комітету — це найгірший варіант з тих, що були раніше або могли б бути запропоновані тепер. Призначатиме навіть не прем'єр, а всі міністри разом. Кожен з цих міністрів потенційно може звертатися до Голови АМК з проханням послабити вимоги до підпорядкованих цьому міністрові структур, якщо вони не виконують вимоги конкурентного законодавства. А вони таки часто їх і не виконують.

Нагадаю, що серед повноважень АМК є контроль за дотриманням антимонопольного законодавства під час реалізації повноважень органами влади. Комітет у межах наданої йому компетенції має право видавати органам влади, органам адміністративно-господарського управління та контролю обов'язкові для виконання рішення про скасування або зміну прийнятих ними неправомірних актів, про припинення порушень і розірвання укладених ними угод, що суперечать антимонопольному законодавству, забороняти або дозволяти створення монопольних утворень органами влади, приймати нормативно-правові акти з питань припинення дискримінаційних дій органів влади.

Не таємниця, що належне виконання цих повноважень породжує масу проблем у стосунках з органами влади всіх рівнів. Принципова позиція комітету, коли він намагається захистити населення, підприємців, зумовлює спротив чиновників: часто вони «кличуть на допомогу» найвищих галузевих чи обласних керівників. А ті в результаті запропонованих змін до Конституції України тепер безпосередньо впливатимуть на призначення Голови АМК.

Про державних уповноважених у проекті, як і в чинній Конституції, нічого не згадується. Логіка підказує: якщо навіть Голову АМК не призначатиме Президент, то державних уповноважених, найімовірніше, призначатиме сам Голова АМК, як це тепер робиться у будь-якому міністерстві чи державному комітеті. Статус державного уповноваженого прирівняється до всіх інших співробітників. Таким чином буде зведена нанівець вся ідея функціонування незалежного колегіального органу, який був задуманий в перші роки ринкових перетворень в Україні.

Досить того, що фінансування комітету здійснюється через Кабінет Міністрів. Це об'єктивно ставить його у пряму залежність від високих посадових осіб в уряді, і особливо у Міністерстві фінансів. Тепер і призначення посадових осіб комітету відбуватиметься у такий неприйнятний спосіб.

Здоровий глузд свідчить: не можна, покладаючи на АМК повноваження припиняти порушення органів влади, надавати цим самим органам влади важелі впливу на комітет. Він може повноцінно виконувати поставлені перед ним завдання лише за умови повної адміністративної та фінансової незалежності від тих структур, на які має впливати. Цілком очевидно: якщо суспільство справді хоче мати дійовий орган захисту конкуренції, то йому слід надати такий статус, який нині має Рахункова палата. Адже функції, покладені на Антимонопольний комітет не менш важливі: наслідки порушень конкурентного законодавства для держави і суспільства можуть бути незрівнянно більшими, ніж неправомірне витрачання бюджетних коштів. Для того, щоб було що контролювати, треба спочатку наповнити бюджет. А якщо у нас ринок повноцінно не функціонуватиме, то важко розраховувати на істотне збільшення виробництва.

Не зайве нагадати практику інших країн. Розумні люди, як відомо, вчаться на позитивному досвіді інших, а не на своїх помилках. Так ось, у США повноваження захисту конкуренції здійснюють на федеральному рівні Відділ антитрестівського законодавства Міністерства юстиції США та Федеральна торгова комісія, керівників яких, за погодженням із Сенатом, призначає президент США. А у ФТК цей порядок поширюється не тільки на керівника, а й на членів цієї комісії. Їх усіх на сім років призначає президент та затверджує Сенат. Крім того, президент має право усунути з посади будь-якого комісіонера на підставі його бездіяльності, безвідповідального ставлення до своїх обов'язків, а також посадового злочину.

У Росії статус органу захисту конкуренції спочатку був значно нижчий, ніж в АМК України. На сьогодні вони зрівнялися. Міністерство з антимонопольної політики є центральним органом виконавчої влади, який підконтрольний президенту. Його очолює міністр, якого призначає та звільняє з посади президент Російської Федерації за поданням голови уряду РФ.

Після прийняття запропонованих змін статус нашого АМК буде значно нижчий не тільки порівняно з американським, а і з російським. Орган з таким статусом у поєднанні з недоліками його фінансування, чесно кажучи, просто не потрібен. Навіщо ж витрачати зайві кошти бюджету, нервувати підприємців різними погодженнями та перевірками, обіцяти допомогу широким верствам населення, якщо об'єктивно комітет не зможе реально виконувати свої функції із захисту конкуренції. А якщо нашому суспільству не потрібна конкуренція, то зайве говорити про статус країни з ринковою економікою, про вступ в ЄС, СОТ та інші об'єднання цивілізованих країн.

Зоя БОРИСЕНКО,
кандидат економічних наук, доцент, докторант Української Академії державного управління при Президентові України.

Побили, затримали, знущалися. За що?

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Поважаю працівників ВБОЗу — за готовність захистити законослухняних громадян від зловмисників. За надійність та вміння діяти, ризикуючи здоров'ям, а інколи й життям. За професіоналізм та бійцівський характер, силу та волю.

Співчуваю працівникам ВБОЗу, які зухвало і грубо зловживають службовим становищем, нашою довірою та повагою. Тим, хто, нічим не ризикуючи, учиняє напад на законослухняного, б'є його, демонструючи професіоналізм та бійцівські якості, знущається над зломленим та лежачим...

Леонідові Лейману зустрілися саме такі. Боюся називати їх до результатів службової перевірки — після критики в ЗМІ такі «герої» зазвичай злітають нагору по службових східцях. Як такі, що витримали перевірку «славою». Тому назву їх так: БАП і ОВА. А тепер послухаємо Леоніда Едуардовича:

— Я 5 березня їхав до Кривого Рогу. На узбіччі окружної дороги побачив КамАЗ і знайомого водія в оточенні людей. Я зупинив свою «Мазду» і підійшов до нього. В цей момент підбіг БАП і почав бити мене, нічого не пояснюючи. За якусь мить я вже лежав на землі, і раптом пролунали постріли. Після чого на мене накинулися люди в масках і зі зброєю. Вони били мене по всіх частинах тіла прикладами, руками, ногами. Керував ними БАП. Хтось вигукнув: «Давай я йому прострелю ногу!»

Побитого Леймана затягнули в кабіну КамАЗу і в супроводі співробітника ВБОЗу привезли до прохідної якогось підприємства.

— Мені було боляче дихати, паморочилася голова, нудило, — згадує жертва свавілля. — Запитав у БАП, за що побили, куди і для чого привезли. Але він лише матюкався.

За дві години Леймана та ще кількох чоловіків заштовхали до УАЗика і привезли у ВБОЗ. Незабаром побитого, слід думати, підозрюваного, почали допитувати. БАП і ОВА дуже воліли дізнатися від пригніченого, що корчився від болю у грудях затриманого: з ким? коли? що вкрав? На скаргу «Ви мені поламали ребра» сильні і мужні, вольові і рішучі відповіли: «Це ще квіточки, ось потрапиш в ізолятор, там з тебе зроблять футбольного м'яча».

— Кинули мене до камери для затриманих, де на холодній підлозі, без світла я провів дві доби, — розповідає колишній кандидат у злочинці.

— Затим була зустріч зі слідчим, очна ставка з водієм КамАЗу, який повністю спростував версію про причетність Леймана до злочину. Здавалося, все, воля, вибач, Леоніде Едуардовичу.

Та ні — 7.03. 2003 його перевозять до ізолятора тимчасового утримання, не надавши елементарної медичної допомоги. Минуло ще вісім днів, доки Лейман постав перед судом. Він і звільнив тяжкохворого з-під варти.

...Судмедекспертиза на волі підтвердила перелом трьох ребер, пошкодження м'яких тканин, синці, «що могли бути отримані, можливо, за обставин і в термін, зазначений тим, хто оглядався і за своїм характером належать до тілесних пошкоджень середнього ступеня важкості».

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

— Гадаю, дії працівників ВБОЗу мають ознаки кримінального злочину, передбаченого трьома статтями Кримінального кодексу, — зі знанням законів коментує ситуацію потерпілий, котрий так і не зрозумів, за що йому Бог влаштував зустріч на великій об'їзній дорозі.

Від Всевишнього Лейман нічого не дізнається. Можливо, столичні начальники із Генпрокуратури та МВС відкриють секрет доблесті та слави своїх підлеглих?

...І все-таки я поважаю працівників ВБОЗу. За мужність і та непохитну готовність захистити слабких від беззаконня. Поважаю та радію від того, що таких у підрозділі більшість. А БАП і ОВА, гадаю, — виняток, що підтверджує правило.

Іван ІЛЛЯШ.
Дніпропетровська область.

Комісар закликає не форсувати події

Вести мову про вступ України до Євросоюзу нині не час — таку думку висловив комісар ЄС з питань розширення Гюнтер Ферхойген, виступаючи на брюссельській конференції «Ширша Європа». «Моя особиста точка зору: нині просто зарано про це говорити. Було б немудрим давати надію, однак було б також немудрим зачиняти для цих країн двері. Наближення до Євросоюзу має бути поступовим, крок за кроком», — заявив він про перспективи України, Білорусі й Молдови.

У форумі взяв участь і Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко. В **інтерв'ю «Німецькій хвилі»** він підкреслив, що Київ може отримати від ЄС статус асоційованого члена, але не слід планувати, коли саме це відбудеться. Анатолій Зленко також припустив, що, окрім запровадження реформ, Україні треба працювати над власним іміджем: сьогодні більшість європейців вважають її напівзруйнованою, зараженою радіацією околицею континенту.

Щодо іншої актуальної останнім часом теми український міністр повідомив: питання про його відставку у зв'язку з пенсійним віком ще не вирішено, але він готовий до будь-якого розвитку подій.

Київ збирається уладнати питання компенсацій до 4 жовтня

Російська сторона пропонує провести 1 липня у Новоросійську, а не в Києві, черговий раунд переговорів з компенсацій родичам жертв авіакатастрофи російського літака Ту-154 над Чорним морем 4 жовтня 2001 року.

Україна намагається вирішити всі питання без судів і бажає надати справедливу гуманітарну допомогу до другої річниці трагедії. Так, минулого тижня Україна та Ізраїль погодили проект тексту двосторонньої міжурядової угоди про врегулювання претензій. Під час спілкування із журналістами у пресклубі МЗС України держсекретар з питань європейської інтеграції і голова міжвідомчої комісії Олександр Чалий заявив, що «залишається єдине питання, яке потребуватиме подальших переговорів, — сума добровільних виплат з боку України родичам загиблих». Це в інтерв'ю «ГУ» підтвердила і посол Ізраїлю в Україні Анна Азарі: «Досягнуто серйозного прогресу з тексту, але названі суми не задовольняють Ізраїль. Тепер ми очікуємо реакцію України на реакцію Ізраїлю». Як повідомила Анна Азарі, у переговорах брали участь представники родин, і саме їм запропонована сума видалася неприйнятною. Про те, яка вона була, пані Азарі, як і Олександр Чалий, казати відмовилася, пославшися на домовленість про нерозголошення цього факту. Однак, як вона заявила, ця сума не є таємницею для росіян (деякі родичі в РФ вважають, що Україна та Ізраїль за їхньою спиною ведуть сепаратні переговори. — **Авт.**): «Українська сторона інформувала російську сторону про переговори в Ізраїлі».

Як повідомив «ГУ» представник Росії на міжурядових переговорах, він не бачить істотного прориву в україно-ізраїльській зустрічі, бо «є лише рамочка для сум». Утім, росіяни і такої рамочки поки що не мають: родичі не згодні з формулюванням про надання їм допомоги з доброї волі. Можливо, у Новосибірську після зустрічі української делегації з більшістю родичів буде затверджено остаточний текст угоди. До речі, російські переговорники ще не бачили українсько-ізраїльського тексту.

Нагадаю, стартова цифра, яку спочатку пропонувала Україна, становила 20 тис. дол. за кожну смерть. Яка вона нині, невідомо. «ГУ» має інформацію, що на 150 тис. дол. росіяни згодні. Якщо це задовольнить й ізраїльтян, то загальна сума компенсацій за 78 смертей становитиме 11 млн. 700 тис. дол. А нинішня загальна сума вимог лише за 17 позовами, які подано фірмою «Атлант» і які розглядає Печерський суд, становить 10,7 млн. дол... Ізраїльські родичі загиблих поки що взагалі до судів не зверталися.

Яна СТАДІЛЬНА.

Тим часом **іспанська газета «Мундо» повідомила**, що сім'ї загиблих іспанських миротворців мають намір подати судовий позов на компанію «Українські середземноморські авіалінії», якій належав літак Як-42, що перевозив вояків і розбився 25 травня в Туреччині. Позов буде подано також на англійську фірму «Чампен Фрібурн», котра, за вказівкою НАТО, підбирала літак. Інтереси позивачів представляє адвокатська контора з міста Сарагоса, де служили більшість загиблих військовослужбовців.

Фото АП.

Плани французького уряду провести у країні пенсійну реформу призвели до повсюдних демонстрацій протесту, що інколи завершувалися сутичками з поліцією. Загалом в акціях узяло участь близько півмільйона осіб. Профспілкові об'єднання, котрі практично одностайно виступили проти реформи, вважають її не вигідною для трудящих. «Ширак збільшує соціальну нерівність» — гласить напис на плакаті.

Шанс для «Руслана»

Міністр оборони ФРН Петер Штрук **повідомив Бі-бі-сі**, що НАТО, ймовірно, вибере український літак «Руслан» як головного перевізника техніки та особового складу сил альянсу на час, доки буде налагоджено серійне виробництво нового європейського військово-транспортного літака. На тендері український Ан-124 конкурує з американським літаком С-17. «Кращі шанси в Антонова, бо він пропонується дешевше», — сказав пан Штрук.

Сумний підсумок

За підрахунками «Ассошіейтед Пресс», щонайменше 3420 цивільних осіб загинуло під час війни в Іраку. 1896 з них — жителі Багдада. В ході розслідування кореспонденти агентства ознайомилися із записами 60 зі 124 іракських шпиталів, до цього числа ввійшли усі найбільші лікарні країни. Водночас АП зазначає, що ці дані фрагментарні, а загальна цифра втрат серед мирного населення, ймовірно, набагато більша.

Під час війни в Перській затоці в 1991 році, за даними іракської сторони, загинуло 2278 мирних жителів.

Промовистий жест для комуністів

Вибори мера, які відбулися в молдовській столиці, показали: авторитет правлячої у Молдові Комуністичної партії не всюди такий високий, як того хотіли б самі комуністи. Під час передвиборної кампанії президент Молдови Володимир Воронін публічно заявляв, що має намір голосувати проти Серафима Урекяну, чинного градоначальника. Державні ЗМІ популярно пояснювали населенню, хто не в змозі, а хто може керувати містом, на якому замикаються висімдесят відсотків фінансових потоків республіки. І де (це раптом виявилося надто важливим!) половина населення — із нацменшин. За голоси російськомовних, котрі забезпечили перемогу комуністам на парламентських виборах 2000 року, розгорілася справжня битва. Компартія закликала їх голосувати за запропонованого Ворожніним Василя Згардана, міністра транспорту і зв'язку. Російські та українські громади розкололися: частина їх відкрито підтримала молдовського президента, частина — висловилася в опозиційній пресі за опального Урекяну. Комуністи доводили, що нинішній мер не інакше, як націоналіст, адже недарма він дозволяв ХДНП (Християнсько-демократичній народній партії) проводити мітинги в центрі міста, на яких сварили Росію й вітали Румунію. Але Молдова — країна маленька, де всі одне одного знають. Зокрема, відомо, що кандидат від комуністів свого часу був наближений до Мірчі Снєгура (котрий, будучи президентом, розв'язав війну на Дністрі).

Одне слово, місто не підтримало висуванця Вороніна й обрало мером Серафима Урекяну. Треба зазначити, що вперше за історію існування суверенної Молдови міжнародні організації не визнали вибори, які тут відбулися, вільними й справедливими. Ще б пак: у передвиборний період до кабінету Урекяну вривався ЗМОП, а урядові газети звинувачували його у злочинах проти міста... Місія спостерігачів ОБСЄ зазначила, що «державні ЗМІ були необ'єктивні та поширювали інформацію, яка вводила в оману виборців».

Світлана ЧАЛА.
Кишинів.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ **Київ**

«Оборонна» делегація

В Україні перебуває делегація Національного інституту оборонних досліджень Агентства з питань самооборони Японії на чолі з генерал-майором Йо Сузукі. У програмі візиту — зустрічі з представниками Міноборони України, слухачами та викладачами Національної академії оборони, відвідання частини ВПС у Миргороді.

Прогрес є

До вересня Київ має виконати всі умови, які висувають йому в рамках вступу України до СОТ. Зокрема, у сфері захисту інтелектуальної власності. Про це йшлося на першому засіданні Координаційної ради з боротьби з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності, яку очолив голова Державного департаменту інтелектуальної власності Микола Паладій. Його учасники відзначили: Україні вдалося досягти істотного прогресу в приборканні піратства. У найближчих планах — раптові перевірки заводів-виробників, а також фірм—розповсюджувачів лазерних дисків.

■ **Вашингтон**

На Марс!

Американська космічна ракета «Спіріт» успішно стартувала з космодрому на мисі Канаверал у Флориді. Вона має доставити на Марс першого з двох роботів, які протягом трьох місяців шукатимуть на планеті сліди води і, можливо, життя.

■ **Сучава**

Правда про голодомор

Генеральне консульство України в Сучаві разом із Сучавським університетом «Штефан чел Маре» та місцевою Буковинською організацією Союзу українців Румунії організувало науково-громадські читання «Голодомор в Україні 1932—1933 рр.». Перед учасниками виступили Генеральний консул України в Сучаві Василь Боєчко, представники українських і румунських наукових кіл. Зокрема, чернівецький учений Олександр Масан розповів, як українська громада тодішньої Буковини допомагала голодуючому населенню України. Доповідач наголосив, що ініціаторами цього виступили депутати парламенту Румунії від українських політичних партій В. Залозецький, Д. Маєр-Михальський, Ю. Сербинюк. Ці та інші політики фактично перші генерували ідею міжнародного визнання факту голодомору 1932—1933 рр. в Україні. А мешканці українського села Негостина Сучавського повіту під час читань узнали про те, що ще у вересні 1933 року в селі вперше відбулася панахида за жертвами голодомору.

Учасникам читань презентовано книгу спогадів очевидиці тих трагічних подій Анастасії Лисивець «Спогади про 1933 р.» **(обкладинка — на знімку)**, перекладену румунською мовою доцентом Сучавського університету «Штефан чел Маре» Аспазією Регуш. Також Генеральне консульство України в Сучаві підготувало перегляд документального фільму «Жнива розпачу», який глибоко вразив присутніх. А разом із місцевою українською православною парафією «Святих Апостолів Петра і Павла» було організовано панахиду в пам'ять жертв голодомору 1932—1933 рр. в Україні.

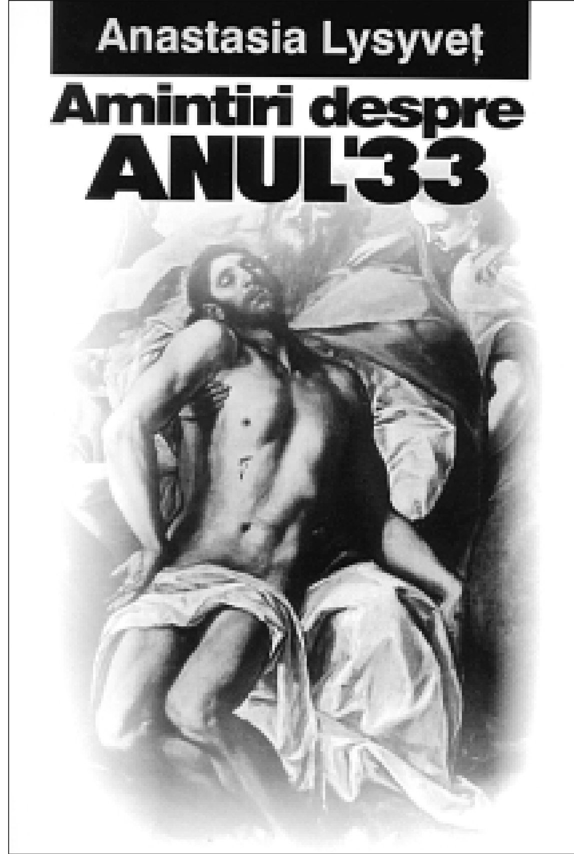
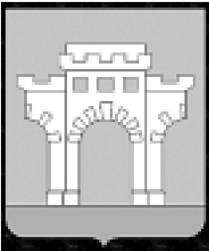

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

РЕГІОН:РІВНЕНЩИНА

Камінь себе не відчуває храмом,

Пожертви. Від тепла душі до цегли

Перлина древнього Корця — Свято-Троїцький монастир. Його щедрою благодійницею була Анна Андро-Олєніна, яка й похована тут.

Голові Корецької районної ради Ганні Беркуті на будь-якій посаді все вдається. Зрештою, тих посад не було так уже й багато: головний зоотехнік, головний економіст, заступник голови, голова колгоспу «Зоря», що у найближчому до Корця селі Гвіздів. Тридцять один рік віддала жінка цьому господарству, дванадцять із них керувала ним.

Люди й досі згадують добрим словом Ганну Григорівну за те, що заасфальтувала вулиці у селі, що впорядкувала і зробила затишними колгоспні гаражі, щоб механізатори не мерзли холодної пори, мали всі умови для ремонту техніки. Це їй належить ідея будівництва у Гвіздові церкви. Вона зуміла згуртувати сільську громаду навколо цієї ідеї, тож тепер люди змагаються подвірно: хто більший внесок зробить на спорудження храму. Та й сама Ганна Григорівна, крім власних коштів, пожертвувала 10 тисяч штук цегли на цю святу справу.

— Багато підсобив у будівництві храму генеральний директор ДЛГО «Житомирліс» Володимир Ткачук, який родом із Гвіздова, — каже Ганна Григорівна.

І тепер, коли її обрали головою районної ради, не минає жінка це село, де пройшла велика частина її трудового життя, допомагає чим може. Якось мені довелося за листом мешканки Гвіздова Тетяни Поліщук побувати там.

— Коли в нас у сім'ї сталася біда — хуліган порізав мого чоловіка Анатолія, першою відгукнулась і допомогла саме Ганна Григорівна, — розповідає Тетяна Іванівна Поліщук. — Хтозна, чи вижив би він, чи змогла б наша сім'я осилити лікування, якби не допомога нашого депутата. Ми їй щиро вдячні за чуйність.

— Болить мені душа за село, — каже Ганна Григорівна. — Невдала цінова політика щодо сільгосппродукції та низка інших причин призвели до того, що багато господарств після реформування ледве животіють. А наші батьки і ми прагнули іншого.

— Я народилась і виросла у селі Мала Совпа цього ж, Корецького району. Мама тяжко працювала на фермі дояркою. Вночі я чула, як вона стогне, бо боліли руки. Тому хотіла їй допомогти, ще дошкільням уміла доїти вручну корів, — каже Ганна Григорівна. — Якщо мамі потрібно було щось попорати вдома, я йшла за неї льон вибирати. Звикла змалечку до сільської праці, тому в п'ятнадцять років вступила до Млинівського сільськогосподарського технікуму. Всі інші студенти проходили практику, а мене директор відпустив додому: мовляв, ти така маленька, що ще свині вуха повідкушують. І не знав директор технікуму, що вдома я ще важче працюватиму, бо в селі ніхто не байдикує.

— Вистачало роботи і після того, як я вже по закінченні технікуму приїхала у Гвіздів головним зоотехніком, — розповідає жінка. — Хоча й дуже хотілося поспати, удосвіта була на фермі, стежила, щоб худоба була доглянута. Дуже старалась у роботі, бо розуміла, що мені доручили важливу ділянку в господарстві. За 31 рік роботи у колгоспі я мала лише п'ять відпусток, за решту брала компенсацію, щоб мати за що одягнутись та будуватись. Іноді й хліба не було за що купити. Всього довелось пережити на віку. Тому, коли звертаються люди по допомогу, намагаюся вислухати, допомогти в міру можливостей.

Нині Ганна Беркута — голова Корецької районної ради, разом з депутатським корпусом розв'язує проблеми району. Пригадую, як за дзвінком виборців побувала у центральній районній лікарні, де було холодно, і як цю проблему розв'язали. Усі знають її як вимогливого керівника.

— Загалом я і раніше, і зараз раджусь з людьми, бо в такий спосіб можна знайти раціональне зерно, — каже голова районної ради. — Коли була головою господарства, новий рік починала із загальних зборів, на яких звітувала перед людьми, слухала їхні поради про те, що треба зробити і в господарстві, і в селі, аби людям працювалось легше та жилося краще. Все це записувала, а потім старалася ті пунктики виконувати. Ось і тепер рада з того, що нам вдалося у День захисту дітей влаштувати справжнє свято. Турбота про дітей була головною у моїй програмі. Рада з того, що вдалося вшанувати й заохотити юні таланти, на які багатий наш Корецький район, відвідати вдома з подарунками дітей-інвалідів, наділити їх увагою й теплом. Ще так багато хочеться зробити.

На знімку: голова Корецької районної ради Ганна Беркута.

ФОТОФАКТ

Подружжя Микола та Афанасія Булики із села Суськ, що в Костопільському районі, знайшло в лісі маленьке закривавлене поранене оленятко. Підібрали його, занесли до свого обійстя, запросили ветлікаря, щоб оглянув звірятко, допоміг.

Оленя швидко одужало. Нині тішить і господарів, і перехожих своїми витівками — таке кумедне. Росте-виростає. Назвали його Таракушею, і воно, почувши своє прізвисько, поспішає на клич. Геть зовсім ручне.

Фото Миколи КОЛОДЯЖНОГО.

Без шаблону, на заздрість багатьом

Селищу Острожець виповнюється 375 років

ГЛИБИНКА

Укотре ловлю себе на думці, що кожне село має свій шарм і свої проблеми. Ось і селище Острожець, що в Млинівському районі, яке свого часу мало статус районного центру і якому 29 червня виповнюється 375 років, не вкладається в рамки якогось шаблону. Воно привабливе для солідних інвесторів, таких, як, скажімо, агрофірма «КамАЗ-Агро», яке взяло в оренду паї і успішно господарює, даючи роботу сотням людей. Тут широко розвинута соціальна інфраструктура, в якій залучено чимало людей. Дехто з мешканців селища їздить на роботу до Луцька, за півтора десятка кілометрів. У селищі тридцять шість осіб займаються підприємницькою діяльністю. А тому, на відміну від інших сіл, тут нема проблеми безробіття. А схожість Острожця з іншими селами хіба тільки в тому, що тут люди теж тяжко трудяться на землі. Доглянуті городи — свідчення того. Та й сам острожецький селищний голова ***Олег ПАРХОМЕЙ****, вчитель за спеціальністю, має до двох гектарів землі, яка тут родюча.*

— Вирощую картоплю, цукрові буряки, — розповідає він. — Обробляю гектари технікою. Застосовую гербіциди, щоб дружина з донькою не гнули спини, виполюючи бур'яни. Зрештою, це в деякій мірі спонукало мене до створення комунального підприємства. Адже землю мої односельчани люблять, та не в кожного є власний кінь чи трактор, щоб обробити сотки. Хоча за останні роки почали їх прикуповувати. Для інвалідів війни та учасників бойових дій запровадили 50-відсоткову знижку на тарифи.

Селищний голова назвав ще й інші причини для створення комунального підприємства:

— У містах є спеціальна служба, яка займається прибиранням вулиць населених пунктів. А село ніби й не потрібно прибирати, впорядковувати, бо коштів на це в бюджеті не передбачено. Ось я й подумав: а чому б ці функції не перекласти на комунальне підприємство? Ви самі бачите, що порядок на вулицях ще далекий від ідеалу. А було ще гірше. Коли мене обрали на цю посаду, у селищі нарахував 68 стихійних сміттєзвалищ, куди роками звозили різний непотріб (я народився і виріс в Острожці, а тому знаю всі його закутки). Тепер і в цьому з допомогою наших сільських комунальників навели лад. Люди замовляють причіп, ми його залишаємо на вулиці, в нього зносять сміття, а потім вивозимо його. До того ж ця послуга безплатна. А затрати на пальне для техніки (а КП має три трактори, причепи, необхідний причіпний сільгоспінвентар) комунальникам покриваємо за рахунок коштів, одержаних від самооподаткування. Сходка громади селища вирішила, що він становитиме на рік по гривні з особи.

В Острожці була проблема з водопостачанням. У селі вісім свердловин, і всі — у різних господарів. Тому окремі вулиці мали перебої з водопостачанням, а коли збанкрутував місцевий консервний завод, автоматично виникла проблема із функціонуванням свердловини, яка йому належала і яка живила певну кількість вулиць.

— Я провів переговори з власниками свердловин про передачу їх у власність територіальної громади, — продовжує острожецький селищний голова. — Отож ми змогли б вирішити дві проблеми: надійного водопостачання і єдиних тарифів за використану воду, які досі були неоднакові в різних куточках селища. Поки що нам вдалося прийняти три свердловини, на черзі — ще дві. Відповідно всі клопоти з утримання та ремонту водогонів знову-таки взяло на себе комунальне підприємство...

На балансі селищної ради дитячий садок, бібліотека (до речі, у селі їх дві: одна в підпорядкуванні відділу культури, друга — сільська, яка фінансується з місцевого бюджету), спортивний клуб тощо. Ремонт у них теж проводить будівельна бригада КП, — каже Олег Пархомей. — Віднедавна вона почала виготовляти ще й тротуарну плитку, яку реалізовуватиме населенню і розраховує на прибутки.

Комунальне підприємство має і свою перукарню — досі люди стриглись на дому. Перукар пройшов навчання через центр зайнятості, тепер там навчається закрійниця, бо плануємо, щоб комунальне підприємство мало ще й ательє з пошиття одягу.

Звичайно, про високі прибутки комунальників говорити поки що передчасно. Воно створене не так давно, пік на послуги припадає саме на теплі пори року, коли потрібно обробляти городи. А загалом у КП працевлаштовано 19 осіб, з них сім — за рахунок дотаційних робочих місць, тобто зекономлені на заробітній платі кошти можна пускати на розвиток підприємства, що й робимо. Хочемо купити нову техніку, — розповідає селищний голова. — А в намітках — перекласти на плечі комунальників рибне господарство. Для цього хочемо передати їм два ставки загальною площею 72 гектари.

поки його не зведемо ми

ЕКОНОМІКА

На ласий шматок знайшли господаря

Хоча ВАТ «Рівнеазот» й переживає нині не кращі часи (застаріле обладнання, борги та низка інших обставин не дають розправити крила), воно все одно привабливе для інвесторів.

Є два способи одержати можливість впливати на діяльність «Рівнеазоту». Перший: придбати 53,86 відсотка акцій, які належать державі, вкласти кошти на розвиток заводу і господарювати так, щоб усі затрати окупилися. Другий: чекати, щоб «Рівнеазот» оголосили банкрутом, а потім домагатися для себе ролі санатора.

Звичайно, в першому разі виграє держава, яка за проданий пакет акцій одержує можливість поповнити свій бюджет, а також колектив, бо тому, хто заплатить за пакет акцій та зробить інвестиції, буде невигідно, щоб усі ці кошти канули, наче вода у пісок. Свого часу держава через Фонд держмайна оголосила тендер на продаж свого пакета акцій. Його виграло акціонерне товариство закритого типу «Украгрохімпромхолдинг» (насправді, це російська компанія, і українського у ній хіба що київська юридична адреса та ще префікс «укр» у назві, хоча, зрештою, для долі «Рівнеазоту» істотного значення це не має, бо пускати на вітер гроші, мабуть, ніхто не буде). Згадане товариство за пакет акцій у 53,86 відсотка мало сплатити 25 мільйонів американських доларів та інвестувати на розвиток виробництва 62 мільйони доларів. Але невдовзі Фонду держмайна довелося розірвати договір з «Украгрохімпромхолдингом», бо той не виконав умов, передбачених у ньому, — не сплатив обіцяних коштів. А ще залишив по собі 11 мільйонів гривень боргів за використану підприємством електроенергію, оскільки виступав гарантом ВАТ «Рівнеазот». То чому відмовилося від своїх намірів АТЗТ «Украгрохімпромхолдинг»? Про це можна лише здогадуватися. Та чи й відмовилося?

Непроплата за контрольний пакет акцій та за електроенергію призвела до зупинки ВАТ «Рівнеазот», після чого Кабінет Міністрів передав право управління державною часткою Рівненській обласній держадміністрації. Тим часом до цього клубка проблем додається й інша: господарський суд Тернопільської області за позовом дочірнього підприємства «Правекс-Енергія», якому «Рівнеазот» заборгував за електроенергію, постановою від 31 липня 2001 року визнає підприємство банкрутом. Це мало б непоправні наслідки для заводу й колективу і, звичайно, для держави. Тому Рівненська облдержадміністрація та Фонд держмайна України оскаржили це рішення у Львівському апеляційному суді, який постановою від 8 лютого 2002 року скасував ухвалу про банкрутство і направив цю справу на повторний розгляд до Тернопільського господарського суду. Новим рішенням від 15 квітня 2002 року суд призупинив справу про банкрутство ВАТ «Рівнеазот». Вищий господарський суд України постановою від 24 квітня 2002 року вирішив касаційну скаргу «Правекс-Енергії» залишити без задоволення, а ухвалу господарського суду Тернопільської області від 15.04.2002 р. — без змін.

До слова, коли «Рівнеазот» оголосили банкрутом, акціонерне товариство закритого типу «Укагрохімпромхолдинг» у листі тодішньому голові Фонду держмайна А. Бондарю та голові спостережної ради ВАТ «Рівнеазот» А. Юхименку (вих. № 080 від 25.06.2002р., вх. № ФДМУ 1330/9698) заявило про свою готовність виступити «інвестором» у процедурі санації заводу, тобто таки не відмовилося від своїх намірів стосовно згаданого підприємства.

Цілком імовірно, що банкрутства ВАТ «Рівнеазот» чекають й інші компанії. Адже одна справа — виграти тендер з продажу державної частки акцій цього підприємства, який знову готує Фонд держмайна України, інша — стати фактичним його власником, перебравши на себе функції санатора, тобто не заплативши державі жодної копійки.

Ось чому час від часу у місцевій пресі розігрується карта відкритого акціонерного товариства «Рівнеазот», створюється негативний імідж підприємства, щоб віднадити потенційних покупців державного пакета акцій. Щоправда, якщо у цьому разі деякі приватні видання перекладали всі гріхи за тяжкий стан на заводі на державну адміністрацію, котра управляла державною часткою майна на «Рівнеазоті», то тепер вони позбулися «хлопчика для побиття». Адже розпорядженням Президента України та відповідними документами уряду це право вже перекладено на Фонд держмайна України. А він, треба сподіватися, зуміє розпорядитися ним на благо держави, віднадивши «кидайл» і чесно провівши новий тендер з продажу контрольного пакета акцій ВАТ «Рівнеазот». За цієї умови не буде жодних спекуляцій навколо цього заводу.

ЮВІЛЕЇ

Диригент Василь Гайдайчук : приїхав до Смиги лише з посудом і нотами

Про цей епізод з гастролей Болгарією зразкового дитячого духового оркестру «Смига» з однойменного селища, що в Дубнівському районі, розповів голова Дубнівської районної ради Василь Мамчур:

— Тоді оркестром опікувався Смизький деревообробний комбінат, який я свого часу очолював. Отож разом з юними музикантами виїхав до болгарського містечка Білоградчик. Діти грали так майстерно, що майже всі жителі зійшлися на центральний майдан. А наступного дня в магазинах не було хліба. «І ми хотіли послухати таку чудову музику!» — виправдовувались пекарі.

Виступи цього самобутнього й унікального дитячого колективу збирали чималі гурти і в столиці, і в зарубіжних країнах. Без «Смиги» не обходиться жодне торжество в Рівному, Дубно, в області. Начальник управління культури Рівненської облдержадміністрації Ярослав Мельник сказав:

— В Україні ледве набереться з десяток таких колективів, як зразковий дитячий духовий оркестр «Смига». На мою думку, тут склалися всі умови для того, щоб на його базі створити школу духової музики. І я дуже прошу, щоб керівники району, а також ті, від кого залежить реалізація цього задуму, виявили розуміння і підтримали цю ідею. Ми теж усіляко цьому сприятимемо і допомагатимемо.

Річ у тому, що, на відміну від, скажімо, такого оркестру із села Любомирки Рівненського району, який добирає собі музикантів із учнів місцевої музичної школи, у «Смизі» Василь Гайдайчук разом з дружиною і помічником Галиною самі плекають юні обдарування. Тобто вчать гри на музичних інструментах, бо музичної школи, на жаль, у селищі немає. Пані Галина опікується початківцями — сопілкарями, а навчання решти взяв на себе пан Василь. Батьки юних музикантів дуже задоволені, що їхні діти так змістовно проводять вільний час. І при цьому за навчання дітей нічого не треба платити. Щоправда, не всім це було б по кишені: після того, як збанкрутував Смизький ДОК (а немало сімей заробляли свій бюджет на цьому комбінаті), який багато років фінансово підтримував ще й дитячий оркестр, чимало з них залишилися без роботи.

— У нашого Василя Даниловича багато терпіння. А ще він — дуже добра людина. Тому ми його дуже любимо і поважаємо, із задоволенням ходимо на репетиції, виступаємо в оркестрі, — в один голос заявляють юні флейтистки Оксана Бадаліс і Наталя Петрук. Це тепер, коли оркестр відбувся, коли чуєш, як віртуозно юні музиканти виконують твори, які не часто є у репертуарі дорослих оркестрів (а це уривок з опери Оффенбаха «Орфей», Мусоргського «Богатирські ворота», Чайковського «Іспанський танець», увертюра до опери Россіні «Регіна», гопак з балету Хачатуряна «Гаяне» та інші), не хочеться думати про ті терни та труднощі, через які пройшов цей колектив за роки свого становлення.

— Я приїхав до Смиги після училища лише з посудом і нотами, — згадує Василь Гайдайчук. — Нікого не знав. Спочатку до оркестру залучив дванадцятьох дітей.

З роками оркестр став таким, яким ми бачимо його сьогодні. І багато людей доклали до цього праці. Крім керівників згаданого ДОКу, проблемами дитячого колективу переймався і колишній голова Дубнівської райдержадміністрації Аркадій Ревенко, який узяв його під своє «крило». Новий керівник району Валерій Богуцький продовжує справу свого попередника. Щороку з районного бюджету на утримання оркестру виділяють 50 тисяч гривень. Залучають і спонсорські кошти.

— У мене таке враження, що у Смизі батьки лягають спати з нотами під подушками, — пожартував найближчий сусід смижан директор Мирогощанського радгоспу-технікуму, депутат Рівненської обласної ради Станіслав Маніковський. — А якщо серйозно, то у Смизі, на мою думку, два унікальні явища: діти та керівник оркестру Василь Гайдайчук.

Справді, саме завдяки подружжю Гайдайчуків це невеличке селище із трохи більш як тритисячним населенням перетворилося на центр духової музики. Про Смигу знають в Україні саме за його оркестром. До нього залучено більш як 145 дітей, а загалом за тридцять років існування через нього пройшли 328 випускників.

На знімку: щастям світиться обличчя незмінного керівника оркестру заслуженого працівника культури України, відмінника освіти Василя Гайдайчука.

ЛІТЕРАТУРА

За Нобельською шикуйсь!

Обласна організація Національної спілки письменників України разом із Зарічненськими районною радою і райдержадміністрацією започаткувала щорічну Нобельську премію за кращу гумористичну збірку. Гра слів — «нобелівська» і «нобельська», а боротися за премію, як сказав керівник обласної організації НСПУ Степан Бабій, виявили бажання гумористи не лише Рівненщини, а й інших куточків України.

Ідея так назвати конкурс гумористів належить столичному літературознавцеві і критику Григорієві Штоню. Підсумки підбиватимуть у прекрасному поліському селі Нобель в останні серпневі та перші вересневі дні — на межі літа й осені. У цю пору тут не відведеш очей від краєвидів.

Організатори сподіваються, що на гуморину збереться чимало людей, бо на Поліссі завжди любили гумор, гостре слівце.

Олександра ЮРКОВА.

УМІЄМО!

Сім рядочків огірочків...

— Нарешті жителі сіл Більська Воля та Кідри знайшли спосіб пристойно заробляти, а відтак уже не виживати, а гідно жити, — розповідає голова Володимирецької районної ради Петро Мартинюк. — Щоправда, ті заробітки даються важкою працею. Цією копіткою, але прибутковою справою займаються переважно багатодітні родини, де не бракує робочих рук.

Петро Степанович мав на увазі те, що мешканці згаданих сіл упродовж останніх трьох років активно долучилися до вирощування овочів у теплицях — переважно огірків, а помідори та інші овочі — це вже для власного вжитку. І відвели під парники чимало соток своїх городів. У Більській Волі з населенням 2,7 тисячі чоловік під 300 теплицями близько 16 гектарів, у Кідрах, де мешкає більше 2 тисяч душ, — під 250 теплицями 12,5 гектара. І добре напрактикувались у цій новій для поліських сіл справі: з кожної сотки за сезон знімають від 500 до 800 кілограмів екологічно чистих, вирощених на природних добривах огірків.

Помиляється той, хто вважає поліщуків непідприємливими. Вони добре порахували, який приварок до сімейного бюджету (а в селах на Поліссі високий рівень безробіття, тож і «доходи» відповідні) можуть дати картопляна й огіркова сотки. Тим часом біля обох треба гнути спину. Тож, узявши в руки олівець, селяни підрахували, що коли вже докладати працю, то мати з того зиск. І мають, бо дедалі більше людей долучається до роботи в теплицях. Ось і тепер, коли бракує вітамінів і в містах великий попит на огірки та зелень, сім'я в середньому щодня продає від 20 до 30 кілограмів огірків по ціні до 4 гривень за кіло.

Перші теплиці з'явились у мешканця Більської Волі Степана Черевача. Під ними — двадцять соток. Їх він доглядав з дружиною, п'ятьма дітьми і сестрою.

Так само всією великою сім'єю вирощував тепличні огірки і його односелець Яків Ковтунник. Щоправда, майже всі діти з плином часу розлетілися по своїх гніздах, тож тепер тепличний клопіт на главі сім'ї, його дружини Катерини Андріївни та дочці Валентині. Але цікаво, що діти прихопили із собою досвід, а також бажання і самим зайнятися цією справою. Так, сини Якова Семеновича Степан разом з вісьмома дітьми, Анатолій із сімома, доньки Ольга і Галина, в яких троє і шестеро дітей, пораються тепер вже у власних теплицях. Тобто в огірковому бізнесі зайнята вся династія Ковтунників.

Найголовнішим він став у двох згаданих селах. Ще одним годувальником залишається ліс. Поліщуки непогано заробляють на грибах і ягодах. Але все це — тяжка праця, тож навіть діти тут знають ціну зароблений потом і мозолями копійці.

ЗНАЙ НАШИХ!

Журналістці від жінок, медиків і лісників

Почесну грамоту та нагрудний знак Рівненської обласної ради за всебічне висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування та з нагоди Дня журналіста вручено власному кореспондентові «Голосу України» у Рівненській області Олександрі ЮРКОВІЙ. Нашу колегу також визнано переможцем у конкурсі на краще висвітлення жіночої тематики, оголошеному Спілкою жінок Рівненщини та обласною організацією Всеукраїнського політичного об'єднання «Жінки за майбутнє». Почесними грамотами відзначили роботу власкора управління охорони здоров'я Рівненської облдержадміністрації та державне лісогосподарське об'єднання «Рівнеліс».

Сторінки «Регіону» підготувала власний кореспондент «Голосу України» в Рівненській області Олександра ЮРКОВА.
Телефон у Рівному (0362) 62-10-90.

СУСПІЛЬСТВО

І став проти нього Олег

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ НАЩАДКІВ

Овруч. Перша згадка в літописі про це місто датується 977 роком. Про тисячолітню давнину нагадують могила князя Олега та Святовасилівський храм.

Пішов брат на брата

Згадаймо, як про ті давні часи оповідається в «Повісті минулих літ».

972 року, уклавши перед тим мир із греками, плив князь Святослав через дніпровські пороги. Напали на нього печеніги, вбили, зробили чашу із черепа. В Києві став князювати Ярополк, син Святослава. Воєводою в нього був Свенельд. Року 975 син Свенельда на ім'я Лют вийшов із Києва на полювання і погнався за звіром у лісі. Побачив його Ярополків брат Олег, якого Святослав 970 року «посадив у древлян», тобто в нинішньому Овручі, і спитав, хто це. Сказали йому, що то Свенельдич. Напавши, убив його Олег, бо сам полював у тому лісі. З того, як пише автор «Повісті...», й почалася ненависть між братами. Свенельд завжди підмовляв Ярополка піти на брата, бо хотів помститися за свого сина.

Улітку 977-го пішов Ярополк на древлянську землю: «І став проти нього Олег, — пише автор «Повісті минулих літ», — і виступили полками обидва. Почалася між братами битва, і переміг Ярополк Олега. Олег же зі своїми воїнами побіг у місто, назва якому Вручий, а через глибокий рів до міських воріт був перекинутий міст, і люди, стовпившись на ньому, спихали один одного вниз. І Олега штовхнули із мосту в яму. Багато людей попадало туди з конями, і давили коні людей.

Ярополк з мечем вступив у місто Олегове і взяв владу там, і послав шукати свого брата. Довго шукали Олега, проте ніяк не могли знайти. Та ось якийсь древлянин сказав:

— Я бачив, як учора зіпхнули його з мосту.

Ярополк послав туди людей, і витягували трупи з ранку до обіду. А під трупами знайшли Олега. Винесли і поклали його на килимі. Припав до нього Ярополк, плакав над ним і сказав Свенельду:

—Дивися, ти цього хотів!

Поховали Олега в полі біля міста Вручого».

Тепер на тому місці пам'ятник із чорного граніту.

Кінець епохи Перуна

Що було далі? Ще один син Святослава, Володимир, котрий був князем у Новгороді, як почув, що Ярополк убив брата, то злякався і втік за море. Влітку 980-го повернувся він з варягами і передав посадникам Ярополковим:

— Ідіть до брата мого і скажіть йому: «Володимир іде, готуйся битися з ним».

Зібрав він багато воїнів — варягів, слов'ян, чуді і кривичів і рушив на Київ. Ярополк, злякавшись, вирішив укласти мир із братом. Пішов до Володимира, але, «коли ступив у двері, два варяги підняли його мечами під пазуху».

Як почав Володимир князювати у Києві, то поставив дерев'яних богів на горі за теремним двором — бога блискавок і грому Перуна, Хорса — великого бога, Волоса — охоронника худоби й покровителя торгівлі, Даждьбога і Стрибога, які тримали у своїх руках небо і вітер, а коло них Симаргла і Мокошу. «На тій же горі, — як свідчить літопис, — було капище. І там палили вогонь, і приносили туди жертви, називаючи дерев'яних ідолів богами. І приводили до цих богів синів і дочок».

Та ось настав 988 рік. Пішов Володимир на грецьке місто Корсунь, взяв його і передав візантійським імператорам: «Оце я взяв ваше славне місто. Чув я, що маєте сестру на виданні. Якщо не віддасте за мене заміж, то зроблю вашій столиці те саме, що і цьому місту зробив». Відповіли йому, що не личить християнок видавати за язичників, якщо охреститься, то і сестру візьме, і одновірцем буде. Володимир охрестився, взяв шлюбний обряд з Анною.

«Коли ж він прийшов у Київ, — продовжує автор «Повісті...», — то звелів повалити ідолів — одних порубати, а інших спалити. Перуна ж наказав прив'язати коневі до хвоста і волочити його з гори крутим Боричевим узвозом до річки Почайни. І поставив дванадцять дружинників, щоб вони били Перуна палками».

Володимир звелів будувати церкви і ставити їх на тих місцях, де колись стояли дерев'яні кумири. «І в інших городах почали ставити церкви і приводити людей на хрещення», — зазначає літописець.

У Вручий (нинішній Овруч) князь Володимир прибув 997 року — через 20 літ після загибелі брата. На честь цих відвідин жителі міста заклали підвалини дерев'яної церкви.

Про всі ті зміни в «Повісті...» сказано: «Збулось на Русі пророцтво: «Древнє й ветхе минуло, тепер настає все нове».

У древній древлянській столиці

Що відомо про Овруч історикам? Уже в X столітті місто під назвою Вручий було значною фортецею з високими валами та ровом, через який перекидали міст. Залишки тих укріплень збереглися до наших днів. Після того, як 946 року Ольга спалила Іскоростень, Вручий став центром древлянської землі. Тут були добре розвинені ремесла. А особливо виготовлення прясел, які збували не тільки в Русі, а й у Польщу та інші країни.

Саме на період розквіту Овруча і припадає спорудження храму на місці дерев'яної церкви, що простояла століття. Було то за часів Рюрика Ростиславовича, правнука Володимира.

Архієпископ Овруцький і Коростенський Віссаріон розповідає:

— Споруда була увінчана п'ятьма вишуканими куполами з десятигранними главами, на яких сяяли хрести. Не тільки куполи і глави, але, мабуть, і весь дах храму був позолочений, тому він і називався «золотоверхим». Всередині храм був багато прикрашений фресками. І за архітектурою, і за живописом храм являв собою високий зразок церковного зодчества того часу, сучасники по праву вважали його однією з найкрасивіших і найвеличніших споруд.

Подальша історія Святовасилівського храму така сама, як і Овруча: набіги ворогів, війни, руїни...

Архієпископ Віссаріон продовжує свою розповідь:

— Двічі, у 1240 і 1299 роках, золотоверхий храм грабували й розорювали татари. Але благочестиві овручани знову відбудовували, бо глибоко шанували його як національну святиню, як дорогу для них пам'ять про предків і гордість за них. 1321 року древлян спіткало нове випробування — нашестя литовського князя Гедиміна. Відтоді й до нашого часу храм уже не поставав у колишньому своєму блиску й величі. Не маючи сил і коштів на відновлення святині через крайню бідність після погромів, благочестиві овручани побудували всередині стін дерев'яну церкву. На велике їх горе, вона незабаром згоріла. Тоді вони побудували на її місці нову, теж дерев'яну. Та невдовзі настав час унії, тож саме через це під час одного з набігів її зруйнували козаки. Овручани знову будують нову дерев'яну церкву, яка простояла до 1784 року. Тоді її довелося запечатати, а потім розібрати й перенести на нове місце, безпечніше, бо склепіння й куполи древнього храму, які над нею нависали, стали ненадійними.

І справді, в одній з енциклопедій зазначено, що 1848 року під час роботи над охороною пам'ятки завалилися склепіння й бані. А у «Великій історії України» стверджується, що «в 1908 році на румовищах овруцької церкви збудував архітектор Щусев нову, що, подібно як Успенська церква у Володимирі-Волинському, мала відтворювати її первісні форми з княжих часів».

А що дійшло до нас із сивої давнини?

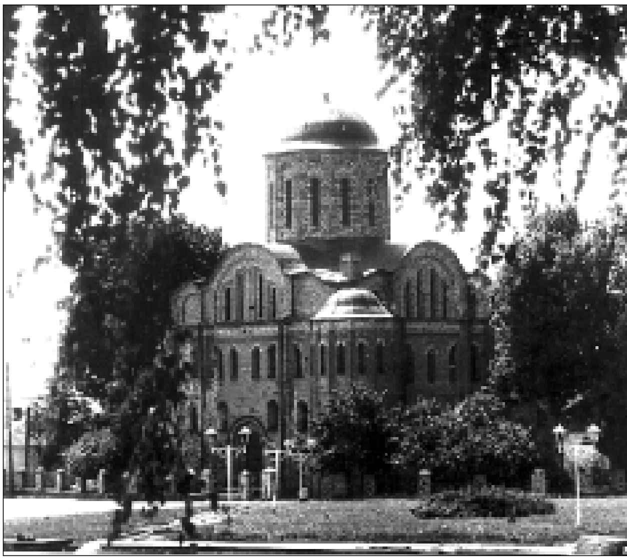
— Від давнього Золотоверхого храму вціліла східна стіна у вигляді трьох напівкол і частина північної стіни з аркою перед входом в олтар, а також усередині деякі фрески. У зв'язку з великим історичним, археологічним, художнім і релігійним значенням споруди Священний Синод у грудні 1906 року утвердив відновити древній храм у первісному вигляді, що й завершилося урочистим освяченням 3 вересня 1911 року, — розповів архієпископ.

Для Овруча то була справді епохальна подія. Адже Микола II пожертвував 10 тисяч рублів на іконостас, один з найкращих і найдорожчий на той час, затим сам прибув на освячення. Запис про те в церковному архіві гласить: «...якою ж буває радість народу, коли він своїми очима бачить поміж себе Государя свого, який залишив свої столиці й палаци й поспішив у глухий куточок для поклоніння православній древній святині...»

Потім знову подули вітри змін... Було ліквідовано жіночий монастир, заснований при храмі після його відбудови. **Що тільки не розміщалося в тих приміщеннях потім! Військова частина, дитбудинок, а з 1959 року, коли монастир закрили знову, — дитяча лікарня, ПТУ. Чернече життя при древній святині відновилося 1989 року.**

Храм реставрували, його куполи вкрили міддю. А 4 грудня 1997 року відбулося освячення пам'ятного знака, встановленого перед ним. На ньому викарбувано, що «цей святий Хрест споруджено в пам'ять святкування 1000-ліття Святовасилівського храму, заснованого князем Володимиром, який заповідав берегти віру православну».

Нагадаємо тільки, що Василь — то ім'я, що його взяв князь Володимир після хрещення.

Виріс на узвишші собор

Телевізійники, які в'їжджають в Овруч, завжди в захваті зупиняються перед мостом через річку, щоб зняти чудову панораму. Уміли ж у давнину вибирати місця для спорудження церков! Праворуч на узвишші — Святовасилівський храм, ліворуч — Спасо-Преображенський собор.

Він зведений 1678 року і був архітектурною окрасою міста. 1831 року здобув статус собору, тобто старшого серед інших храмів, де проходять соборні молитви, урочистості. Але 1937 рік не пощадив його: собор було зруйновано. 1990 року районна рада дала дозвіл на відродження історичної пам'ятки.

— Старий фундамент живив будову своєю історичною силою, і ми звертаємося до овручан з великою подякою за їхню молитовну та матеріальну допомогу. Тут були і лепти вдовиць, і фінансування заможних людей не тільки з Овруча. І за десять літ у небесну вись злетіли п'ять куполів із величною дзвіницею, — розповідає архієпископ Віссаріон.

Рік тому відбулося освячення, яке очолив митрополит Київський і всієї України, предстоятель УПЦ Володимир. І були подарунки храму, зокрема від імені Президента України — ікона, намальована монахом монастиря на святій горі Афон у Греції.

* * *

Звичайно, в «Повісті минулих літ» вибір князем Володимиром християнства подається міфологізовано. Літописець твердить, що посланці Русі і князь відкинули іслам через те, що він не дозволяв вживати спиртне. А християнство з Візантії обрали нібито тому, що припали до вподоби розкішні релігійні обряди. Усе було складніше, варто згадати, що іще до цього була хрещена Ольга. Вибір релігії був тоді шляхом політичного розвитку. Це трохи нагадує наше сьогодення, коли ми сперечаємося, куди йти — на Схід, тобто з Росією, чи на Захід, «у Європу». Тільки тепер у центрі уваги вже не релігія. Володимир, кажучи по-сучасному, зробив європейський вибір. А йому, як тепер Україні, висунули певні вимоги, після виконання яких сприйматимуть як рівного.

А йти на зміни змусили тогочасні реалії. Хоч би які великі були території, що їх підкорив його батько і він сам, вплив на них був незначний. Навіть збирати данину можна було тільки грубою силою. Без сильної дружини князю нічого б і не дісталося. Зрештою, Ярополк убив в Овручі Олега теж, найпевніше, в суперечці, кому де данину збирати. Зовсім інше бачив Володимир на християнському Заході, де вже сильною була влада монарха, а християнство стало ідеологічним її фундаментом. Володимир зрозумів, що величні храми краще допомагають утримувати цілісність володінь, підтверджувати право на владу, ніж дерев'яні ідоли. Русь зробила тоді європейський вибір.

А потім, упродовж тисячоліття, були часи, коли храми руйнували. Але вони знову піднімалися з румовищ.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На знімках: Святовасилівський храм; Спасо-Преображенський собор.

Фото Михайла П'ЄХА.

Відроджено заново

*Формування правосвідомості особистості в нашому суспільстві відбувається в результаті цілеспрямованої політики держави — через засвоєння правових знань, виховання поваги до права та закону, соціально-правової активності населення. Особливу роль у цьому приділяють кадрам, котрі, як відомо, вирішують усе. Майже десять років тому в Київському національному економічному університеті було започатковано спеціальність правознавства, а потім створено юридичний факультет. Чим живе факультет сьогодні, яких спеціалістів готує, що хвилює його викладачів і студентів — інтерв'ю з деканом юридичного факультету доктором юридичних наук, членом-кореспондентом НАН України, професором **Віталієм Федоровичем ОПРИШКОМ.***

— Віталіє Федоровичу, з якою метою було створено юридичний факультет?

— У Київському національному економічному університеті юридичний факультет було відроджено, адже він існував у 20—30-ті роки минулого століття, коли в більшості вузів України таких факультетів не було. Основна мета його створення — забезпечення економічної сфери нашої держави висококваліфікованими юристами господарсько-правової спеціалізації. Адже аналіз навчальних планів юридичних факультетів інших вузів України свідчить, що вони не дають можливості студентам не тільки глибоко та різнобічно, а хоча б поверхнево засвоїти основи економіки. А сьогодні це одна з основних вимог до юристів. Співвідношення правових та економічних курсів на нашому факультеті становить вісімдесят до двадцяти. Саме в цьому полягає особливість підготовки спеціалістів на юридичному факультеті нашого вузу.

— Коли було відкрито факультет?

— З 1996 року ми розпочали підготовку правознавців на факультеті міжнародної економіки та права. Та згодом ученою радою університету було вирішено відокремити юридичний факультет. Спочатку набрали лише дві групи юристів — 50 осіб, а цього року на перший курс зараховано вже 226 абітурієнтів. Слід зазначити, що значну допомогу в створенні факультету було надано Європейським союзом у рамках реалізації проекту ТЕМПУС/ТАСІС.

— Які результати здійснення проекту Європейської комісії в КНЕУ?

— Головним результатом стало створення нашого факультету. Також під час здійснення проекту нашими викладачами написано та видано перший в Україні підручник «Право Європейського союзу», вдосконалено навчальні плани та програми з метою забезпечення підготовки висококваліфікованих юристів господарсько-правової спеціалізації, залучено до роботи у нас викладачів вузів-партнерів, надано допомогу в забезпеченні факультету оргтехнікою та навчальною літературою. 22 наших викладачі пройшли наукові стажування у вузах-партнерах, а 17 кращим студентам було надано можливість навчатися за кордоном.

— Скільки кафедр працює на факультеті?

— На сьогодні їх три — правового регулювання економіки, державно-правових дисциплін та правознавства, де працюють висококваліфіковані фахівці з різних галузей права. Кафедри мають добру матеріально-технічну базу, що дає змогу на найвищому рівні готуватися до лекційних та семінарських занять, писати наукові роботи тощо.

— А який викладацький склад на юридичному в КНЕУ?

— На факультеті працює близько 70 викладачів, більш як 20 з них є кандидатами наук, мають звання доцентів. Нині готують чотири докторські дисертації, більш як 20 кандидатських робіт. Викладачами з більшості навчальних дисциплін підготовлено підручники та посібники, якими користуються в юридичних вузах і на факультетах вищих навчальних закладів України, вони отримали високу оцінку правничої громадськості. Сьогодні колектив юридичного факультету особливу увагу приділяє творчому поєднанню історико-правових правничих традицій минулого з проблемами сучасного правознавства.

— Яка наукова, виховна та дослідницька робота проводиться на факультеті?

— Уже майже чотири роки випускаємо збірник наукових праць «Правове регулювання економіки», вийшло 17 номерів факультетської газети «Правознавець», в якій студенти та викладачі висвітлюють найактуальніші питання діяльності факультету, вносять свої пропозиції щодо запровадження нових форм та методів навчання, проводять різні конкурси, вікторини для визначення найерудованіших студентів факультету і т. ін. Уже майже вісім місяців успішно діє юридична клініка, створена спільними зусиллями викладацького складу факультету та редакції газети «Голос України». Основною метою її заснування було надання безплатної юридичної допомоги малозабезпеченим верствам населення та організація проходження студентами факультету практики. Нещодавно наша юридична клініка виграла грант Міжнародного фонду «Відродження».

— До речі, які критерії відбору студентів до юридичної клініки?

— До клініки приймають найактивніших студентів третього та четвертого курсів нашого факультету, які ще під час навчання мають бажання здобути практичні навички роботи юриста. Студентам потрібну допомогу надають викладачі та спеціалісти юридичного відділу редакції газети «Голос України», які мають значний досвід у практичному застосуванні права; вони також допомагають студентам отримати навички юриста, забезпечують компетентне та професійне вирішення всіх правових питань. Після проходження практичного курсу студенти отримують певний досвід стосовно опитування клієнта, надання юридично обґрунтованої і відповідальної консультації, розслідування фактів справи, юридичної етики, вивчення та аналізу нормативної бази і літератури, вміння правильно спілкуватися і в усній, і в письмовій формі, вміння виступати в суді, правильно вести документацію та спілкуватися з органами державної влади. Саме в юридичній клініці студенти отримують певні навички юридичної практики та уявлення про те, що потребують люди і як можна захистити їхні права, спираючись на закон.

— А чи забезпечує університет майбутніх юристів базою для проходження практики?

— Проходять практику на нашому факультеті на п'ятому курсі. В більшості випадків до цього часу студенти уже працюють на різних підприємствах та в організаціях. Університет підтримує зв'язки з випускниками КНЕУ, державними установами, Міністерством юстиції України, господарськими судами, які допомагають вирішити це питання.

— Віталіє Федоровичу, з якими вузами співпрацює юридичний факультет?

— Ми досить успішно співпрацюємо з провідними вузами України, Німеччини, Австрії та Англії. Юридичний факультет активно розвиває творчі зв'язки з міністерствами та відомствами, виконує на їх замовлення різні проекти, проводить наукову експертизу проектів нормативно-правових актів, тематичні семінари та практикуми із найактуальніших проблем державотворення. Міжнародне співробітництво факультету зумовлюється також тим, що процес правничої освіти тісно пов'язаний з вдосконаленням не тільки національного законодавства, а й міжнародного права, їх гармонізацією.

— Чи є у факультету власні традиції?

— Так, безумовно. Ми започаткували святкування дня юридичного факультету, професійного свята — Дня юриста, посвяти у студенти та випуску студентів юридичного факультету.

— Перед вступними іспитами багатьох абітурієнтів цікавить запитання: який конкурс на юридичному в КНЕУ?

— Гадаю, орієнтиром може бути минулорічний конкурс. Тоді під час вступу на бюджетне навчання було чотири особи на місце, а на контракте — дві.

— Що плануєте найближчим часом?

— Планів дуже багато. До кінця навчального року за підтримки ректорату та особисто ректора нашого університету Анатолія Федоровича Павленка плануємо переїхати на п'ятий поверх університету, де сьогодні триває ремонт приміщень. Нині працюємо над створенням комп'ютерного класу на 50 місць з виходом у мережу Інтернет, плануємо з урахуванням вимог практики започаткувати нові спеціалізації, розробити нову систему навчальних курсів, створити нові кафедри, поліпшити матеріально-технічну базу для викладачів, впровадити орієнтацію навчального плану на систему міжнародних економічних відносин.

Розмову вела Наталія ХОМЕНКО.

АКТУАЛЬНО

Політика зачинених дверей

П'ять років тому до Миколаєва з'їхалися представники міністерств і наукових інститутів, директори і профспілкові лідери — колективний розум було мобілізовано саме туди, де зосередилося більш як половина суднобудівних потужностей України. За завданням Мінпромполітики київський інститут «Діпроверф» та миколаївський НДІ «Центр» незалежно один від одного розробили проекти програм реструктуризації всього суднобудівного комплексу «міста корабелів». Завантаження потужностей на найбільшому з-поміж усіх заводів — Чорноморському суднобудівному — на той момент становило 29 відсотків. Під час реалізації найоптимістичнішого сценарію передбачалися виведення з експлуатації та консервація 26 відсотків промфондів. СЕЗ «Миколаїв» створювали саме для того, щоб уникнути практично необоротного процесу консервації. За рахунок залучення інвесторів.

2001 року, коли крейсер «Варяг» нарешті звільнив Східну набережну (принісши заводу 25 млн. грн.), Державна акціонерна холдингова компанія «Чорноморський суднобудівний завод» замовила експертну оцінку цієї «виробничої потужності». Висновок експертів: «... використання об'єкта оцінки за призначенням згідно з проектом недоцільно з таких причин: а) неможливість використання об'єкта незавершеного будівництва у виробничо-технологічному циклі ДАХК «ЧСЗ»; б) достатність наявних добудових набережних...; в) відсутність джерел фінансування капітального будівництва у ДАХК «ЧСЗ».

А коли так, вирішили залучити інвесторів. З дозволу уряду, профільних міністерств та відомств недобудовану набережну в 2002-му придбало ТОВ СП «Нібулон» — стабільне (перше в Україні отримало 5-мільйонний кредит Світового банку і вчасно з ним розрахувалося!) підприємство, що спеціалізується на виробництві та експорті зернових і олійних культур. Сума оборудки —80 млн. грн. На сьогодні заводу виплачено 54,5 млн. грн. плюс 90 млн. грн. уже вкладено у спорудження на набережній найбільшого в Східній Європі зернового термінала. Але часи змінюються, на часі приватизація холдингової компанії. І сьогодні голова правління ДАХК В'ячеслав Полтавцев уже озвучує легенду про те, що продаж, мовляв, був вимушений. А використання «Нібулоном» автомобільної дороги та залізниці на території ЧСЗ, як раптом з'ясувалося, мало не ставить під загрозу всю поточну діяльність заводу.

Тому всупереч: а) укладеному договору; б) праву власності; в) праву інвестора безперешкодно потрапляти на територію СЕЗ, якою, зазначимо, є вся територія ЧСЗ; г) рішенню суду; д) вимогам дирекції СЕЗ «Миколаїв»; е) висновкам експертизи Академії правових наук України керівництво заводу постановило не допускати вантажі та персонал «Нібулону» на їх же територію. Не пропустили гендиректора «Нібулону» Олексія Вадатурцева, навіть коли він прийшов з народним депутатом, заступником голови Комітету ВР з питань економічної політики Володимиром Матвеєвим. Не пропустили й представника Державної виконавчої служби Заводського районного управління юстиції Ніколаєва. При цьому пан Полтавцев намагався використати навіть спецслужби: мовляв, збереження держтаємниці під загрозою! Офіційні роз'яснення начальника УСБУ в Миколаївській області про те, що за дотримання умов договору режиму ніщо не загрожує, мали таку саму дію, як і всі вищезазначені висновки. А власного керівника служби безпеки просто звільнили за те, що пропустив гендиректора «Нібулону», котрий приїхав разом з миколаївським міським головою на ввірену територію.

(Закінчення на 23-й стор.).

На 53-му році передчасно обірвалося життя заступника голови правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від профспілкової сторони

ТИХОНОВА ЮРІЯ ЮРІЙОВИЧА.

Правління та виконавча дирекція фонду глибоко сумує з приводу смерті Юрія Юрійовича та висловлює щире співчуття рідним і близьким, усім, хто знав, любив і поважав цю чудову людину.

Міністерство праці та соціальної політики України глибоко сумує з приводу передчасної смерті

ТИХОНОВА ЮРІЯ ЮРІЙОВИЧА,

заступника голови правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від профспілкової сторони та висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного, друзям та колегам по роботі.

Правління ЗАТ «Київ–Взуття»

повідомляє, що 31 липня 2003 року об 11.00 відбудуться чергові загальні збори акціонерів за адресою товариства: 03151, м. Київ, вул. Милодогвардійська, 22. Реєстрація учасників зборів здійснюватиметься у день проведення зборів з 09.00 до 10.40 за вказаною адресою.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2002 рік та визначення основних напрямків діяльності на 2003 рік.
2. Звіт спостережної ради товариства про роботу за звітний період.
3. Звіт та затвердження висновків ревізійної комісії про результати фінансово-господарської діяльності товариства на 2002 рік.
4. Затвердження розподілу прибутку товариства за підсумками роботи у 2002 році та виплати дивідендів.
5. Про інвестиції товариства в статутні фонди інших підприємств.
6. Внесення змін і доповнень до Статуту товариства.
7. Вибори складу спостережної ради.
8. Вибори складу правління.
9. Вибори складу ревізійної комісії.

Телефони для довідок: 242-35-69; 242-35-61.

Для реєстрації та подальшої участі у зборах акціонер повинен мати документ, який посвідчує особу, а уповноважена особа крім цього, доручення на право представляти інтереси акціонера, посвідчення в установленому порядку.

Постановою Господарського суду Закарпатської області від 28.05.2003р. по справі № 5/37 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Стерлінг» та відкрито ліквідаційну процедуру. Реквізити банкрута: код ЄДРПОУ 30624126; юридична адреса: Закарпатська область, м. Ужгород, наб. Незалежності, 11. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Дідича Михайла Андрійовича (ліцензія № 047980 від 19.10.2001 р.; м. Ужгород, Головна пошта: а/с 101), тел. (031-2) 61-68-24.

Постановою господарського суду Сумської області № 7/39 від 28.05.2003 р. Відкрите акціонерне товариство «Електромеханічний завод» (41500, Сумська обл., м. Путивль, вул. Кірова, 39, код 30924053, р/р 26006301690355 в ПІБ м. Путивль, МФО 337450) визнано банкрутом. Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Шевича Олександра Миколайовича, ліцензія АА 249990 від 19.10.2001 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення, за адресою: м. Суми, вул. Кірова, 25, кім. 906.(0542) 218-869.

Постановою господарського суду Сумської області № 7/40 від 28.05.2003 р. Відкрите акціонерне товариство «Путивль» (41500, Сумська обл., м. Путивль, вул. Кірова, 39, код 30879933, р/р 26005301690356 в ПІБ м. Путивль, МФО 337450) визнано банкрутом. Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Шевича Олександра Миколайовича, ліцензія АА 249990 від 19.10.2001 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня виходу оголошення, за адресою: м. Суми, вул. Кірова, 25, кім. 906. тел.(0542) 218-869.

Господарським судом Львівської області (79010 м. Львів вул. Личаківська 81) за заявами органів ДПС у Львівській області порушено справу про банкрутство:

Державного підприємства «Червоноградське ремонтно-будівне управління», справа №6/37-4/18, юридична адреса: м. Червоноград, Львівської області, вул. Промислова,3а, код ЄДРПОУ 05427826, р/р 26006301400206 філії «Відділення Промінвестбанку в м. Червоноград Львівської області» МФО 325376. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ковалко Г. І. (місце проживання м. Червоноград, вул. Клюсівська, 18/29). Приватного малого підприємства «Юстина», справа № 6/47-8/34, юридична адреса: м. Червоноград: Львівської області, вул. Сокальська, 8/54, код ЄДРПОУ 22404761, р/р № 2600630182 Червоноградський Ощадбанк №7856 МФО 385112. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Опришка О. З. (місце проживання Львівська область Миколаївський район м. Новий Розділ, пр. Шевченка, 39/59).

Товариства з обмеженою відповідальністю «Захід-Зернопостач», справа № 6/54-4/28, юридична адреса: м. Львів вул. Кордуби, 2Б/5, код ЄДРПОУ 23887514, р/р 26006011963/980 у Кредитбанку України МФО 325365. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гулу Я. О. (місце проживання: м. Львів, вул. Полуботка 11/71).

Приватне підприємство «Кавомати-Львів», справа № 6/72-4/45, юридична адреса: м. Львів вул. Студентська, 8/5, ЄДРПОУ 30204448 р/р 26006008460001 у КБ «Фінанси і кредит» МФО 325707, р/р 26002011965980 у «Банку Універсальний» МФО 325923. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чабанович Т. Д. (місце проживання: Львівська область, Пустомитівський район, с. Ямпіль).

Відкритого акціонерного товариства «Самбірський меблевий завод», справа № 7/212-39/232, юридична адреса: м. Самбір, Львівської області, вул. Чорновола, 36, ЄДРПОУ 00274884, р/р 260055032 ЛОД АППБ «Аваль» МФО 325570. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Камінського Л. В. (місце проживання: м. Львів, вул. Патона, 4а/16).

Підприємство «Гологори» Глинянського споживчого товариства Золочівської райспоживспілки, справа № 6/73-4/46, юридична адреса: с. Гологори Золочівського району Львівської області, ЄДРПОУ 30323766, п/р 260062203 в ЛОД АППБ «Аваль» МФО 325570. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Качмара О. А. (місце проживання: м. Пустомити, Львівської області, вул. Козацька, 7/3). Товариства з обмеженою відповідальністю «Прибужжя», справа № 6/70-4/50, юридична адреса: с. Ільковичі, Сокальського району, Львівської області, ЄДРПОУ 03760639, р/р 26004440919001 МФО 325644. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ковалко Г. І. (місце проживання: м. Червоноград, Львівської області, вул. Клюсівська, 18/29).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Житомирської області (10000, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 25) порушив справу про банкрутство: - ПСП «ВОЛИНЬ» (с. Сусли Новоград-Волинського району, код 05267498, р/р 26001191 в Новоград-Волинській філії АПБ «АВАЛЬ», МФО 311614, номер справи 1/21»б»).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Інформація про продаж майна на аукціоні

Продавець: Ліквідатор банку «Україна» у Львівській області.

Назва об’єкту: будівля пташника з теплогенераторною Львівської дирекції АК АПБ «Україна».

Адреса: Львівська область, Буський район, с. Сторонибаби.

Відомості про об’єкт: введений в експлуатацію в 1987 році, 5 років не функціонує. Потужність будівлі пташника - 16,5 тис. шт. напольного утримання птахів. Загальна площа будівлі пташника з теплогенераторною 1144,1 кв. м.

Початкова ціна продажу: 144586 грн. 68 коп (Сто сорок чотири тисячі п’ятсот вісімдесят шість гривень 68 коп.)

Організатор аукціону - філія «Львівський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ», м. Львів, вул. Ак. Сахарова, 46-А. Для участі в аукціоні учаснику необхідно подати заяву Організатору, сплатити реєстраційний внесок - 17,00 грн. в т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 14458,68 грн. без ПДВ на рахунок Організатора - філії «Львівський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ» 26001000002071 у ВАТ «Електронбанк», МФО 325213, ЄДРПОУ 19335542. Ознайомитись з об’єктом можна за місцем його розташування. Аукціон відбудеться через 30 днів після публікації даної інформації. Кінцевий термін прийняття заяв - три робочі дні до початку аукціону. З питань ознайомлення з майном, розрахунків, участі в аукціоні та для отримання іншої додаткової інформації звертатись до Організатора аукціону в робочі дні з 9.00 до 18.00 год. за адресою: м. Львів, вул. Ак. Сахарова, 46-А, або за телефонами: 8(0322) 970541, 8(0322) 970540.

Господарський суд Дніпропетровської області, 49027, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева: 1-а, за заявою Орджонікідзевської ОДПІ, у справі № Б 15152/02 від 12/05/03 р., визнав Відкрите акціонерне товариство «Апостолівський агротехсервіс», 53800, м. Апостолове, Дніпропетровська обл., вул. Каманіна, 1, п/р 2600215829079 та 2600215829080 в філії КБ «Приватбанк» м. Кривий Ріг, МФО 305750, код 00902990 - банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Безпалова В. Г., 49081, м. Дніпропетровськ, пр. Воронцова, 75, кв. 232, тел (0562) 23-41-67.

Господарським судом Тернопільської області (46001, м. Тернопіль, вул. Кн. Острозького, 14 а) порушено справу про банкрутство №11/Б-253 приватного малого підприємства «Брок-Трейдер» (46001, м. Тернопіль, вул. Руська, 23/45; р/р 260010166202 в Укрексімбанку м. Тернополя, МФО 338879, код ЄДРПОУ 30066914) за заявою боржника - ПМП»Брок-Трейдер», що ліквідується власником. Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Окряк Анатолій Володимирович, м. Тернопіль, вул. Липова, 17/7, ліцензія серії АА № 047693 від 11.10.2001 року, тел. 25-71-20. Кредитори протягом місяця від дня публікації оголошення можуть звертатися із заявами про визнання кредиторами по справі до господарського суду Тернопільської області.

Господарський суд Вінницької області (21100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 5/304-03 про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Клембівка» (24532, Вінницька область, Ямпільський район, с. Клембівка, р/р 260075710, в АППБ «Аваль», МФО 302247, Код 03729635). Згідно ухвали суду розпорядником майна призначено Калініна П. О.(21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 52, каб. 13, тел. 32-57-16, ліцензія АА 047972 від 10.10.2001 року).

ТОВ «Гарант-Сервіс», 85500, Донецька обл, смт Велика Новосілка, пр. Партизанський, 10. ЄДРПОУ 30844654, п/р 2600330174945З в філії ГУ «Промінвестбанк» в Донецькій області: МФО 33463, (постанова від 04.12.2002р. по справі №3/5Б);

МТКП «Мрія», 87300, Донецька область, м. Амросіївка, вул. Артема, 11, ЄДРПОУ 21973600, п/р № 26009240077001 в АКБ АПБ «Україна», МФО 334635 (постанова від 29.01.2003 р. по справі № 3/513 Б). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ворону Дмитра Миколайовича (ліцензія Міністерства економіки України АА № 047636 від 19 липня 2001 р.).

ТОВ «СОЛІКС»
(Код ЗКПО 32208402) ліквідується.

Господарським судом Хмельницької області (м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушено провадження у справі № 4/95-Б про банкрутство Ізяславської районної орендної будівельної організації «Райагробуд», м. Ізяслав Хмельницької області, вул. Жовтнева, 107, рах 26007474251 в Ізяславському відділенні ХОД АППБ «Аваль», код 03587425. Розпорядником майна призначено Кунашенка Василя Івановича, м. Шепетівка, вул. Шешуковича, 10, кв. 30.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу № Б-7/246 про банкрутство Івано-Франківського виробничого спеціалізованого підприємства «Тепловик» (юридична адреса, м. Івано-Франківськ, вул. Юності, 23, р/р 2600330011776 в Івано-Франківській облфілії АКБ «Укрсоцбанк»: МФО 336019, код ЄДРПОУ 19399097). Ропорядником майна призначено арбітражного керуючого Вацовського Миколу Івановича (м. Івано-Франківськ, вул. Молодіжна, 40/49, тел. (03422) 7-37-32).

Заяви кредиторів, а також можливих санаторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22, Будинок Рад) порушив справу № 4/42 про банкрутство Житлово-комунального підприємства «Еліта-Сервіс» Миколаївської державної сільськогосподарської дослідної станції. Адреса боржника: 57217, Миколаївська обл. Жовтневий район, с. Полігон; код 25378596; рахунок 260021604 в МОД АППБ «Аваль», МФО 326182. Розпорядником майна призначено Друмирецького Вячеслава Борисовича (ліцензія серія АА № 25040 від 19.11.2001р. Адреса: 54010, м. Миколаїв, вул. Мореходна, 14, офіс 209, т. (0512) 34-30-92). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) від 22.05.2003 року по справі № 14/119 визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю «Промкомбінат Долина-цукор», юридична адреса: 28500, Кіровоградська область, Долинський район, с. Молодіжне, вул. Будівельників, 8, код ЄДРПОУ 31050030, поточний рахунок 26009301350417 в Долинському відділенні Промінвестбанку МФО 323077 та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Заболотного Геннадія Вадимовича (ліцензія № 047950, адреса: 25006, м. Кіровоград, вул. Леніна, 23, тел.: 22-04-43; 22-19-62).

Товариство з обмеженою відповідальністю

Аудиторська фірма «Яковлев Портнов та Партнери» (код ЄДРПОУ 32114367, місцезнаходження: 01054, м. Київ, вул. Тургенєвська, 38) повідомляє:

- про перереєстрацію товариства у зв’язку із зміною назви Аудиторська фірма «Яковлев Портнов та Партнери» на нову назву: **Аудиторська фірма «Яковлев та Партнери»;**
- про зменшення статутного фонду до 18500,00 (вісімнадцять тисяч п’ятсот) грн.; Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування за адресою: 01054, Київ, вул. Тургенєвська, 38, тел. 2018228

Товариство з обмеженою відповідальністю «Новий телевізійний канал» м. Запоріжжя, вул. Суворова, буд. 4а, код ЄДРПОУ 32061551 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців за адресою: 69035, м. Запоріжжя, вул. Суворова, буд. 4а.

Господарський суд Дніпропетровської області
(49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а)
за заявою АБ "Кредит-Дніпро"
порушив справу №Б26/62/03 про банкрутство
приватного підприємства "Метал-Експорт"

(юридична адреса: 51934, Дніпропетровська обл., м. Дніпродзержинськ, вул. Магнітогорська, 13, кв. 48; фактична адреса: м. Дніпродзержинськ, вул. Москворецька, 3-5; код 30708677, рахунок 26003000320000 в ТОБО ДФ АКІБ "УкрСиббанк", МФО 306856, рахунок 26009301600001 в АБ "Кредит-Дніпро", МФО 305749).

Розпорядником майна призначено Мішина Валерія Петровича, ліцензія: серія АА №047984, адреса: 51900, м. Дніпродзержинськ, а/с 1338.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Львівської області по справі № 6/122-4/86 від 22 травня 2003 року визнано банкрутом Закрите акціонерне товариство «Бумеранг», Львівська область, м. Миколаїв та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Піщухіна М. К. Ліцензія АА № 249551 від 12 листопада 2001 року, р/р 26002016443 в Залізничному відділенні Першої філії АТ «Кредитбанк» (Україна), МФО 325365.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 14.10.2002 р. у справі № Б 29/17/02 визнав банкрутом ТОВ ВФ «Скрап»(м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, вул. Черкасова, буд. 24, код ЄДРПОУ 13458002) та відкрив ліквідаційну процедуру за нормами ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ухвалою від 04.02.2003 р. припинено процедуру банкрутства за нормами ст. 52 та переведено до загальних процедур банкрутства, передбачених розділом 3 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ухвалою від 22.05.2003р. ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вернигору Володимира Петровича, ліцензія АА № 249818, тел. (0564) 72-19-65, 29-69-25. Кредитори протягом місяця після опублікування даного оголошення мають подати до господарського суду Дніпропетровської області письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують. Копії зазначених заяв та доданих до них документів кредитори надсилають боржнику та ліквідатору за адресою: 50000, м. Кривий Ріг, вул. Сиволапа, буд. 44, кв. 72.

Кримінальний лиман

Як рибінспектори взяли під свій «дах» браконьєрів та що з цього вийшло

АНОМАЛІЇ

Тільки-но «шеф», зібравши з підлеглих гроші й записавши, хто скільки дав, поклав усе до шухляди свого столу, як раптом різко відчинилися двері й до керівного кабінету ввалилася група людей у формі й у чорних масках з прорізами для очей. Гучно пролунала команда:

— Усім лягти на підлогу!!! Швидко!!!

Присутні тут же їй підкорилися. Окрім «шефа»: він, заціпенівши, так і залишився сидіти в своєму кріслі. До нього, прямо по столу, метнувся один з «беркутівців», притис керівні руки до підлокітників крісла, щоб, очевидно, руки ті не встигли вихопити з шухляди щойно сховану паку грошей та не викинули їх, скажімо, у відчинену кватирку... А ще через хвилину-другу до кабінету зайшли люди вже без масок і оголосили:

— Вас затримано у зв'язку з підозрою у даванні й отриманні хабарів...

Ні, це не сцена з якогось щовечірнього нині телевізійного детективу. Епізод справжній, і стався він зовсім недавно, в середині травня, в офісі однієї з державних інспекцій рибоохорони. Тієї, працівникам якої доручено стерегти від браконьєрів рибні запаси на чималих водних просторах — у Дністровському лимані, нижніх течіях річок Дністер і Турунчук, що в той лиман впадають, та, на додачу, прилеглій акваторії Чорного моря від села Санжійки до села Лебедівки, що простягласа на кілька десятків морських миль.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Тут мушу зробити невеличкий відступ. Саме в цих краях, на березі Дністровського лиману, промайнули мої дитинство і юність. Знаю, отже, не з розповідей про колишнє багатство тутешніх рибних запасів. Купаєшся, бувало, а риба так і тицяється тобі то в ногу, то в спину, то в живіт. Підняв з дна воєнних часів гільзу від снаряда — а там повно бичків. Час іти додому — скрутив з трави-кушніра отаке собі товстенне перевесло, протягнув його раз-другий понад берегом і маєш повний капелюх риби: не лаятиме вже мама, що на лимані довго затримався. Ну, а коли рибалки витягали на піщаний берег невода, то тут дітлахам уже неабиякий зиск: по-перше, рибалки завжди пригощали такою смачною юшкою, від якої й за вуха не відтягнеш, бо ж варилися в казані і рибець, і пістрюга, і лобань, і сазан, і судак, і ще хтозна-що; по-друге, за «поміч» (трималися ж руками за мотузки невода) отримували по кілька величенних рибин, які додому й нести було важко; нарешті, раків, виплутуючи з сіток, рибалки викидали подалі на берег — бери, скільки донесеш. Риба й раки були у всіх сільських сім'ях звичною повсякденною їжею.

Буваю у своїх Роксоланах, хоча й нечасто, і нині. У будні на столах у родичів страв з риби не бачу — хіба що в свята. Та й то: здебільшого з кістлявих ляща й карася.

— Перевівся лиман, — бідкаються. — Та і як не перевестися, коли браконьєрам розкіш — немилосердно нищать усе підряд.

— То є ж рибінспекція — куди вона дивиться?

— Туди ж, потураючи, по суті, браконьєрам... Кримінальним, а не рибним, став наш лиман.

Зрозумів не одразу. Роз'яснили: не дождалися з вечірньої рибної ловлі сільські матері уже кількох своїх синів, потім порозшукували їх убитими-втопленими. Не вписалися, певно, в чиїсь планизадуми. Чи, може, з кимось ділитися не забажали. Розбірки з тими, хто не догодив, ідуть тут постійно. Та є на просторах величезного лиману і хазяї, які рибалять де завгодно і коли завгодно, навіть під час нересту, нищать і рибу з ікрою, і молодь-недомірки...

Чесно кажучи, не у все те вірилося. Аж поки в прокуратурі області не почув: саме так, у браконьєрів на отому лимані, на річках, у морі був надійний, як вважали вони, «дах». Не безплатний, звичайно. Про те, що рибінспектори беруть хабарі за дозвіл фізичним і юридичним особам різних мастей безперешкодно ловити будь-яку рибу й раків де завгодно й коли завгодно, сигнали до правоохоронних органів надходили давненько. Але як упіймати на гарячому, щоб потім, під час слідства, суду не вивернулися?

Риба ж, відомо, плаває у воді, а вода у лимані, в річках, у морі здебільшого каламутна — спробуй розбери, скільки її там плаває, скільки виловлено, а скільки залишилося. І яку ціну за виловлене заплачено. Отож вирішили правоохоронці розставити пастки не на воді, а на суші. Точніше — просто в кабінеті у «шефа», який, за оперативними даними, так знахабнів, що обов'язковою «прелюдією» оперативних нарад запровадив вручення йому підлеглими інспекторами хабарів. З санкціонування Одеського апеляційного суду встановили (таємно, зрозуміло) аудіовідеозаписувальну апаратуру, і з березня до середини травня такого набачилися, що терпіти далі були вже не в змозі і влаштували отой самий описаний на початку цієї кореспонденції захват.

Почали одного за одним допитувати затриманих. «Шеф» (мусимо хабарника називати поки що так, без зазначення прізвища, яке може обнародувати тільки суд) спочатку мовчав, мов риба, через, очевидно, шоковий стан, а потім обрав це за своєрідну тактику, щоб не заплутатися у свідченнях. Йому вже й «кіно» прокрутили, після перегляду якого годі було, здавалося, щось там заперечувати, та він усе відмовчувався. Навіть після ухвали суду про арешт у зв'язку з порушенням прокуратурою області кримінальної справи за ознаками статті 368, частина 2, Кримінального кодексу України («Отримання хабара»). Адвокат заарештованого зробив був спробу пом'якшити запобіжний захід, запропонувавши замінити арешт на заставу 17000 гривень. Та Одеський апеляційний суд залишив його клопотання без задоволення.

Усе те особливо не завадило слідству, адже більшість підлеглих «шефа» виявилися досить балакучими й доволі повно розкрили всю кухню хабарницьких домагань до охочих ловити й реалізувати рибу та передачі одержуваних грошей «шефові». Брали з усіх, хто законно чи незаконно з'являвся з сітками на воді. Залежно, звичайно, від обсягів вилову риби, її асортименту, пори року, місця промислу тощо. Зазирали й на місцеві ринки, де рибою та раками торгували чи родичі браконьєрів, чи найняті ними особи — тут також були свої такси. Які саме — покаже слідство. Та, певно, немалі, якщо «шеф» тільки у день затримання недбало кинув до шухляди понад 20 тисяч гривень. А на клаптикові паперу навпроти прізвищ інспекторів значилися цифри з багатьма нулями: хто вручив 1000, а хто й 4000 гривень. Тільки за один раз! Влаштували очні ставки «шефа» з підлеглими, ті підтверджували: так, саме стільки і дав, а «шеф» — ні пари з уст. На що сподівається? Що хтось втрутиться, виручить?

Між іншим, не зайве зауважити, що знайшли у «шефа» (тепер уже колишнього, звичайно) й інші записи: кому, коли та скільки давав він «нагору». Отож і туди має потягтися ниточка. Аби ж тільки не обірвалася, як це у нас ще нерідко трапляється... А подібних епізодів відеоплівка за два місяці зафіксувала декілька. Є, до того ж, у працівників Управління держслужби боротьби з економічною злочинністю дані, що хабарі йшли і раніше, ще до початку отих спостережень — все тепер прагне достеменно встановити спеціально створена слідчо-оперативна група, яку очолив слідчий з особливо важливих справ облпрокуратури.

Ну, а лиман — він сам собою не кримінальний, то його люди таким зробили. Він, бувало ж часи, щедро наділяв своїми багатствами всіх, хто про нього дбав, хто вмів господарювати на ньому, оберігав його багатства. Хочеться вірити, що ще так буде.

Георгій ВОРОТНЮК.

Білгород-Дністровський — Одеса.

НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Купатися — не купатися?

Луганські екологи вважають, що в Сіверському Дінці купатися не варто. За словами заступника голови президії облради Українського товариства охорони природи Світлани Чорних, рівень навантаження на річки області басейну Сіверського Дінця в 3—10 разів перевищує середній по Україні. Одне слово, їх можна вважати чи не найзабрудненішими в країні. Вода непридатна ні для рибогосподарства, ні, тим паче, для пиття. Українські фахівці сьогодні ведуть роботи з очищення. Але ці програми довгострокові, а Сіверському Дінцю потрібна допомога вже сьогодні. Найімовірніше, купання в річці буде заборонене і нинішнього року.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

АКТУАЛЬНО

Політика зачинених дверей

(Початок на 21-й стор.).

До речі, згідно з висновком Одеського державного залізничного проектного інституту, залізничні колії ДАХК «ЧСЗ», використовувані СП «Нібулон», були «непридатні для подавання вантажів 4-, 6- та 8-осьовими вагонами і руху тепловозів. Безпеку руху не забезпечено ні технічним станом колії, ні радіусами кривих на обстежених ділянках. Можливі сходження вагонів і тепловозів та їх падіння, особливо під час перевезення негабаритних вантажів». Погодьтеся, постає запитання: а чи не загрожував такий стан залізничної вітки поточній діяльності заводу? Діяльності «Нібулону» — загрожував. Тому він і оплатив із власних коштів капітальний ремонт залізничної колії. Сума — 696 020 грн. Акт приймання підрядних робіт представниками ДАХК «ЧСЗ» підписано. Аналогічно «Нібулону» довелося ремонтувати й автомобільні шляхи.

Офіційний висновок представників «Одесазалізницяпроект»: «заявлена ТОВ СП «Нібулон» інтенсивність надходження зернових вантажів залізничним транспортом на адресу перевантажувального термінала обсягом по 120 вагонів на добу (пікові поставки) не позначається на встановленому ДАХК «ЧСЗ» порядку руху залізничного транспорту заводу». Щодо висновку представників Укравтодору, то він такий: «Баланс робочого часу свідчить, що для руху вантажного автотранспорту на територію перевантажувального термінала може бути виділено не менш як 25% часу впродовж робочого дня». Зазначено також, що заявлені обсяги вантажоперевезень «Нібулону» можуть здійснюватися «без створення будь-яких перешкод у русі технологічного транспорту ДАХК «ЧСЗ».

... Ми не випадково назвали суму, за яку було продано недобудований «Варяг». Бо доволі цікавий у цьому контексті озвучений уже столичною пресою висновок про те, що «прикинута» ФДМ ціна в 200 млн. грн. за величезний завод не відповідає його реальній вартості. Мовляв, і 130 млн. грн. за нього «занадто багато буде». На жаль, умови приватизації заводу все ще не визначено. Отож «круті» покупці, яких називають і керівництво ЧСЗ, і багато ЗМІ, мають поки що суто віртуальну природу. Який серйозний покупець приціню-ватиметься, не знаючи умов продажу? Інша річ — «позбивати» ціну. І якщо це справді так, то «Нібулон» просто потрапив «під гарячу руку» тих, хто азартно збиває її. А разом з ним — його партнери з Німеччини, Канади, Бельгії, Данії та інші. Ну не пощастило...

Лія ЛЮЧИНСЬКА.

ДАЛІ БУДЕ

Поліські Журавки

ДОЛІ

Здається, що з цього незайманого куточка поліської глибинки черпав наснагу для своєї «Олесі» Купрін, писала свою безсмертну "Лісову пісню" Леся Українка. Така тут краса, що забуваються усі проблеми. Вона підсилюється соковитими барвами свіжої зелені лісу та лугу, вкритого ромашками та дзвониками. Наче лісову симфонію, слухаю шум дерев, у який вплітається пророче зозулине «ку-ку». І згадую своє дитинство, яке теж пройшло серед таких поліських пейзажів, що раз по раз вриваються ностальгічними споминами.

Фото Леоніда ІЩУКА.

Тепер розумію, чому причарували ці місця двох сестер — Любов Дем'янівну та Парасковію Дем'янівну Смик. Колись, як розповіли мені місцеві жителі, сестер порівнювали з лісовими мавками, бо зростали дівчата на батьковому обійсті, яке вкрапилось у лісовий масив між селами Залав'я і Блажове Рокитнівського району. Їх часто можна було бачити не лише на сотках (їхній батько з діда-праділа був землеробом), а й у лісі, кожен куточок якого вивчили ще з дитинства. Тому й ніколи не залишала сім'я Смиків цих чудових місць, навіть коли всі з хуторів переселялись у села.

Але з роками відійшов у вічність глава цього роду дід Дем'ян, далеко звили свої гнізда його діти Прокіп та Марія. А господарювати на батьківському обійсті залишилися Люба і Параска. Не знайшлося для цих поліських Мавок замолоду Лукашів, тож нині самотні на схилі літ. Тепер, коли волосся посріблилося життєвим інеєм, їх кличуть Журавками.

Старша із сестер Любов Дем'янівна через рік восьмий десяток розміняє. Усі ці роки вона не лише прожила, а й пропрацювала у лісі — збирала живицю. Молодша Парасковія Дем'янівна плекала хміль, льон, буряки в колгоспі. Обидві сестри працювали важко, до сьомого поту. Тож і тепер, коли залишилися самі господарювати, їх не лякає будь-яка чоловіча робота.

— Ви б бачили, як косить Параска. Двом чоловікам за нею не угнатися, — розповідає Любов Дем'янівна. — Доки я приготую сніданок, вона чималу гінку впоратає.

А взагалі-то обидві сестри не сидять без діла: то коло худоби чи на городі пораються, то в лісі його дари збирають. І так у клопотах минають дні. Жінки ладять між собою, а тому їм удвох не сумно.

Якось Блажівський сільський голова хотів підсобити Журавкам, направив на їхнє обійстя сестер милосердя. Але Любов Дем'янівна і Парасковія Дем'янівна відмовилися від сторонньої допомоги, хоча за законом і могли б на неї розраховувати. Мовляв, доки носять ноги і слухаються руки, не будемо тягарем для інших.

Сестри зберегли поліський побут. Тут тобі тесані лавки та грубо збитий стіл, домоткані килимки, вишиті рушники, над якими замолоду сиділи зимовими вечорами. Затишно в оселі. А коли навідуються рідкі гості, Журавки частують їх справжніми поліськими стравами, про які в деяких селах вже й забули. Це традиційні куліш, «бульбана каша», молочний кисіль, млинці...

Не хотілося залишати цього затишного обійстя серед лісу, де немає місця заздрощам, пліткам, недоброзичливості, метушні. І цю прекрасну атмосферу створили тут дві прекрасні і світлі душею Журавки.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: поліські Журавки — сестри Любов Дем'янівна і Парасковія Дем'янівна Смик.

ЦЬОГО ДНЯ

12 ЧЕРВНЯ

■ 1898 р. У Херсоні прийняв перших відвідувачів історико-археологічний музей. ■ 1920 р. У Харкові відкрито Перший державний театр для дітей. ■ 1920 р. Червона армія визволила Київ від польських військ. ■ 1934 р. Розпочав роботу I з'їзд письменників УРСР. ■ 1939 р. У столиці України з'явився іподром. ■ 1943 р. Початок карпатського рейду партизанського з'єднання під командуванням Сидора Ковпака. ■ 1990 р. В Радянському Союзі скасовано цензуру. ■ 1991 р. Ленінградові повернуто первісну назву Санкт-Петербург.

ВИДАННЯ

Забуттю не підлягає

Згадувати голод важко...

Сумно читати книжку скорботи, книжку світлої печалі, яку витворив Микола Дорош. Її назва «Зламані колоски». Вона про трагічний 1933-й — рік голодомору, який заподіяли українському народові його вороги.

Микола Дорош, місцевий краєзнавець, історик, освітянин, означив свою книжку жанрово думою — в традиції української народної думи, за настроєм, точніше — журбою. Журбою за десятками тисяч українців краю, які жили, вчилися, працювали, народжувалися і вмирали на родючих чорноземах Поділля.

У ній відтворено хроніку злочинів тодішньої влади, зафіксовано події і факти, свідчення людей сіл Хмільницького й Уланівського районів, що на Вінниччині, які пережили ту трагедію... Відтоді минуло 70 років, і цій даті й присвячується наукова праця.

У багатьох селах краю смертність була повальна. Точних підрахунків жертв у ті часи майже ніхто не робив. Це заборонялося і не допускалося. Та все-таки були люди, які, попри всі заборони, ставили отой «хрестик» над прізвищем людини, що пішла в небуття в 1932—1933 роках. Один із них — Іван Филимонович Ткачук із села Чеснівки, який прожив 91 рік і залишив записи померлих під час геноциду. 552 душі виморено голодом у цьому селі. Пропали цілі сім'ї, зникло 40 родів, таких, як Блащуки, Вітюки, Бойки, Бельські, Хлібопашці та інші.

Не можна читати без хвилювання спогади очевидців про те страшне людинонищення.

Автор описав трагічну долю безпритульних дітей, які позалишалися в селах. Чималими гуртами сходилися вони до Хмільника, Калинівки, Козятина, Бердичева по порятунок. Діти постійно гинули з різних причин: від фізичної розправи, ставали жертвою людоїда, та найчастіше смерть наставала від голоду.

Правда проросте через роки, через віки, і важливо, щоб про неї знали всі, особливо наша молодь, світла так болісно шукає своє місце у цьому складному, світлому і такому скорботному світі. Автор книжки «Зламані колоски» вдячний за допомогу у виданні праці Хмільницькій районній державній адміністрації, очолюваній Іваном Григоровичем Вітюком.

А Миколі Дорошу — наші добрі слова подяки за те, що в ім'я справедливості на землі він поставив на сторожі незабуття безневинно загиблих людську пам'ять. Як моральну передумову відповідальності за майбутнє.

Володимир МАРУЩАК,
старший науковий співробітник Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України, кандидат економічних наук.

КРИМІНАЛ

«Хлібний» директор опинився за гратами

Після оголошення в розшук у сусідній Вінницькій області затримано колишнього голову правління ВАТ «Хмельницький комбінат хлібопродуктів» Олександра Повадка, якому інкримінується привласнення майна в особливо великих розмірах. Як повідомили в обласній прокуратурі, ще торік було відкрито кримінальну справу за фактами зловживання окремими службовими особами підприємства. З'ясувалося, що за чотири роки керування Повадка з комбінату «зникло» 850 тонн гречки вартістю понад мільйон гривень. Зате в особистий гараж директора перебрався комбінатівський транспорт — джип «Гранд Черокі», ГАЗ-3110, «Нива», Іж-2715. Крім того, керівник незаконно заволодів різною оргтехнікою, газовим пістолетом, карабіном, елітною чотирикімнатною квартирою та 110 тисячами гривень.

Досудовим слідством встановлено, що разом із членами своєї родини директор поклав у свою кишеню понад п'ять мільйонів акцій підприємства, котрі за наказом Фонду держмайна мали безплатно передати селянам Хмельницького, Летичівського та Ярмолинецького районів.

Коли запахло смаженим, директор просто зник. Але тепер опинився у слідчому ізоляторі.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

НЕ ВАША СПРАВА!

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

...І фірмова краватка на згадку

До обласного дитячого оздоровчого комплексу «Південний», що розташований у Криму, відправили першу зміну — 530 луганських школярів. На дітей чекають оновлені зручні житлові корпуси, ігротеки, спортивні майданчики, простора їдальня, бібліотека. Для роботи вожатими у «Південному» відібрали найкращих студентів і викладачів Луганського держуніверситету.

Більшість відпочивальників у першій зміні — це діти пільгових категорій: сироти, вихованці шкіл-інтернатів, діти з малозабезпечених і багатодітних родин. Усього ж за цей оздоровчий сезон намічено провести 7 табірних змін, що триватимуть до 18 жовтня. За літній сезон своє здоров'я тут поправлять більш аніж 4 тис. школярів Луганської області.

І ще одне нововведення. Нинішнього року для відпочивальників закупили нову повсякденну і святкову форму і краватки. Якщо дитині сподобався останній атрибут, вона може привезти його додому як згадку про південний відпочинок.

Алла АНТИПОВА.

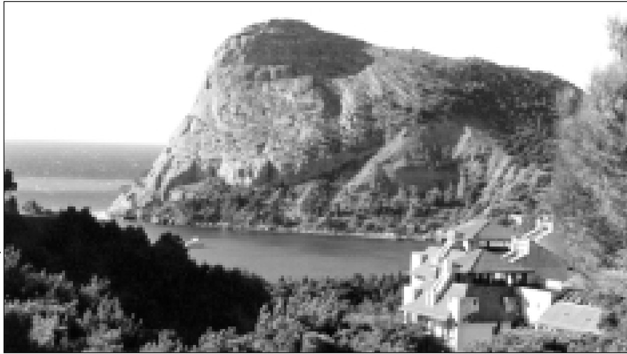
Луганська область.

Зрубаєш дерево — пожнеш чорну бурю

ЗНАК БІДИ

Криму, де вирубано половину з 20 тисяч гектарів лісосмуг, загрожують пилові бурі. Масове нищення дерев, роздробленість господарств і відсутність єдиного замовника на створення захисних лісосмуг знижують родючість землі посушливого краю. Щоб відновити лісосмуги, потрібно щороку висаджувати не менш як 600 га дерев. Та фінансування таких робіт майже не здійснюється.

Голова Рескому лісового і мисливського господарства Анатолій Ковальський повідомив, що торік загальна сума витрат 17 організацій охоронців лісу становила 9,2 мільйона гривень, з яких 3,3 мільйона — на зарплату — отримали з казни. Решту заробили самі, ще й державі сплатили у вигляді податків і зборів 2,2 мільйона гривень. Тому в петиції Верховній Раді й уряду автономії комітет запропонував передати всі діброви Криму з різних відомств в його підпорядкування, а частину курортного збору відраховувати на розвиток лісогосподарських підприємств. Це допоможе навести належний порядок в підупалих лісах і гаях півострова.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО,** Віталій **ЖЕЖЕРА,**
Анатолій **ГОРЛОВ,** Іван **ІЛЛЯШ,**
Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,**
Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311105. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos